CİLT : 2 YASAMA YILI : 1

T. B. M. M.
TUTANAK DERGİSİ

36 ncı Birleşim

23 . 2 . 1984 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	42
II. — GELEN KÂĞITLAR	43
III. — YOKLAMA	83:84
IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	44
A) Gündem Dışı Konuşmalar	*44*
1. — İstanbul Milletvekili Ömer Ferruh İlter'in, güvenlik ve yardım programı çerçevesinde Türkiye'ye yapılacak askerî ve ekonomik yardımlar konusunda temaslarda bulunmak üzere ABD'ne gönderilen Türk Parlamento Heyetinin yapmış olduğu temaslar hakkında gündem dışı konuşması.	44:45
B) Tezekereler ve Önergeler	*45*
1. — Federal Almanya'ya gidecek olan Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'a, Devlet Bakanı Kâzım Oksay'ın vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/322)	45:46
2. — Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkında Kanun Tasarısının İçtüzüğün 53 üncü maddesine göre 48 saat geçmeden gündeme alınmasına dair Başbakanlık tezkeresi.	46
C) Danışma Kurulu Önerileri	*46*
a) Siyasî Parti Grubu Teklifleri	46
1. — Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkında Kanun Tasarısının görüşmelerine bu günkü birleşimde başlanılması ve görüşmeler tamamlandığı takdirde Genel Kurulun 24.2.1984 Cuma günü de toplanmasına dair ANAP Grubunun teklifi.	46:48
V. — SORULAR VE CEVAPLAR	48,119
A) Sözlü Sorular ve Cevapları	*48*
1. — Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, bakanlıklarda görev aldığı iddia edilen milletvekillerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/14)	48
B) Yazılı Sorular ve Cevapları	*119*
1. — Manisa Milletvekili İsmet Turhangil'in, Manisa - Akhisar Sigara Fabrikasına İlişkin Sorusu ve Maliye ve Gümrük Bakanı Vural Arıkan'ın yazılı cevabı. (7/22)	119:121
VI. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	48,84
1. — İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve	

Sayfa

6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/450) (S. Sayısı : 12) 48:83,84: 118,119,122:125

Sayfa

2. — Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/448) (S. Sayısı : 13). 118:119

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Elazığ Milletvekili Nevzat Yağcı, Arapçanın ortaöğretimde yardımcı dil olarak okutulması ve mukaddes varlıklara saygı hakkında,

Malatya Milletvekili Ayhan Fırat da, Bayındırlık ve İskân Bakanlığına ait sosyal konutların kiralarına dair;

Gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Afyon Milletvekili Abdullah Altıntaş ile Manisa Milletvekili Mustafa İzci'ye, Başkanlık tezkeresinde belirtilen sebep ve sürelerle izin verilmesi ve

İki aydan fazla izin alan Abdullah Altıntaş'a ödeneğinin verilebilmesi;

Kabul edildi.

Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Cemal Büyükbaş hakkındaki Meclis Soruşturması açılmasına dair önergenin (9/327) görüşülmesinde önerge sahibi ve Bakanın 30 dakika, kişisel konuşmaların ise 20'şer dakika ile sınırlandırılmasına dair Danışma Kurulu önergesi kabul olundu.

İstanbul Milletvekili Yılmaz İhsan Hastürk ve 60 arkadaşının, yüzde üçe kadar olan akaryakıt zamlarının beyan dışı tutulmasına dair uygulamada ısrar ederek, akaryakıt istikrar fonu ile tüketicileri zarara uğrattığı iddiasıyla Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Cemal Büyükbaş hakkında Meclis Soruşturması açılmasına ilişkin önergesi. (9/327), reddolundu.

Edirne Milletvekili Muhittin Yıldırım'ın, süt ve süt ürünlerinin ithaline ilişkin sözlü sorusuna (6/12) Sanayi ve Ticaret Bakanı Hüseyin Cahit Aral,

İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, Ankara'nın hava kirliliği ve çevre sorununa ilişkin sözlü sorusuna (6/13) Devlet Bakanı İsmail Özdağlar,

Tokat Milletvekili Enver Özcan'ın, ilaç zamlarına ve hammadde ithaline ilişkin Başbakandan sözlü sorusuna (6/15) Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mehmet Aydın,

Bitlis Milletvekili Faik Tarımcıoğlu'nun, günlük bir gazetede yer alan «Kaymakam Beyin sünnet düğünü» başlıklı yazıya ilişkin sorusuna (6/16) İçişleri Bakanı Ali Tanrıyar,

Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, siyasî tutuklulara ve adalet hizmetlerinde görev alanların bazı sorunlarına ilişkin sözlü sorusuna (6/17) Adalet Bakanı M. Necat Eldem;

Cevap verdiler.

Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, bakanlıklarda görev aldığı iddia edilen milletvekillerine ilişkin sözlü soru önergesinin (6/14), bir önceki birleşimde yapılan erteleme isteği nedeniyle görüşülmesi ertelendi.

İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının (1/450) (S. Sayısı : 12) tümü üzerinde bir süre görüşüldü.

23 Şubat 1984 Perşembe günü saat 15.00'te toplanılmak üzere birleşime saat 19.00'da son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Yıldırım AKBULUT

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Samsun	Hatay
Süleyman YAĞCIOĞLU	*M. Murat SÖKMENOĞLU*

II. — GELEN KÂĞITLAR

23.2.1984 Perşembe

Tasarılar

1. — Cemal Kılıç'a Vatanî Hizmet Tertibinden Aylık Bağlanması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/456) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.2.1984)

2. — Mülazim Deniz'e Vatanî Hizmet Tertibinden Aylık Bağlanması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/457) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.2.1984)

3. — Fatma Çiftçi'ye Vatanî Hizmet Tertibinden Aylık Bağlanması Hakkında Kanun Tasarısı. (1/458) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.2.1984)

Teklifler

1. — Ankara Milletvekili Nejat Abdullah Gülecek'in, Tabiî Afetlerden Zarar Gören Esnaf ve Sanatkârlarla Diğer Bağımsız Çalışanlara, Yapılacak Yardım Hakkında Kanun Teklifi. (2/32) (Sağlık ve Sosyal İşler; Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.2.1984)

2. — Kütahya Milletvekili Ahmet Ekici'nin Kütahya İli Gediz İlçesinin Merkezinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi. (2/33) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.2.1984)

Tezkere

1. — Seyfettin Top Hakkındaki Ölüm Cezasının yerine getirilmesine dair Başbakanlık tezkeresi. (3/319) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.2.1984)

Yazılı Soru Önergeleri

1. — İçel Milletvekili Durmuş Fikri Sağlar'ın, Mersin'de yaptığı konuşmada vaat ettiği iddia olunan belediye hizmetlerine ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi. (7/36) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.2.1984)

2. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İstanbul'daki bir yapıya İmar Affı Kanununun uygulanmadığı iddiasına ilişkin Bayındırlık ve İskân ve İçişleri bakanlıklarından yazılı soru önergesi. (7/37) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.2.1984)

3. — Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu'nun, Erzurum - Oltu Tuzla köyündeki kaya tuzlasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi. (7/38) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.2.1984)

4. — Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu'nun, kolalı meşrubatların denetimine ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından yazılı soru önergesi. (7/39) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.2.1984)

5. — Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu'nun, S. S. K. Genel Müdürlüğünce işverenlerden alınan primlere ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından yazılı soru önergesi. (7/40) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.2.1984)

6. — Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu'nun, Bağ - Kur Genel Müdürlüğünün bazı uygulamalarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi. (7/41) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.2.1984)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili Yıldırım AKBULUT

KÂTİP ÜYELER : M. Murat SÖKMENOĞLU (Hatay), Süleyman YAĞCIOĞLU (Samsun)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36 ncı Birleşimini açıyorum. Çoğunluğumuz vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

1. — İstanbul Milletvekili Ömer Ferruh İlter'in güvenlik ve yardım programı çerçevesinde Türkiye'ye yapılacak askerî ve ekonomik yardımlar konusunda temaslarda bulunmak üzere ABD'ne gönderilen Türk Parlamento Heyetinin yapmış olduğu temaslar hakkında gündem dışı konuşması.

BAŞKAN — Gündeme geçmeden evvel bir arkadaşıma gündem dışı söz vereceğim.

Birleşik Amerika Devletlerinin, Güvenlik ve Yardım Programı çerçevesinde, 1985 yılında Türkiye'ye yapılacak askerî ve ekonomik yardımlar konusunda temaslarda bulunmak üzere Amerika Birleşik Devletlerine gönderilen Türk Parlamento Heyetinin yapmış oldukları temaslar hakkında gündem dışı söz istemiinde bulunan Sayın Ferruh İlter; buyurunuz efendim.

ÖMER FERRUH İLTER (İstanbul) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; Amerika Birleşik Devletlerince Güvenlik ve Yardım Programı çerçevesinde 1985 yılında Türkiye'ye yapılacak askerî ve ekonomik yardımlar konusunda temaslarda bulunmak üzere Hükümetimiz tarafından bilgilerinize tahtında Amerika Birleşik Devletlerine gönderilen Anavatan Partisinden, Millî Savunma Komisyonu Başkanı İstanbul Milletvekili Ferruh İlter, yine İstanbul Milletvekili Doğan Akyürek; Halkçı Parti İstanbul Milletvekili Reşit Ülker; Milliyetçi Demokrasi Partisi Konya Milletvekili Emekli Orgeneral Vecihi Akın ve Bağımsız Antalya Milletvekili Sayın Halûk Bayülken'den müteşekkil 5 kişilik Türk Parlamento Heyetinin yapmış oldukları temaslar sonunda mutabakata vardıkları görüşler hakkında maruzatta bulunmak üzere huzurlarınızdayım.

Parlamento Hevetimiz, Birleşik Devletlerde, Büyükelçiliğimiz tarafından hazırlanan 10 günlük kesif bir çalışmayı ihtiva eden program dahilinde, Büyükelçimiz Sayın Şükrü Elekdağ ile birlikte başta Cumhurbaşkanı Yardımcısı George Bush olmak üzere Millî Savunma Bakanı Weinberger, Temsilciler Meclisi Başkanı Thomas O'Neil, Demokrat Parti Azınlık Lideri Robert Birth, Temsilciler Meclisi Silahlı Kuvvetler Komitesi ile Senato Silahlı Kuvvetler Komitesi Başkan ve üyeleri, Temsilciler Meclisi Dışişleri, Avrupa ve Ortadoğu ve Senato Dış İlişkiler Komitesi Başkan ve üyeleriyle, Dışişleri ve Savunma Bakanlığı bakan yardımcıları ile ayrı ayrı, uzun konuşmalar yapmışlardır.

Konuşmalarımızın esasını, 1985 malî yılında Amerika Birleşik Devletleri tarafından yapılacak askerî ve ekonomik yardımın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin bağımsızlık ilanıyla meydana gelen durumdan etkilenmemesi teşkil etmiş; ayrıca Türkiye'nin jeopolitik durumu ile bir NATO üyesi bulunması ve NATO'nun güneydoğu kanadında yüklendiği görevin büyük önemi üzerinde durularak askerî ve ekonomik bakımlardan kuvvetli bir Türkiye'nin NATO camiasına olduğu kadar yakın ve Ortadoğudaki bölge istikrarını sağlayacağı hayatî yarar üzerinde önemle durulmuş ve yardımın daha da artırılması lüzumu ifade edilmiştir.

Yapılan bütün toplantılarda Kıbrıs meselesinin hallinin Türk - Amerikan ilişkileriyle hiçbir şekilde irtibatlandırılmaması gerektiği, böyle yanlış bir değerlendirmenin memleketimizde hâsıl edeceği büyük ve haklı tepkiler gereği gibi izah edilmiş ve muhataplarımızın dikkatleri bu konu üzerine dostça ve fakat kesin ve açık bir şekilde çekilmiştir. Ayrıca, problemin, adada yaşayan iki toplumun eşit statüde ve 2 bölgeli, 2 toplumlu bir federal muhteva içinde karşılıklı müzakereler yoluyla çözümü gerektiği hususu tarafımızdan devamlı olarak dile getirilmiş, vuzuhla anlatılmıştır.

Toplantı ve görüşmeler sırasında heyetimizin sözcülüğü eski Dışişleri ve Millî Savunma Bakanımız

Antalya Milletvekili Sayın Halûk Bayülken tarafından yapılmış ve heyetimizin bu meselelere bakışta tam bir fikir birliği içinde olması, heyetimize olduğu kadar memleketimize de ayrı bir sempati ve güven duyulmasına vesile teşkil etmiştir. Büyük Meclisimiz için büyük önem taşıyan bu hususu yüksek huzurlarınızda şükranla ifade etmeyi bir vazife telakki ederim.

Görüşmeler esnasında elde ettiğimiz diğer bir müşahede ise; Amerikan yönetiminin memleketimizde yapılan son genel seçimlerle demokratik hayata yeniden dönülmüş bulunmasından büyük bir memnuniyet duydukları, askerî bakımdan kuvvetli bir Türkiye'nin NATO için olduğu kadar, bölge barışı için de hayatî önem taşıdığı, bu maksatla Türkiye'ye yapılan askerî ve ekonomik yardımların artırılması gereği kanaatini ifade etmiş olmalarıdır.

BAŞKAN — Sayın İlter, bir dakikanız kalmıştır efendim.

ÖMER FERRUH İLTER (Devamla) — Topluyorum efendim.

Türk - Amerikan ilişkilerinin gelişmesinin kendi hukukî ve siyasî çerçevesi içinde vuku bulmasına, bu çerçeveye sunî şekilde Kıbrıs dahil diğer konuların karıştırılmamasına dair taleplerimizin haklılığını da samimiyetle kabul etmişlerdir.

Yönetime ilaveten, Temsilciler Meclisi Silahlı Kuvvetler Komitesi ile Senato Silahlı Kuvvetler Komitesinde de bu görüşe iştirak eden pek çok dostlarımız olmasına rağmen, Kasım ayında Amerika'da yapılacak seçimler dolayısıyla bazı Kongre üyelerine, bölgelerindeki Rum asıllı Amerikan seçmenlerinin Kıbrıs konusunda bazı istek ve baskılarının bulunduğu, bu sebeple konunun önümüzdeki günlerde Temsilciler Meclisinde konuşulacağını ifade etmişlerdir. Bununla beraber bu konuşmaların ve önerilerin, Türk - Amerika Birleşik Devletleri ilişkilerinin yönetimde ve Kongrenin geniş kesimlerindeki olumlu hüviyeti karşısında muhtemel etkilerine eskisi gibi bir önem atfedilmediği müşahade edilmiştir.

Reagan yönetimi 1985 malî yılı güvenlik yardım programı çerçevesinde Kongreye memleketimiz için 275 milyon dolar normal, 250 milyon dolar yumuşak faizli olmak üzere 525 milyon dolarlık FMS, 230 milyon dolarlık hibe, 175 milyon dolarlık ekonomik, 4 milyon dolarlık askerî eğitim yardımı olmak üzere 934 milyon dolarlık bir yardım paketi teklif etmiştir. Askerî yardımın 250 milyon dolarlık bölümü, faizi çok düşük, ödeme şartları ehven kredi türünden olup, ekonomik yardımın bir kısmının hibe faslına gireceği anlaşılmıştır. Amerikan yönetimi yetkilileri ve Kongredeki dostlarımız, yardımın önerilen şekilde geçmesi için ne bir kısıntıya, ne de yabancı bir konu ile irtibatlandırılmasına imkân verilmemesi maksadıyla ellerinden geleni yapacaklarını vaat etmişlerdir. Amerika Birleşik Devletlerinde ayrıca, Amerika-Türk Etütler Enstitüsü ile Türk-Amerikan Dernekleri Kurulu ve Amerika'nın Türk Dostları Derneklerinde başkan ve üyelerle çok faydalı görüşmeler yapılmıştır.

BAŞKAN — Lütfen tamamlayınız efendim.

ÖMER FERRUH İLTER (Devamla) — Tamamlıyorum efendim.

Bu derneklerin yurdumuzun tanıtılması, Türk - Amerika Birleşik Devletleri ilişkilerinin her iki ülke için önem ve yararının Amerikan halkının geniş kesimine yansıtılması hususunda çok yararlı faaliyette bulunduklarını memnuniyetle belirtmek isteriz. Kendilerinin her bakımdan desteklenmesinin isabetinde müttefikiz.

Bu temaslarda tespit edilen ve Amerika Birleşik Devletleriyle Türkiye arasındaki münasebetleri daha da geliştirecek olan bazı dilek ve temenniler heyetimizce ilgili makamlara intikal ettirilmiştir.

Keyfiyeti yüksek ıttılalarınıza saygıyla arz ederim. (Alkışlar)

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. — Federal Almanya'ya gidecek olan Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'a, Devlet Bakanı Kâzım Oksay'ın vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/322)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

«Sunuşlar» kısmında Cumhurbaşkanlığı tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye'deki Alman yatırımlarının artırılması ve iki ülke arasında ekonomik işbirliğinin daha fazla geliştirilmesi maksadıyla 27 Şubat - 3 Mart 1984 tarihleri arasında resmî ve özel sektör temsilcilerinin iştirakleriyle Köln'de düzenlenecek olan seminere katılmak ve Bonn, Stutgart ve Hamburg'da temas ve görüşmelerde bulunmak üzere Federal Almanya'ya gidecek olan Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı Hüsnü Doğan'ın dönüşüne kadar; Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığına, Devlet Bakanı Kâzım Oksay'ın vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Necmettin Karaduman
Cumhurbaşkanı Vekili

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulmuştur.

2. — Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkında Kanun Tasarısının İçtüzüğün 53 üncü maddesine göre 48 sat geçmeden gündeme alınmasına dair Başbakanlık tezkeresi.

BAŞKAN — Hükümetin, İçtüzüğün 53 üncü maddesine göre verilmiş bir tezkeresi vardır, okutup onayınıza sunacağım :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

22.2.1984 tarihinde gelen kâğıtlarda yayınlanan Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkında Kanun Tasarısı, Hükümetimizce işsizliğin azaltılmasında ve yatırımların artırılmasında sürükleyici sektör olarak ele alınmıştır. Gerek ekonomik ve gerekse sosyal açıdan toplumumuzun büyük bir kesimini yakından ilgilendiren bir tasarıdır.

Bu bakımdan İçtüzüğün 53 üncü maddesine göre 48 saat geçmeden öncelikle gündeme alınmasını arz ve teklif ederim.

Turgut Özal
Başbakan

BAŞKAN — Tezkereyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

C) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

a) Siyasî Parti Grubu Teklifleri

1. — Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkında Kanun Tasarısının görüşmelerine bu günkü birleşimde başlanılması ve görüşmeler tamamlandığı takdirde Genel Kurulun 24.2.1984 Cuma günü de toplanmasına dair ANAP Grubunun teklifi.

BAŞKAN — Anavatan Partisi Grubunun, İçtüzüğün 19 uncu maddesine göre verilmiş bir teklifi vardır; okutup oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İçtüzüğün 50 inci maddesinin 7 ve 8 inci fıkraları ile 55 inci maddesine göre 23.2.1984 tarihinde toplanan Danışma Kurulunda, parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İçtüzüğün 19 uncu maddesinin son fıkrası uyarınca Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

23 . 2 . 1984
Ercüment Konukman
Anavatan Partisi Grubu
Başkanvekili

Öneri :

Gündeme alınması kararlaştırılan, (13) sıra sayılı, Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkında Kanun Tasarısının görüşmelerine bugünkü birleşimde başlanması ve görüşmelerin bitimine kadar çalışma süresinin uzatılması, tasarının görüşmeleri bugün tamamlanmadığı takdirde, Genel Kurulun 24.2.1984 Cuma günü de toplantı yapması önerilmiştir.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Önergenin aleyhinde konuşacağım efendim.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Sayın Başkan, çok değerli üyeler; Meclisimizin açılışından beri, iktidar partisi hızlı hareket etmenin örneğini kanıtlamak için, bir tasarıyı 48 saat bekletmeksizin bu Mecliste acele ile görüştürüp kanunlaştırmayı âdeta âdet haline getirmiştir.

Kanun tasarı ve tekliflerinin Büyük Millet Meclisinde öncelikle ve ivedilikle görüşülmesi istisnaî bir haldir. Anayasamız bunu tespit etmiştir; İçtüzük de tespit etmiştir. Bir konu öncelik ve ivedilik taşıyorsa, kuşkusuz Meclis çalışma takvimine ve gündemine sahiptir, karar verir; ama, öncelik ve ivedilikle görüşülmesi Anayasa gereği ise, bu takdirde Anayasanın o hükmü behemehal uygulanır.

Ne olmaktadır?.. İçtüzüğün siyasî partiler arasında diyalog kurulmasına imkân veren bir hükmü sürekli kötüye kullanılmaktadır. Biraz evvel Sayın Başbakanın tezkeresini dinlediniz. İçtüzüğün 19 uncu maddesine göre; Danışma Kurulu, Başkanın gerekli görmesi veya bir siyasî parti grubu başkanlığının istemi üzerine en geç 24 saat içinde Başkan tarafından toplantıya çağrılır.

Şimdiye kadar Sayın Başkanımızın direkt olarak çağrısı pek istisnaî halde olmuştur. Sürekli bir şekilde Anavatan Partili arkadaşlarımız, grup adına, 24 saat geçmeden bir konunun görüşülmesi için Danışma Kurulunu toplantıya çağırmışlardır.

İçtüzüğün 53 üncü maddesi hükmüne istinaden 48 saat geçmeden gündeme alınması gerekçeli olarak, Genel Kuruldan, Hükümetçe veya komisyonca istenmektedir. Hükümetin şu anda bizlere sunduğu gerekçe, son derece sudan ve kesinlikle öncelik ve ivediliği gerektiren hiçbir hükmü ihtiva etmeyen bir tezkeredir. Çünkü şu anda, son derece önemli olan ve «imar affı» diye adlandırılan bir tasarıyı görüşmekteyiz. «Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkında Kanun Tasarısı» için ise, gerekçesinde belirtildiği gibi, «konut inşaatının ve kalkınmada öncelikli bölgelerde yapılacak yatırımların bu sebeplerle bazı vergi ve harçlardan muaf veya müstesna tutulması maksadıyla bu Kanun tasarısı hazırlanmıştır» denmektedir. Bunun Salı günü ele alınmasında ne gibi

bir sakınca olabilir? Ama bunun ardından bir başka konunun, sanıyorum ki yine Büyük Millet Meclisinin önüne, öncelik ve ivedilikle, yani daha evvel yapıldığı gibi emrivakiyle getirileceğidir. Yani, «Köprü, Baraj Gelirlerinin Satımıyla İlgili Kanun Tasarısı» da, büyük bir ihtimalle Salı günü, bütün milletvekili arkadaşlarımızın seçim bölgelerinden henüz döndükleri anda karşılarına çıkarılacak ve yeteri kadar hazırlık yapılmadan bu tasarının da görüşülmesine başlanacaktır.

Oysa bizim önerimiz şudur : Salı günü gündemine, şimdi teklif edilen Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkında Kanun Tasarısı alınmalıdır ve bugün, önemli olan «imar affı» diye anılan kanun tasarısı da bitirilmelidir. Anladığım kadarıyla imar affına ilişkin kanun tasarısı için gerek muhalefet, gerekse iktidar mensupları tarafından verileceğini öğrendiğimiz bir hayli önerge var. Bu önergelerle kanunun daha isabetli, daha uygun bir metin haline getirilmesi imkânı doğacaktır. Bu en azından saat 19.00'a kadar yapılacak çalışmaları doldurabilir. Bunun arkasından Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkındaki Kanun getiriliyor. Biz diyoruz ki, Salı günü gündemi boştur, Salı günü gündemine Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkındaki Kanun Tasarısı normal olarak gelsin. Çarşamba günüde, eğer getirilecekse, (kuşkusuz Pazartesiden tüm arkadaşlarımızın dolaplarına atılmak kaydıyla, hatta Cuma gününden atılmak kaydıyla mümkünse tabiî) Çarşamba günü hangi tasarı ele alınacaksa o tasarı ele alınsın.

Çok değerli arkadaşlar, 48 saat beklemeden bir tasarının gündeme alınmasını istemek kuşkusuz parti gruplarının hakkıdır. Ancak, eğer istisnaî olması gereken bir konuyu kural haline getirmek söz konusu ise, Meclis olarak buna karşı çıkmalıyız ve bunu mutat bir uygulama haline getirmemeliyiz. Çünkü, şu anda bir konunun öncelik ve ivedilikle önünüze getirilmesini isteyen Başbakan veya Anavatan Partisi Grubuna şunu hatırlatmak isterim : Anayasanın 91 inci maddesine göre öncelik ve ivedilikle önümüze getirilmesi gereken ve halen komisyonlarda sürüncemede bırakılan kanun hükmünde kararnameler vardır. Bunlar varken ve Anayasanın 91 inci maddesinde «öncelik ve ivedilikle komisyonlarda görüşülür» derken, buna hiç dikkat etmeyip, normal olarak ele alınması gereken bir metnin, bir kanunun belli bir süre beklemeksizin, öncelik verilmek suretiyle Meclisin önüne getirilmesi son derece sakat bir uygulamadır.

Bu arada, Sayın Büyük Millet Meclisi Başkanlığının da, yetkilerini kullanırken bu konuda yeterli duyarlılık göstermediğini belirtmek istiyorum. O da şudur : «Danışma Kurulu 24 saat içinde toplanır» deniyor. Halbuki bugün saat 10.10'da Danışma Kurulu toplantısı tezkeresi geliyor ve saat 13.00'te toplanılıyor. 24 saat süre içerisinde toplanmasını öngören hükmü, sayın Başkanlık Divanı, Anavatan Partisi Grubunun sürekli bu tür istekleri doğrultusunda yorumlayarak, 2.5-3 saat içerisinde, âdeta bir formaliteyi yerine getirmiş olmak için toplamaktadır. Buna muhalefet olarak asla müsaade etmeyeceğiz ve alet olmayacağız. Bunun bilinmesini istirham ediyorum.

Saygılar sunarım. (HP sıralarından alkışlar)

MEHMET ARİF ATALAY (Adıyaman) — Aleyhte söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

MEHMET ARİF ATALAY (Adıyaman) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu mevzuda huzurunuzu işgal ettiğim için büyük bir üzüntü duyuyorum. Temennim, iktidar grubunun bundan böyle bu yolda ısrar etmeyip, bizi her seferinde bu kürsüden Yüksek Meclisin huzurunu işgal ederek konuşma mecburiyetinde bırakmamasıdır.

İçtüzük bir Danışma Kurulu müessesesini getirmiştir. Bundan maksat, siyasî parti grupları arasında gündeme gelmesi arzu edilen bir mevzuu hakkında daha önce görüşülerek bir mutabakat sağlanmasıdır. Mahallî İdareler Seçim Kanunu görüşülürken aynı mevzuu arz etmiş; «Yüksek Meclis emrivakilerle karşı karşıya bırakılmasın, aslolan, kanun teklif ve tasarılarının. enine boyuna müzakere edilmesi, tetkik edilmesi ve Yüce Meclise yaraşır biçimde mükemmel bir tarzda çıkarılmasıdır» demiştik. Malesef bu teklifimiz kabul edilmedi; ama Mahallî İdareler Seçimi Kanunu veto edildi, bilahara muhalefet tarafından Anayasa Mahkemesine iptal davası açılmak zorunluluğu hâsıl oldu.

İçtüzüğün 53 üncü maddesi fevkalade müstacel hallerde, görüşülmesi fevkalade önemli ve tehirinde mazarrat umulabilecek hallerde bir imkân tanımıştır. Bu istisnaî bir hükümdür. Bu istisnaî hükmün zorlanmaması ve esas kaide haline getirilmemesi gerekir.

Danışma Kurulunda iktidar ve muhalefet diyaloğunun muayyen seviyede tutulabilmesi için iktidar grubunun bu mevzuda hassasiyet göstermesi gereğini defalarca vurguladık; ama şu ana kadar gerekli anlayışı görmedik. Şimdi tekrar arz ediyorum; bu şekilde Yüce Meclis emrivakilerle karşı karşıya bırakmamalıdır. Bu istisnaî hüküm gerektiği zaman kullanılmak üzere, gerektiğinde kullanılmak istendiği takdirde, muhalefet grupları olarak gerekli desteği vereceğimizi de ifa-

de etmek suretiyle bu teşebbüsün son olması temennisini tekrarlıyorum ve Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (MDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir. (HP ve MDP sıralarından «oylar sayılsın» sesleri)

Sayın üyeler bariz olarak görülüyor; eğer bir tereddüdünüz var ise, (HP ve MDP sıralarından «var, var» sesleri) oylamada sizlerin bir tededüdünüz varsa, usul hükümlerine göre bu tereddüdün zail olması açısından yeniden oylama yapıyorum : Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Gündemin sözlü sorular kısmına geçiyoruz.

V. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, bakanlıklarda görev aldığı iddia edilen milletvekillerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/14)

BAŞKAN — Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, Bakanlıklarda görev aldığı iddia edilen milletvekillerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi, geçen birleşimlerde mehil verilmiş olduğundan, bugün görüşülemeyecektir.

VI. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu. (1/450) (S. Sayısı : 12) (1)

BAŞKAN — Gündemimizin, «Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler» Kısmında yer alan 12 sıra Sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Tasarının tümü üzerinde geçen birleşimde Milliyetçi Demokrasi Partisi Grubu adına bir sayın üyeye söz vermiştik.

Şimdi söz sırası, Anavatan Partisi Grubu adına Sayın Hayrettin Elmas'tadır.

Buyurun efendim.

ANAP GRUBU ADINA HAYRETTİN ELMAS (İstanbul) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin sayın üyeleri; görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ile ilgili Anavatan Partisi Grubu adına görüşlerimizi arz etmeden önce hepinizi saygıyla selamlarım.

Türk toplumunun, sosyal ve ekonomik gelişmesinin bir halkası olarak hızla kentleşmesi sonucu, köylerden şehirlere göç yoğunlaşmıştır. Gerçekten Türkiye'nin son 30 yılda hızlı bir şehirleşme sürecine girmesi sebebiyle şehirsel nüfus genel nüfus içinde 4 misli artmış ve ülke nüfusunun üçte birine ulaşmıştır. Bu durumun sonucu, hızlı nüfus artışının da etkisiyle kentlerde büyük bir konut ve arsa talebi ortaya çıkmıştır. Hızlı kentleşmenin ortaya çıkardığı arsa ve konut talebi, arsa spekülasyonunu, bu ise ucuz ve yeterli sayıda arsa ve konut arz etme imkânsızlığını yarattığından, düzensiz ve sağlıksız yapılaşmayı artırmıştır. Son 30 yılda meydana gelen bu hızlı konut talebini karşılayıcı gerçekçi, kapsamlı, uygulanabilir ve somut bir konut politikası geliştirilemediğinden, şehirlerin oluşumu bir noktada kendi kaderine terk edilmiştir.

Arsa - konut - şehirsel gelişme üçgeninde tutarlı politikaların olmaması ve bu alanlardaki spekülatif baskılar çarpık ve düzensiz şehirleşmeye sebep olmuştur.

Sayın milletvekilleri, şehirleşme olayını kontrol etmesi ve yönlendirmesi gereken idarî birimler, şehirleşmenin bugünkü hızını ve niteliğini dikkate almayan yasaları tasarruflarında bulundurduklarından ve yeterli araçlara sahip bulunamadıklarından, boşluklar, çelişkiler, işlemeyen hükümlerle şehirleşme olayını yönetememişlerdir.

Yukarıda özetlemeye çalıştığım gibi, sosyal ve ekonomik sebeple ortaya çıkan hızlı bir şehirleşme ve

(1) 12 S. Sayılı Basmayazı 22.2.1984 tarihli 35 inci Birleşim Tutanağına eklidir.

nüfus artışı karşısında Devlet kendine düşen görevi yerine getirememiştir. Dolayısıyla Devlet, vatandaşın en doğal ihtiyacı olan konut talebini karşılayamamış, bununla ilgili politikaları geliştirememiş, gerekli önlemleri alamamış ve planlı bir yaklaşımla bu talebi yönlendirememiştir.

Sayın milletvekilleri, şehirsel yaşamın vazgeçilmez unsurları olan okul, kreş, yeşilalan, çocuk bahçesi gibi sosyal donanım ile, yol, kanalizasyon gibi teknik altyapının bulunmadığı bu yapılaşmalar, çarpık ve plansız kentleşme meydana getirmiştir. Özellikle büyük kentlerde ülke nüfusunun yarısına yakın miktarı işte bu hizmetlerden yoksun gecekondu ve sağlıksız konutlarda yaşamaktadır.

Ayrıca bu tip konutlar, yürürlükteki plan ve mevzuatlara aykırı olduğu gerekçesiyle her türlü belediye hizmetlerinden yoksun bırakıldığı gibi, su ve elektrik gibi en zorunlu ihtiyaçları karşılanmayarak âdeta cezalandırılmış ve cezalandırılmaktadır.

Sayın milletvekilleri, bu tip yapılanmalar, sadece konut binaları ile kalmamış, bunun yanında sanayi, turistik tesis ve bunun gibi yapı ve tesislerde de büyük boyutlara ulaşmıştır. İşte, çok bilinmeyenli denkleme dönüşen bu durum, ortaya, bilindiği gibi imar anarşisini çıkarmıştır. Bir tarafta her türlü imar planı ve imar mevzuatına uymayan ve denetlenemeyen, çığ gibi büyüyen yasa dışı yapılanmalar meydana getirilirken, diğer taraftan imar plan ve mevzuatı ile buna uyan ruhsatlı yapılanmalar meydana gelmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, işte büyük boyutlara varan bu ikilemi ortadan kaldırmak için bir plan çerçevesi içerisinde, imar mevzuatına aykırı yapıları hukukileştirmek, aynı zamanda imar islah planlarıyla bu çarpık ve düzensiz yerleşmeleri planlı ve sağlıklı bir düzene kavuşturmak, dolayısıyla teknik ve sosyal altyapı imkânı sağlayarak zorunlu ihtiyaçlarını gidermek ve bundan böyle bu tür yapılanmalara meydan vermemek maksadıyla 16.3.1983 tarihli 2805 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Olarak Yapılan Yapılara Uygulanacak İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun kabul edilmiştir. Dolayısıyla, bir anlamda Devlet kendi hatasından doğan bu çarpık kentleşmeyi ve düzensiz yapılaşmayı affederek hukukileştirmiş ve imar anarşisini önlemek istemiştir. Ancak, çıkarılan bu kanun, çok karmaşık olduğundan ve bürokratik işlemlere fazla ağırlık verip pratik çözümlerden uzak oluşu nedeniyle aradan bir hayli zaman geçmesine rağmen amaçlanan hedefe ulaşamamış ve istenileni verememiştir.

Sayın milletvekilleri, 2805 sayılı Kanunun başarısız oluşu nedenini aşağıdaki şekilde sıralıyabiliriz:

Genel olarak Kanunun yazılışı kanun tekniğinden uzak oluşu nedeniyle detaya inildiğinde anlaşılmaz, birbiriyle çelişkili hükümler bulunmakta, bu sebeple farklı yorumlara sebep olmaktadır. Yasanın amacı, yürürlüğe giriş tarihinden önce imar ve gecekondu mevzuatına aykırı olarak inşa edilmiş ve inşa halindeki bütün yapılar hakkında uygulanacak işlemleri düzenlemek ve bu işlemlere ilişkin başvuru, tespit, değerlendirme, uygulama ve duyuru esaslarını ve ilgili diğer hususları belirtmektir.

Biraz açarsak; başvuru işlemi için 3 ay süre tanınmış ve bu süre de 21 Haziran 1983 tarihinde bitmiş olmasına rağmen, halen başvuruda bulunmayan 1, 5-2 milyon civarında vatandaş olduğu tahmin edilmektedir. Yasa, başvuruda bulunmayan vatandaşların tespit işlemini belediyelere bırakmıştır. Bu husus hem belediyelere külfet getirmekte, hem de netice alma sürecini uzatmaktadır.

Yasa, başvuru ile beyan edilen gecekondu veya kaçak yapının yerinde tespitini, ölçülendirilerek krokisinin hazırlanmasını belediyelere bırakmaktadır. Bu durum belediyelere ayrı bir yük getirmekte, yüzbinlerce binanın tek tek görülerek yürürlükteki mevzuata aykırı yönlerinin tespit edilmesi gerekmektedir.

Belediyeler bu iş için yüzlerce teknik elemanı istihdam etmek zorunda kalmasına rağmen, tespit işleminin yasada öngörülen süre içerisinde bitirilemeyeceği anlaşılmıştır. Ayrıca, tespit işlemini yapan görevlilerle vatandaş arasında tespit sırasındaki ilişkiler çeşitli söylentilere yol açmaktadır; rüşvet vesaire gibi.

Teknik ekiplerin bina içine girerek ölçüm yapmalarına vatandaş tarafından güçlük gösterilmekte, ayrıca yapı sahipleri binalarını açık bulundurmamaktadırlar. Dolayısıyla, aynı yapıya birkaç kez gidilmek zorunda kalınmaktadır. Bu ise, işgücü ve zaman kaybına sebep olmaktadır.

Tespit sırasında, binanın parsel içerisindeki konumu belirlenemediğinden, tapudan röperli kroki istenmektedir. Talebin çokluğu dolayısıyla büyük kentlerimizdeki tapu daireleri yedi - sekiz ay sonraya gün vermektedir. Bu hususlar, yasa ile verilen tespit işleminin kısa sürede çözüm getirmekten uzak olduğunu göstermektedir.

Sayın milletvekilleri, mevcut yasada gecekondu ve kaçak yapılanmalara tapu ve kullanma izni verilmesi için «ıslah imar planlarının yapılması» koşulu getirilmektedir. Bu «ıslah imar planlarının» yapımı için, özellikle bu tür yerleşmelerin sınır tespiti yapılacak ve Maliye Bakanlığının muvafakatı alınmak suretiyle belediye encümenleri veya il idare kurullarınca karara bağlanarak İmar ve İskân Bakanlığının onayına sunulacaktır. Maliye Bakanlığı, talebin yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde görüşünü bildirmekle, İmar ve İskân Bakanlığı bu sınırların tasdik işlemini üç ay içinde sonuçlandırmakla yükümlendirilmiştir. Sınır tespiti için de 18 ay süre getirilmiştir. Sınır tespiti yapıldıktan sonra ıslah imar planı yapımı için yasayla getirilen süre 5 yıldır.

Görüldüğü gibi, yürürlükteki yasa ile netice alınması çok uzun süreyi ve işlemi gerektirmektedir. Ayrıca yasaya göre sınır tespiti ile ıslah imar planlarının halihazır haritalar üzerine yapılaması gerekmektedir. Bugün birçok belediyede harita bulunmamaktadır. Yasaya göre bu görev tapu ve kadastro müdürlüklerine verilmişse de, teknik imkânlarının yetersizliği nedeniyle adı geçen kuruluş bu görevi yerine getirememektedir. Nitekim, bugüne kadar bu konudaki çalışmalarda ilerleme kaydedilememiştir.

Sayın milletvekilleri, yürürlükteki yasa, imar mevzuatına aykırı ruhsat verenler, verilmesine müsaade edenler ve görevi kötüye kullananların bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılması hükmünü getirmiştir. Bu hüküm İmar Kanunu uygulaması ile işleri yavaşlatarak bürokrasinin daha da ağırlaşmasına sebep olmuştur. Bunun çözümü ise, cezalandırmaktan ziyade işleri basite indirgeyerek ruhsat almayı özendirici şekilde olmalıdır. Zira, yapı yıkılması caydırıcı bir unsur olsaydı, bugüne kadar yüzbinlirce kaçak yapı ve gecekondu meydana gelmezdi. Yıkma ile cezalandırma işi millî servet israfına sebep olacağı gibi konut açığını da artırıcı etken olacaktır. Kaçak inşaat yapımı, hukukî bir olgudan ziyade sosyoekonomik ihtiyaçtan doğmaktadır. Bu nedenle bunun, zabıta kuvveti, korku ve ceza ile önlenmesi mümkün değildir. Halbuki yürürlükteki yasa cezaî uygulamalara ağırlık verici niteliktedir.

Ayrıca, para cezası hesaplamalarındaki katsayı cetveli uygulaması güç ve karışık olduğu gibi, uygulamayı zorlaştırıcı ve zaman alıcı niteliktedir; bunun yerine daha basit, anlaşılabilir, uygulamada pratik çözüm getirici bir sistem getirilmeliydi.

Muhterem arkadaşlarım, yukarıda ana noktalarıyla özetlemeye çalıştığım yürürlükteki 2805 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Olarak Yapılan Yapılara Uygulanacak İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkındaki Kanun fazla detaya inen karmaşık, çelişik hükümler ile bürokratik işlemleri ağırlaştırıcı, zaman alıcı, çözüm getirmekten uzak, ruhsat almayı özendirici olmayan niteliktedir. Mevcut kanunun bu niteliği ile çözüm getiremeyeceği; vatandaşa nimet yerine külfet getireceği, işi sürüncemede bırakarak netice alınmasını geciktirici olduğu görülmektedir.

Sayın milletvekilleri, bu meselenin önemine inanan Sayın Özal Hükümeti gerçek imar affının en süratli biçimde işlemesini temin etmek ve vatandaşın sorununa en kısa zamanda çözüm getirmek için yürürlükteki yasanın değiştirilerek günümüz ihtiyaçlarına uygun yeni bir yasa hazırlama gereğini duymuş ve bu tasarının hazırlanması zarurî görülmüştür. Tasarıda anafelsefe olarak vatandaşın beyanı esas kabul edilmiş; tespit, değerlendirme, encümen ve il idare kurullarının onayı gibi bürokratik işlemleri çoğaltıcı ve zaman alıcı işlemlerin azaltılması öngörülmüştür. Bu tasarı ile vatandaşın gecekondu ve kaçak yapılarla ilgili sorunlarına en kısa zamanda, kolay, kesin ve külfetsiz çözüm getirilerek bir an önce sonuç alınması hedeflenmiştir. Bu sebeple kısa ve öz tutularak fazla detaya inilmemiş ve karmaşıklıktan kurtarılmış; net, kolay anlaşılabilir bir biçime getirilmiştir.

Sayın milletvekilleri, tasarıdaki önemli birkaç maddeye bakacak olursak; başvuru müddetinin «6 ay» olarak belirlendiği, yurt dışında bulunan işçiler ile daimî görevliler için bu sürenin 12 ay daha uzatılarak şimdiye kadar başvuruda bulunmayan binlerce vatandaşın yeniden başvuruda bulunması imkânının sağlandığı, böylece belediyelere düşen tespit görevinin de azaltılmasının temin edildiği görülmektedir.

Gecekondu ve kaçak yapının tespitinde, vatandaşın beyanı esas alınmış, yeminli teknik bürolarca yapılmış arasının ve yapının ebatlı krokisi ve arsa üzerindeki yapının inşaat cinsi, kat adedi, fennî sorumluluğu üstlenilmiş röleve planı ile Emlak Vergisine esas alınan asgarî rayice uygun beyan değeri bildirimi kabul edilmiştir.

Kullanılan veya kullanılmaya hazır duruma getirilmiş yapılara, bu evraklarının bildiriminden sonra hemen ruhsat ve kullanma izni verilmesi kabul edilmiştir.

Başvuru sahibince beyan edilen hususların doğruluğunun bilahara valilik ve belediyelerce aranması hükmü getirilerek, gerektiğinde kontrol etme imkânı sağlanmıştır. Böylece tasarı ile, yürürlükteki yasada bulunan tespit ve değerlendirme ile ilgili işlemler basitleştirilerek süratlendirilmiştir.

Yürürlükteki 2805 sayılı Yasanın 18 inci maddesinde belirlenen yıkılacak binalar kapsamı daraltılmış ve aftan faydalanacak binaların sayısı ve niteliği artırılmıştır.

İskân dışı alanlarda ve imar planı olmayan yerler ile sahil şeridinde yapılmış turistik tesisler ve sanayi yapılarının da tasarı kapsamı içine alındığı görülmektedir. Bu husus ile tasarının caydırıcı veya caydırıcı değil de belli bir yarayı sarmak ve sorunu hukukileştirmek için bu ilkeden yararlanılacak bir çözüm getirdiği anlaşılmaktadır.

Tasarıda para cezası uygulaması çok basitleştirilmiş, karmaşıklıktan kurtarılarak belli bir sisteme bağlanmıştır. Böylece zaman alıcı değil, kolay ve uygulamayı süratlendirici olması sağlanmıştır.

Değerli arkadaşlarım; tek saiki menfaat hırsı olan bir imar ve konut politikası yerine, başlıca amacı insan mutluluğu olan bir imar ve konut politikasıyla vatandaşa mutluluk vereceğine inandığımız bu tasarıyı Anavatan Partisi Grubu olarak desteklediğimizi arz eder, hazırlayan Hükümeti kutlar, Milletimize hayırlı olmasını dileriz.

Saygılarımla. (ANAP sıralarından alkışlar).

BAŞKAN — Halkçı Parti Grubu adına Sayın İsa Vardal; buyurunuz efendim. (HP sıralarından alkışlar).

HP GRUBU ADINA İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkındaki Kanun Tasarısına prensipte grup olarak karşı değiliz; ancak bu tasarı bugüne kadarki uygulamalar iyice tetkik edilmeden aceleyle hazırlanarak huzurunuza getirilen bir tasarı olduğundan, bu haliyle kabul etmemize de imkân yoktur.

Bugün yurdumuzda bir imar kargaşasının mevcut bulunduğu, büyük şehirlerimizdeki imar mevzuatına aykırı yapılaşmanın ise düzenli yapılara oranla daha büyük boyutlara varmış olduğu, çarpık yapılaşmanın sebepleri açıkça bellidir.

Vatandaşların bu konulardaki bütün sıkıntı ve ihtiyaçlarını gidermek, plan fikri zedelenmeden imar mevzuatı ve planlara uygun hale getirilebilecek yapıları belli şartlarla hukukileştirmek ve bundan böyle bu tür yapılanmaları kesin olarak önlemek maksadıyla 16.3.1983 gün ve 2805 sayılı Kanun İmar ve İskân Bakanlığınca uzun çalışmalar sonucu hazırlanıp Danışma Meclisine sevk edilmiş ve Danışma Meclisiyle Millî Güvenlik Konseyinde uzun tartışmalar sonucu kabul edilmişti. Kanunun görüşülmesi sırasında bu kanunun uygulanmasının mümkün olmadığı ısrarla belirtilmiş ise de, Hükümet temsilcileri bunun tam aksini savunmuşlardır. O kanunu savunan Hükümet temsilcisi halen aramızda milletvekili olarak bulunmaktadır. Bugünkü Hükümet temsilcileri de, öyle tahmin ediyorum ki, aynı savla karşımıza çıkacaklardır. 2805 sayılı Kanun uygulamada aksayınca, Hükümet bu defa görüşmekte olduğumuz tasarıyı önümüze getirmiştir. Bu tasarıya 16.3.1983 ve 2805 sayılı Kanunda gösterilen titizliğin gösterilmediği, tasarıda birçok konu açıkta bırakıldığı gibi birçok konu hakkında da açık ve kesin bir düzenleme yapılamadığı görülmektedir. Tasarı bu haliyle kanunlaştırıldığında, tatbik kabiliyeti bakımından 2805 sayılı Kanunun şansına dahi sahip olamayacaktır.

Tasarının Hükümet gerekçesinde, vatandaşın yasal olmayan yapılarla ilgili dertlerinin açık, çabuk, kolay, kesin ve külfetsiz bir şekilde çözümlenmesine çalışıldığı vurgulanmıştır. Tasarının madde metinleri incelendiğinde bu gerekçenin gerçekleşmesinin hayal olduğu açıkça görülecektir. Kanımızca bu tasarı önümüzde yapılacak mahallî seçimler için seçim yatırımı olarak hazırlanmıştır. Bunun en bariz örneği Ereğli maden havzasındaki yapılara bu kanunun nasıl uygulanacağı ve ayrıca orman tahdit sınırları içerisinde bulunan ve mahalle halini alan alanlar için ne gibi işlemler yapılacağı konusudur. Bu konularda, madde metinleri geldikçe ayrıntılı bilgi verilecektir.

Tasarının, seçim yatırımı olduğunun açık örneklerinden biri de, 2805 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin (1) fıkrasında, kıyı tanımına giren yerlerde gerçek ve özel hukuk tüzelkişilerine ait yapıların yıkıma tabi olması hükme bağlandığı halde, bu hükmün, tasarıda yer almamasıdır. Bu hükmün kanun kapsamına alınması ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan ve bütün vatandaşların yararlanmasına tahsis edilen kıyı şeridinin birkaç kişiye peşkeş çekilmek istenmesi, seçim yatırımı olmayıp da nedir?

Sayın milletvekilleri, bu kanun tasarısında ilgililerden birtakım harçların alınacağı öngörülmektedir. Kanun metinlerinde paraya taalluk eden hükümlerin

bulunması halinde konunun Plan ve Bütçe Komisyonunda da görüşülmesi Tüzük hükümleri gereğidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, tarafımızdan verilen Ereğli maden havzasındaki yapılara uygulanacak işlemler hakkında kanun teklifinde Tüzük hükümlerine uyduğu halde, bu tasarıda Tüzük hükümlerine niçin uymamıştır? Bu hareket tarzından, Başkanlığın bu ve buna benzer bazı tasarruflarından tarafsız hareket etmediğini ve Hükümetin istekleri doğrultusunda işlem yaptığını düşünmek durumunda kalmaktayız ve bu durumdan, Yüce Meclisin geleceği konusunda endişe ve üzüntü duymaktayız.

Sayın milletvekilleri, tasarının 10 uncu maddesinde «Tapu Tahsis Belgesi»nden bahsedilmektedir. Yani, «Bu Kanun hükümlerine göre Hazine, belediye, il özel idaresi veya vakıf arazileri üzerinde gecekondu sahiplerince yapılmış yapılar 12 nci madde hükümlerine göre tespit ettirildikten sonra, kayıt maliki kamu kuruluşunca bu yer hak sahibine tahsis edilir ve bu tahsisin yapıldığı tapu sicilinin beyanlar hanesinde gösterilecek ilgisine Tapu Tahsis Belgesi verilir» denmektedir. Medenî Kanunumuzda «Tapu Tahsis Belgesi» diye bir tasarruf belgesi yoktur. Tapu tahsis belgesi, vatandaşa Medenî Kanun hükümlerine göre hiçbir hak vermez. Bu şekilde bir uygulama getirmek ve vatandaşa ümit vermek, onu aldatmaktan başka bir şey değildir. Bu uygulama bile bir seçim yatırımıdır.

Kaldı ki, tapuda kayıtlı bulunmayan, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler ile orman tahdit sınırları içerisinde kalan yerler hakkında tapu tahsis belgesi uygulaması ne şekilde yapılacaktır? Bunu anlamak da mümkün değildir.

Yasayla getirilen yeminli teknik büroların yetki ve sorumlulukları belli değildir. Eğer bu konuda yetki verilecekse yönetmelikle değil yasa ile yapılmalıdır. Yasa teklifinin 8 inci maddesinde, yeminli büronun tespit ve değerlendirme yapacağı, roleve planı hazırlayacağı, harçları yatıracağı belirtilmekte; ama büronun kimlerden oluşacağı ve ihtisas alanı belirtilmemektedir. 6785 sayılı Yasa teknik elemanın görevlerini belirtmiştir. Yasa halen yürürlüktedir ve 6785 sayılı Yasada «yeminli büro» diyebir şey yoktur. Bu nedenle, kanun maddesindeki düzenleme sadece tapu tahsis belgesi vermeye yarayacaktır.

Ereğli taşkömürü havzası içinde bulunan gayrimenkullerin Tezkere-i Sâmiye hükümlerine göre zilyetlikle iktisabı mümkün değildir. Tezkere-i Sâmiye, havzada taşkömürü bulunması nedeniyle Devletin taşkömürünü rahatça çıkarabilmesini temin etmek için havzaya yerleşimi önlemek amacıyla çıkarılmıştır. O nedenle 1326 tarihinden 10 yıl evveline dayanmayan tapu kayıtları mülkiyet hakkının tam anlamıyla kullanılmasına yeterli bulunmadığı gibi, zilyetlik hükümlerine istinaden mülkiyet hakkı tesis edilmesi mümkün değildir. 17 Ocak 1326 tarih ve 289 sayılı Tezkere-i Sâmiyenin çıkarılış amacı o zaman için geçerli ise de Devlet, bu tezkereyle belirlenen havza içindeki yerleşmeyi önleyememiştir. Bugün havza içinde yoğun bir yapılaşma mevcut olup, bu yapılarda yaklaşık 1,5 milyon insan yaşamakta ve vatandaşlar ilerisinin ne olacağını bilemediklerinden tedirgin vaziyette beklemektedirler. Bu insanların çoğunluğu Tezkere-i Sâmiye gereğince tapuya tescili mümkün olmayan ve Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan gayrimenkuller üzerinde yerleşmek mecburiyetinde kalmışlardır.

2805 sayılı Kanun hazırlanırken Boğazlar ile Ereğli maden havzasının özel durumları göz önünde tutularak bu yerler kanun kapsamının dışında bırakılmış ve bilahare İstanbul Boğaziçi için 18.11.1983 gün ve 2960 sayılı Kanun çıkarıldığı halde, Ereğli maden havzasındaki mülkiyet sorununun çözümlenmesi için, işin içinden çıkılamadığından, bugüne kadar herhangi bir yasa çıkarılamamıştır.

Görüşmekte olduğumuz kanun tasarısının Hükümet teklifinde, Ereğli maden havzası kanun kapsamı içinde bulunmazken, Komisyon görüşmeleri sırasında havzanın özel durumu incelenmeden ve hatta 17 Ocak 1326 tarih ve 289 sayılı Tezkere-i Sâmiye Kararnamesi okunmadan aniden kanun kapsamı içerisine alınmıştır. Bu konuda, ben ve arkadaşlarım tarafından, görüşmekte olduğumuz tasarı henüz Meclise gelmeden evvel verdiğimiz kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunda bulunmasına ve Hükümet temsilcisinin bunu bilmesine rağmen, tekliften Komisyona hiçbir bilgi verilmemesi dikkat çekicidir. Her ne kadar tarafımızdan bu konuda havzanın özelliğine uygun bir teklif hazırlanarak Meclise verilmiş ise de, Ereğli maden havzasının kanun kapsamına alınması bizleri yine de memnun etmiştir. Ancak, bu haliyle kanunun Ereğli maden havzasında uygulama şansı yoktur. Bu hareket bir seçim yatırımından öteye gidemeyecektir. Kanunun havzada uygulanması ancak 17 Ocak 1326 tarih ve 289 sayılı Tezkere-i Sâmiyenin iptal edilmesiyle mümkündür. Tasarıda Tezkere-i Sâmiyenin iptal edildiğine dair bir

hüküm de yoktur. Tezkere-i Sâmiye hükümlerine göre Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerin mülkiyet konusu yapılması mümkün değildir. Halen yürürlükte bulunan Tezkere-i Sâmiye hükümlerine rağmen Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde yapılan yapılara bu kanunla nasıl tapu verilecektir? Verilse bile, Ereğli Taşkömürü İşletmesinin maden havzası üzerindeki imtiyaz hakkını kullanması nasıl önlenecektir? Halen yürürlükte bulunan Tezkere-i Sâmiye; yani padişah emrine rağmen hak sahiplerine tapu verildiğinde kanunsuz hareket edilmiş olunmayacak mıdır? Kanunsuz olarak verilen tapuların malikleri Ereğli Taşkömür İşletmesinin kömür imalatı nedeniyle yerüstünde meydana getirdiği zararları talep edebilecekler midir? Zira, Tezkere-i Sâmiye hükümlerine göre, zararı talep etmek de mümkün değildir. Bunların hiçbirisi kanunda halledilmiş olmuyor. Bu durumlarda bu kanunu havzada nasıl tatbik edeceksiniz; yine soruyorum?

Sayın milletvekilleri, yukarıdan beri açıklamaya çalıştığımız bazı noksanlıklardan başka daha birçok noksanlıklar mevcuttur. Bu noksanlıkların bir kısmı MDP Grup Sözcüsü arkadaşımız tarafından açıkça dile getirilmiştir. Bu noksanlıklarla kanunun, 2805 sayılı Kanunun akıbetine uğraması mukaddердir.

Acele edilerek vatandaşı hayal sükûtuna uğratmayalım. Buna hakkımız yoktur. Ülke yararına olan bütün tasarı ve teklifleri, seçim yatırımı olsa bile, kimden gelirse gelsin destekleriz; ama bu haliyle tasarıyı benimsememiz mümkün değildir.

Tasarının görüşülmesi sırasında belirtilecek bütün aksaklıkların düzeltileceği ümidiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HP ve MDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Şahısları adına beş sayın üye konuşmak istemektedir. Ancak, Tüzüğümüz gereğince bu mümkün olmamaktadır. Buna göre, sırayla olmak üzere iki sayın üyeye söz verebileceğim.

Konuşmak isteyen sayın üyelerin isimlerini okuyorum efendim:

Sayın Reşit Ülker, Sayın Hilmi Nalbantoğlu, Sayın Mazhar Haznedar, Sayın Bahriye Üçok, Sayın Mehmet Kemal Gökçora.

Sayın Reşit Ülker, buyurun efendim; konuşma süreniz 10 dakikadır.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin sayın üyeleri; bu yasa konusunda kişisel görüşlerimi sizlere sunmak istiyorum.

Anayasamızın 57 nci maddesi, «Devlet, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır» demektedir. Maddenin başlığı, «Konut Hakkı» dır. Anayasada bulunduğu yer de, «Temel haklar ve ödevler» kısmıdır. Bölümü ise, «Sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler» başlığını taşımaktadır. Böylece konut hakkı yurttaşların sosyal haklarından biri, belki de en önemlisidir.

Ülkemizde hızlı nüfus artışı, sanayileşme, kentleşme, sosyal ve kültürel gelişme konut ihtiyacının artmasına neden olmuştur. Konut açığımız yılda en az 200 bindir. Bu açık gerçek karşısında çok hızlı bir çalışmaya ihtiyaç olduğu açıktır.

Bugüne kadar biriken konut açığı, 1982 sonu itibariyle 1,4 milyondur. Şimdi ise 1,8 milyon olarak tahmin edilebilir.

Yılda yaklaşık 150 bin çift yeni yuva kurmaktadır. 1980'de 950 bin gecekondu vardır. Burada 4 750 000 yurttaşımız yaşamaktadır. Kuşkusuz bu sayı da şu anda çok daha ilerlerdedir.

Gecekondu sorununun çözüm yolları bellidir: Bir yandan ucuz konut üretimini artırmak, bir yandan gecekondu yapmak ihtiyacını duyanlara, altyapıları tamamlanmış, arsa, plan, kredi ve teknik yardımları sağlamaktır. Bu mekanizma işletilmeden yalnızca af yasaları getirmek, sorunu kökten çözecek bir önlem değildir.

Daha evvelki Hükümet, Ulusu Hükümeti konuya ciddî olarak yaklaşmış, 10 Temmuz 1981'de yürürlüğe giren Toplu Konut Yasasını çıkarmıştır. Yasaya göre, her yıl Devletin gider bütçesinden en az yüzde 5'i toplu konuta ayrılacaktır. Toplu konut fonunun her yıl yüzde 12'si arazi kamulaştırmasına, yüzde 80'i altyapı, üstyapı, proje, inşaat giderleri ve teşvik kredilerine ayrılacaktır. Ancak, 1981'de 4 milyar ayrılabilmiş, 1982'de 20 milyar ayrılabilmiş, 1983 Eylülündeki durumda da 17 milyar ayrılabilmiştir. Yani meselenin ilkesi getirilmiştir, kaynaklarının bulunması gerekmektedir.

Bunun yanında da, birtakım diğer tedbirler vardır. Konut sorununun temeli olan arsanın spekülasyon aracı olmaktan çıkarılması zorunludur. Bir yandan da yeni kentleşme alanlarında konut üretiminin hızlandırılması suretiyle arsa maliyeti düşürülmelidir. Bu temel önlemler alınmadıkça gecekondu yapılacak; gecekondu affı çıkarılmak zorunda kalınacaktır.

Bu yasanın 14 üncü maddesinde «Bu Kanun hükümlerinden yararlanamayacak olanlar» başlığı altında, evvelki kanunda açıkça bildirilen, yıkılacak olan gecekondulardan söz edilmektedir. Yani bu yasa

uygulandığı takdirde bile yıkılacak olan gecekondular vardır.

Aynı zamanda yine bu Yasanın 20 nci maddesinde «Uygulamaların örnek teşkil etmemesi» ilkesi vardır. Bu ilkenin de yürüyebilmesi için, biraz evvel söylediğimiz diğer tedbirlerin alınması lazımdır; gecekondu kurmak ihtiyacında olan vatandaşın istekleri, arsası, kredisi, filanı sağlanmalıdır. Bu sağlanmadıkça olamayacaktır.

Sayın üyeler, bilindiği gibi Danışma Meclisi çok uzun müzakerelerden, etraflı incelemelerden sonra 16 Mart 1983'te, İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Olarak Yapılan Yapılara Uygulanacak İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yasayı kabul buyurmuşlardır. Bu Yasa 21 Mart 1983 günü Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Yasanın numarası 2805'tir. Yasanın 11 inci maddesine göre, başvurular Yasanın yürürlüğe girmesinden itibaren 3 ay içinde yapılacaktır. Süresi içinde başvuruyu engelleyecek hastalık veya görev gibi mazeret tevsik edenlerin başvuruları bu sürenin bitiminden itibaren 3 ay içinde de kabul edilecektir. Yasanın yürürlüğe girdiği tarihte yurt dışında çalışan işçiler, daimî görevlerde bulunanlar ile herhangi bir nedenle yurt dışında bulunup buradaki ikametleri 3 aydan fazla devam edenler için başvuru süresi bir yıldır. Böylelikle yasa 21 Mart 1983'te yürürlüğe girmiştir. 3 aylık başvuru süresi 21 Haziran 1983'te bitmiştir. Mazeretli olanların başvuru süresi 21 Eylülde bitmiştir. Yurt dışındakilerin süresi ise 21 Mart 1984'te bitecektir; yani şu anda başvuru süresi bitmemiştir.

Öte yandan, yasanın 34 üncü maddesine göre, yasanın gerektirdiği yönetmeliklerin 6 ay içinde çıkarılması gerekmektedir.

Konuşmakta olduğumuz yasa ise, 3.2.1984 tarihinde Başbakan Turgut Özal tarafından Meclise sevk edilmiştir. Yani 2805 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden 10 aydan biraz fazla süre sonra, başvuru süresinin bir kısmı bitmeden bu yasa Meclise getirilmiş bulunmaktadır. Bunu özenle belirtmek istiyorum.

Bu Yasanın gerekçesine bir göz atalım. Gerekçede diyor ki: «Ancak, Kanunun sisteminin girift ve karmaşık nitelikte olduğu, istenen sonuca ulaşılabilmesi için uzun zamana ve yoğun ceza uygulamasına ihtiyaç gösterdiği, büyük vatandaş çoğunluğunun gecekondu ve kaçak yapı sorununa yine de köklü çözüm getirmemiş olduğu kısa sürede ortaya çıkmıştır.»

BAŞKAN — Sayın Ülker, 1 dakikanız kalmıştır efendim.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — Şimdi değerli milletvekilleri, bununla şunu söylemek istiyorum:

Meclisler, hükümetler, Devletin devamlı olan hizmetlerini yaparlar. Burada mevcut bir yasa vardır. Bu yasayla eski yasayı, kaldırılan yasayı karşılaştırdığınız zaman ikisinin pek çok noktada bir birlik ve bütünlük içinde olduğu görülür. Hatta şunu söylemek lazım gelir ki, bir evvelki yasa iskeleti teşkil etmiştir, esası getirmiştir.

Burada Parlamento kurallarına ve teamüllerine göre yapılacak şey, o yasayı ilga edip yeni bir yasa getiriyormuş gibi davranılacağına, o yasada eksik görülen noktaların madde değişiklikleri yoluyla yapılması idi. Maalesef böyle hareket edilmemiştir ve kamuoyu önüne sanki yepyeni bir kanun getiriliyormuş gibi çıkılmıştır.

Birçok nokta var, şu anda arz edemiyorum. Bunun yanında birtakım bürolar kurulmaktadır. Anayasamız hükümlerinin böyle büroların kurulmasına müsait olduğunu zannetmiyorum.

Anayasanın 128 inci maddesi, «Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür» demektedir. Onun için böyle özel kuruluşların devlet ve kamu işlerini yapması, Anayasa bakımından kabul edilmemiştir. Bu, memleketin başına büyük işler, büyük suiistimaller getirir. Bir defa bunu da belirtmek istiyorum.

Belge verilmesi keyfiyetine gelince: Bu belge verilmesi keyfiyeti de bana çok ciddî bir şey gibi gözükmedi. Çünkü, tapunun nasıl verileceği Medenî Kanunda yazılıdır. Medenî Kanun, Anayasadan sonraki sırada ciddî, köklü, temel bir kanundur. O kanunun esaslarını bir tarafa bırakıp, vatandaşa hoş görünmek için, şirin görünmek için birtakım belgeler vermek; vatandaşın o belgeleri, tapusunu aldım gibi cebine koyması, sonra uygulamaya geçildiğinde o belgeleri alanların bir kısmının tapularının verilmemesi karşısında devlete inanç sarsılacaktır.

Bendeki izlenim şudur: Bu acelecilik, bu getirilen hükümler, benden evvel konuşan arkadaşların da belirttikleri gibi, sanki seçime giderken, seçim esnasında faydalı olacak birtakım hükümler getirilmiş izlenimini vermektedir. İnşallah bu görüşümde yanılırım; ama kanımı şurada söylüyorum ki, bu kanunda bir evvelki

kanun gibi olacaktır; çünkü bir evvelki kanun daha işletilmeden bırakılmıştır. Uzun zamanda yapılacak bir iştir bu. Birçok yanlış hükümler getirilmektedir. Göreceksiniz, Yüce Meclisin önüne mutlaka birçok değişiklikler getirilmek mecburiyetinde kalınacaktır.

Yüce Meclise saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Hilmi Nalbantoğlu; buyurun efendim.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Yüce Meclisimizin dünkü birleşiminde Hükümetimizde bir demokratik tutum kıvılcımı görür gibi olduğum için, sevincimi dile getirmek istiyordum. Şöyle ki;

Bu yasanın görüşülmesi için de öncelik, ivedilik önergesi vermemişler ve yasayı beş - altı saat inceleme fırsatı tanıyarak bizlerin Meclisteparmak olmaktan öte bir anlam olduğumuzu kabul eder olmuştular. Bu gördüğüm kıvılcım demokratik şafakın müjdecisi olsun istiyordum. Bugün,ne yazık ki, sevincim kursağımda kaldı.

Şu konuyu belirtmekte yarar görüyorum. Bendeniz şahsen Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda Hükümetin teklif ettiği maddelerden değişmesini uygun bulduklarım üzerinde değişiklik tekliflerimi yazılı veya sözlü olarak yaptım. Maddelerin müzakeresi neticesinde tekliflerim ya kabul edildi ya da reddedildi. Bazı maddelerin müzakeresi sonunda madde metninin konuşulanlar çerçevesinde yeniden redakte edilmesine de karar verildi. Şimdi ise elime geçen Komisyon metninde görüyorum ki, değişiklik önerisinde bulunduğum maddeler üzerinde değişiklik tekliflerim kabul edilmediğine göre, Hükümet metnindeki maddenin Komisyonca aynen benimsenmiş olması gerekirken, Komisyonun metninde o madde bile bir başka şekilde yazılmıştır. Bu söylediğim husus, redaksiyonun yeniden yapılmasına rıza gösterdiğimiz maddeler dışında da olmuştur. Bu maddeler Genel Kurulumuzda tabiatıyla yeniden incelenecek ve kabul edilen şekilde çıkarılacaktır; fakat genelde Komisyon metnindeki gibi olacaktır. Meclisimizin yapısı bunu gerektiriyor.

İsterdim ki, Komisyonumuzda stenograf ve teyp teşkilatı bulunsun, bütün konuşmalar kayda geçsin ki, madde metin ve mealleri bu kadar çok değişikliğe uğrayarak sonuçta Komisyon metni olarak önümüze gelmemiş olsun.

Ben değiştirge önergelerimi yine de takdim edeceğim. Takdir Yüce Heyetinizindir.

Bu konuya değinmişken, şu hususa da işaret etmekten kendimi alamıyorum: Türkiyemizde çok partili parlamenter sisteme geçildiğinden beri, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yasa gereği oluşturulması zorunlu komisyonların divan yönetimine her partiden üyeler alınmış ve bu usul bir temaül, bir gelenek olarak kökleşmişti.

İktidar partisinin komisyon yönetimlerini demokratik oluşturmaya kavuşturması, demokratik zihniyetinin bir kararlılığı ve komisyondaki her olgulaşmanın şaibeden arıtılmış olmasının bir jesti olagelmişti. İnanır mısınız, bendeniz geçen dönemde, hatta MC iktidarı sırasında Senatodaki Bayındırlık Komisyonunun Başkanı bile seçilmiştim, muhalefette olmamıza rağmen. İstiyoruz ki, bu yeni demokratik ve çok partili dönemde iktidar olma durumunu ihraz etmiş olan Anavatan Partisi milletvekilleri, ilk günlerin tek taraflı ve heyecanlı tutumlarını bir tarafa bırakıp, aklıselim ve serinkanlılıkla geçmişte teessüs etmiş olan güzel gelenekleri ve teamülleri, demokratik düzenin daha sağlıklı işleyişi uğrunda yaşatmak kararına kendiliklerinden varmış olsunlar. Aksi takdirde, Meclis dışındaki 9,5 milyon oyun ve Meclis içindeki 187 muhalefet sayısının, komisyon yönetimlerine aksetmemesi ileride sancılı bir durum doğuracaktır; bu biline.

Şimdi konuya geçiyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun, gerekçesinde de belirtildiği gibi, gerçekten bir gereksinmenin ürünüdür. Büyük şehirlerimizdeki imar mevzuatına aykırı yapılaşmanın, büyük boyutlara varmış olması bu yasayı zorunlu hale getirmiştir. Yasa tasarısı üzerinde söyleyeceklerimize geçmeden önce şu noktayı vurgulamak isterim: Bu yasayı gerekli kılan zorunlulukları yok etmek, bu yasayı çıkarmaktan daha önemlidir. Bir başka deyimle, ortada bir bataklık varken, sivrisinekleri öldürmekle uğraşmak kesin başarı sağlamaz. Bataklığı kurutmak en etkili yoldur kanısındayız. Yasa bu nitelikte bir yasa değildir.

Gerekçede, bu yasayı zorunlu kılan nedenler arasında, başta hızlı nüfus artışları gösterilmektedir. Oysa bu konuda salt nüfus artışına değil, kırsal yörelerden, daha somut anlamda iktisaden daha az gelişmiş yörelerden şehirlere olan nüfus göçüne değinmek daha uygun olurdu. Zira tarihte hiçbir ülkede hızlı nüfus artışından dolayı şehirlerde çarpık yapılaşma olmamıştır. Çünkü, bu ülkeler dengeli yatırımı, dengeli yapılaşmayı, dengeli şehirleşmeyi sağlayıcı koşulları, olayların önünde giderek sağlamışlar-

dır. Bizde yurt sathında adil ve dengeli bir yatırım sağlanmadığından; yani kırsal kesim ve kalkınmada öncelikli yörelerde gerekli yatırımlar zamanında yapılmadığından ve yatırımlar hâlâ da eksik olduğundan, kırsal kesimde ve gerice yörelerde gerek işsiz kalan, gerekse çağın gereksinmelerini yöresinde ve köyünde bulamayan vatandaş yorganını alıp büyük şehirlere, hiç olmazsa karnını doyurmak için göç etmişlerdir. Bu nedenle şehirlerde hızlı nüfus birikimleri olmuş; bunun sonucu olarak çarpık yapılaşma, imar mevzuuna aykırı yapı ve imar kargaşası oluşmuştur.

Kalkınmada öncelikli yöre olarak önceleri Devlet Planlama tarafından 17 il teşkil edilmişken, her sene 2 - 3 il eklenerek 37 - 38 ile çıkarılması, tabiatıyla teşvik ve kredilerle yapılan yatırımlar tespit edilen ilk 17 ilde; yani il yerine özel sektörün arzu ettiği sonradan her yıl eklenen 2 - 3 il civarında uygulama olduğundan, neticede fabrikalar yüzde 38 oranında İstanbul'dan Çerkezköy ve İzmit burnuna kadar, yüzde 6 nispetinde Bursa civarında, yüzde 8 nispetinde İzmir civarında, yüzde 12 civarında Adana yöresinde toplanmış ve sonuçta bu şehirlerimiz varoşları en çok çarpık yapılaşmaya sahne olmuşlardır. Eskiden yüzde 60 indirimli teşvik kredisi uygulanıyordu. Bir vesileyle de arz ettim; Sayın Özal Hükümeti bunu yüzde yüz indirim olarak kabul etti. Fakat, bu teşvik kredisini de verseniz, para da verseniz özel sektörü geri yörelere yönlendirmeyecek, yine büyük şehirlerin civarında yapılan fabrikalar nedeniyle o varoşlar bu çarpık yapılaşmaya sebep olacaktır.

BAŞKAN — Sayın Nalbantoğlu, bir dakikanız kalmıştır efendim.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Devamla) — Konuşmamı bitiriyorum efendim.

İşte sağlıksız vasat böylece hazırlanmıştır. Tabiî bu çarpık uygulamanın neden olduğu çarpık yapılaşmaya bu gibi yerdeki inşaata hazır arsa arzının yapılmamış olması da eklenince, gecekondulaşma hızlanmıştır.

İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlerin nazım imar plan büroları vardır. Bunların kapasiteleriyle üretim oranlarını tetkik edecek olan herhangi bir insaflı gözlemci, bu büroların yüzde 5 oranında randımanla çalıştığını söyleyeceklerdir. Bu sözlerim iftira diye alınmasın; bu konuda çok yanılmış olmayı isterdim. Demek ki, bu gibi nazım imar plan bürolarını İller Bankasının planlama birimini ve planlama ile uğraşan diğer kuruluşların randımanlarını hızlandırmak gerekir.

Geçmiş dönemde vatandaşın konut edinme konusu, yap - satçı aracılara bırakılmasına rağmen, Devlet olarak ve hükümetler olarak konut ve sosyal konut yapımına el atılmamıştır. Halbuki konut, sosyal bir gereksinmedir, sosyal güvencenin bir öğesidir. sosyal diğer güvenceler gibi el atmasından daha doğal ne olabilir?

Ayrıca vatandaşların çoğunun inşa ettikleri sayısı büyük rakamlara ulaşan yapılarda, ekseriyetle fennî mesul diye para verdikleri teknik elemanların ihmali nedeniyle ölçü, yapım, yerleşme hatası ve kat hatası yüzünden iskân müsaadesi alamadıkları için belediye hizmetlerinden yararlandırılmayan, dolayısıyla elektrik, su gibi en zorunlu ihtiyaçları karşılanmayan yapılar da vardır. Bunlar bir bakıma da, mahallî idarelerin kusurlarıdır. Zira yeterli fen kadrosu ve elemanı olmayan belediyeler, zamanında müdahale ederek kusur ve noksanlıkları tamamlatmamışlar, şu veya bu nedenle yapı yapılıp bitmiştir, sonrada iskân müsaadesi verilmemiştir.

Eğer belediyelerimiz fen elemanı çalıştıramıyorsa, bunlara da bu olanak sağlanmalıdır. Sağlanmamışsa bu hatalar olacaktır, nitekim olmuştur. İşte sivrisinekleri üreten bir bataklık da böyle oluşmuş, devam etmiştir.

İşte bu dert ve ihtiyaçları, hiç olmazsa şimdiye kadar olanları silip atmak için bu yasa çıkarılmaktadır; uygundur. Ancak, bundan sonra bazı bataklıkların yine oluşmaması için Hükümetten dikkat ve itina beklemek hakkımızdır. Bizler hem parti olarak, hem kişisel olarak radikal çözümleri bekliyoruz. İdareyi maslahatçılık çözüm değildir.

2805 sayılı Yasa da getirilmiş; ama ne olmuştur?. Gerekçede de belirtildiği üzere, kaçak yapı sahiplerinden ancak 1,5 - 2 milyonluk kişi başvuruda bulunmuş; fakat gecekondu veya kaçak yapının yıkılması endişesinden ötürü 1,5 - 2 milyon kişi başvuruda bulunmaktan kaçınmıştır. Artık gelecekte bu şekilde kangren olma olanağının verilmemesi için Hükümetin gerekli her türlü önlemi almasını adil, dürüst ve eşit uygulamaların sürdürülmesine özen gösterilmesini temenni eder, yasanın hayırlı olmasını diler, tekrar hepinizi saygıyla selamlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; çok büyük bir ihtiyaca cevap vereceğini tahmin ettiğimiz bu kanunun çok daha iyi incelenmesi, sizler

tarafından ve efkârıumumiye tarafından gelecek tenkitlerle en iyi şekilde oluşturulabilmesi için kanun tasarısı 15 gün evvel açıklanmıştı. Buna rağmen bize yapıcı hiçbir öneri gelmediği gibi, esası gerektiren hiçbir tenkit de gelmemiştir.

Arkadaşlarımın tenkitlerine teker teker cevap vermeye çalışacağım.

Kanun tasarısı her şeyden evvel bütünüyle mütalaa edilmesi gereken bir kanun tasarısıdır. Kanun tasarısının maddeleri tek tek incelendiği takdirde belki boşluk var gibi gözükmekle beraber, tümü üzerinde tetkik yapıldığı takdirde hiçbir boşluğun olmadığı müşahede edilecektir. Bunları sizlere sırasıyla arz etmeye çalışacağım.

Bu arada fikirlerine büyük saygı duyduğum ve muhalefet mensubu arkadaşlarımızın, küçük cümleler halinde de olsa bizlere izhar buyurdukları iltifatlara teşekkürle sözlerime başlıyorum ve kanun tasarısı hakkında sizlere bilgi vermek istiyorum.

Sayın Söylemezoğlu dünkü konuşmasında, «2805 sayılı Kanunun bir tadil tasarısı hazırlansaydı daha isabetli olurdu» dediler. Biz de bunu düşünmüştük; fakat bu kanunu tadil suretiyle işler bir hale getirmenin mümkün olmadığını gördüğümüz için yeni bir kanun tasarısı hazırlamayı zaruret halinde kabul ettik ve onun için hazırladık. Ayrıca, hazırlanmış olan 2805 sayılı Kanun da bu zaruretin bir neticesi olarak çıkmıştır; yani o kanunu hazırlayanlara da teşekkür ederiz.

«Verilen süre içerisinde müracaat olmazsa ne olur?» dediler. Bu her kanunda böyledir. Verilen süre içerisinde müracaat edilmezse, o kanundan istifade edecek kişi istifade edemez; yani o kanun hükümlerinden yararlanmaz. Bundan daha basiti olamaz ve kanuna «Bu kanuna göre müracaat etmeyenler bu kanundan yararlanmaz» diye kanun tekniği bakımından yazılmaz.

Kıyılar ve sahil şeridinden bahsettiler.

Değerli arkadaşlarım, kıyılar ve sahil şeridi, bizim de en az muhalefet mensubu arkadaşlarımız kadar hassasiyetle üzerinde durduğumuz bir hususdur. Bu bakımdan hiç endişe etmesinler ve kanunun bir maddesinde, «kıyı kenar çizgisine tecavüz edilerek yapılmış binaların, bu tecavüzleri izale edilmedikçe kendilerine ruhsat verilemez» der. Kıyı kenar çizgisine ufacık bir tecavüzü dahi müsamaha ile karşılamayan bu kanun tasarısının sahil şeridinin üç - beş kişiye peşkeş çekileceği iddiası ile küçük düşürülmemesi iktiza ederdi. (ANAP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

Ayrıca, bir arkadaşımız da, «Bu bir kıyı yağması ile seçim yatırımıdır» dedi ve arkasından ilave etti; «Üç - beş kişiye kıyıları vermekle seçim kazanılacak» dedi. Seçim, üç - beş kişiye kıyıları vermekle kazanılmaz. Eğer biz bunu seçim propagandası olarak kabul etseydik ifademiz gayet net olurdu; kıyıdan yararlanmasını istediğimiz bunca vatandaş varken kıyıları üç - beş kişiye peşkeş çekmek bizim iktidarımızın harcı değildir, derdik; ama böyle bir yola tevessül etmedik.

«400 metre kareden fazla bölüm ne olacak?» dediler. Sayın arkadaşımız bunu bana Komisyonda da sordu. Ayrıca misal olarak da, yanılmıyorsam, «420 metrekarelik bir gecekondu sahasında 20 metrekareyi ne yapacaksınız?» dedi. Ben de, orada belediye bir tanzim-satış mağazası açabilir, yanındaki gecekonduya yeri çok ufaksa verebilir, orayı ağaçlandırabilir veya oraya bir salıncak koyar diye kendisine izahatta bulunmama rağmen, burada «400 metrekareden fazlasının ne yapılacağı belli değildir» şeklinde bir ifade kullandılar. Ben kendilerine izah etmiştim; bu vesileyle sizlere de arz etmiş oluyorum efendim.

«Mera içerisinde yapılmış olan yapılar ne olacak?» dediler. Efendim, tapu tekniği bakımından meralar, malumunuz olduğu üzere tescile tabi olmayan yerlerdir. Bu kanun tescile tabi olmayan yerlerde tapu verilecek diye bir hüküm getirmemektedir. Bu kanunda «Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin valiliğin tensibiyle tapuya bağlanacağı» ifade edilmiştir. Binaenaleyh, meralar tapu tekniği bakımından da tescile tabi yerler olmadığından, valiliğin arzusuyla tapuya tescil edilmezler. Tapuya tescil edilmeyen bir yerin ise tapusu verilmez. Binaenaleyh, arkadaşlarımızın meralar bakımından hiçbir endişesi olmasın. Biz Doğu Anadoluyu adım adım gezmiş kişileriz ve meralara ne denli ihtiyaç olduğunu bilen kişileriz. Hatta biz meraları artırmak için bir gayretin içerisindeyiz; ıslahı için de çalışıyoruz.

2805 sayılı Yasa 10 aydır devam etmesine rağmen, bir arkadaşımız, «Müddet bitmeden yeni bir yasa getirilmesi...» demiştir. 2805 sayılı Yasanın istisnalar bölümü; yani dışarıda oturanlar ve hastalık halinde bulunanlar hariç, müddeti bitmiştir efendim. Müddeti bitmemiş bir kanunun tatbikatını beklemeden bir kanun getirilmesi bahismevzuu değildir; müddeti bitmiştir.

Biraz da tapu tahsis belgesinden bahsetmek istiyorum.

Efendim, tapu tahsis belgesi 775 sayılı Kanunda arazi tahsis belgesi olarak geçer; yani vardır ve Tapu Kadastro Genel Müdürlüğüyle uzun bir çalışma ne-

ticesinde meydana getirilmiş bir belgedir. Arkadaşlarımız şöyle demişlerdir: «Acaba Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlere; yani tapusuz yerlere nasıl tapu verilecek?» Biraz evvel de arz ettiğim gibi, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler valiliğin teklifiyle tapuya; yani Hazine adına tescil edilecektir. Ondan sonra, burada gecekondu yapmış arkadaşlarımıza tapu tahsis belgesi verilecektir. Tapu tahsis belgesi şudur;

Vatandaş halen işgal ettiği yerin detaylı krokisini ve üzerindeki binanın cinsini, vasfını, hepsini yazacak, bunları beyan edecek; biz de, tapuda parsel halinde gözüken gayrimenkulun beyanlar hanesine bunu işleyerek kendisine bu hakkının tapuda işlendiğine dair bir belge vereceğiz.

Şimdi, «Kendi beyanına nasıl itibar edeceğiz?» diye bir sual soruldu. Efendim; Anavatan Partisinin zihniyeti vatandaşa itimat etmektir. Biz Anavatan Partisi olarak ve Hükümet olarak bu zihniyetin temsilcileriyiz. Biz vatandaşı seçim meydanlarında vaat edilerek unutulan, biz vatandaşı seçim zamanlarında, bize rey verdiği zaman aklıselimi yerindedir diyerek pohpohladığımız vatandaş olarak kabul etmiyoruz. Biz vatandaşımızı dürüst, devlete yardımcı ve devletle milletin el ele vermesinin bir misali olarak görüyoruz ve bundan da çok iyi neticeler alacağımıza kaniyiz. (ANAP sıralarından alkışlar)

O bakımdan biz Hükümet olarak vatandaşımızın beyanına hürmet edeceğiz, riayet edeceğiz.

Arkadaşımız burada, «Beyan yanlış çıkarsa, (Bir de herhalde büyütmek edasıyla olacak) iki misli harç alınacak» dedi. Biz, 2805 sayılı Kanunla beş misli alınacak harcı iki misline indirdik. Demek ki, bu kanuna göre çok daha iyi bir şey yaptık.

«Orman sahalarında, ormandan çıkmış yerlerde nasıl tapu verilecek?» dendi. Biraz evvel, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin valiliğin talebiyle tapuya tescilinden sonra verileceğini söyledik.

Niye tapu tahsis belgesi veriyoruz da, hisseli tapu vermiyoruz; onu da arz edeyim arkadaşlar : Arkadaşlarımızın ifade ettiği gibi, bir seçim yatırımı olarak değil bunu getirişimizin sebebi. Biz, Türkiye'nin modern bir hale getirilmesini ve orada güç şartlar altında yaşayan vatandaşlarımızın sağlıklı binalara ve planlı yerlere kavuşmasını arzu ettiğimiz için, hemen arkasından ıslah imar planları yapacağız. Bu ıslah imar planlarına göre, kendilerine müstakil parseller halinde tapu vereceğiz. Hisseli tapu vererek, tapu mevzuatında bir kangren haline gelmiş şeye son vermek arzusunda olduğumuz için, tapu mevzuatını ve vatandaşımızın cebindeki tapusunun müstakil tapu olduğunu ifade ettirebilmek için biz tapu tahsis belgesi veriyoruz. Yani böyle hisseli tapu vermeyip de, tapu tahsis belgesi verişimizin de sebebi budur.

2805 sayılı Kanun, maalesef, biraz evvel de arz ettiğim gibi, Türkiye'ye hiçbir şey getirmemiştir. Sadece bir şey getirmiştir; bu tip karmaşık kanunlarla bu işlerin halledilemeyeceğini hiç olmazsa bize öğretmiştir.

Sayın Söylemezoğlu arkadaşımız dediler ki, yanılmıyorsam, dünden beri aklımda yanlış kalmış olabilir; «Tasarıyı geri alın da bunu ilmî olarak bir daha inceleyelim, 10 - 15 gün sonra bir daha getirelim.» Yani, tasarıyı biz geri alalım da 2805 gibi bir hale mi getirelim; ilmî olarak inceleyip çalışamaz bir hale mi getirelim? Biz, Türkiye'nin gerçeklerine uygun ve çalışabilir bir kanun yaptık. İsteyen vatandaşa, bu kanun çıktıktan sonra özel büroya röperli krokisini yaptırıp; yani yeminli bürolara röperli krokisini yaptırıp, ilgili yerlere müracaat edip, oradaki taksidini de yatırdıktan sonra derhal tapusu verilecektir ve hatta bunun hazırlıkları yapılmıştır. Madde görüşülmesi esnasında tapu tahsis belgesini de sizlere göstereceğim. Yani onlar da hazırlanmıştır. Biz sadece, ifade buyurduğunuz gibi veya zihinlerinizden geçirdiğiniz gibi, bir seçim yatırımı değil, vatandaşa hizmetin peşinde olan bir kanun getirdik. (ANAP sıralarından alkışlar)

Bu kanunun isminden de galiba, yanlış hatırlamıyorsam bahsedilmişti, «Bazı işlemler» diye. Yani tam net hatırlayamıyorum; ama öyle bir şey olmuştu. Niye imar mevzuatının tamamı değil de bazı mevzuat? İmar mevzuatı sadece bu kanun değildir arkadaşlar. Biliyorsunuz İmar Kanunu vardır, buna bağlı başka kanunlar vardır; üç beş tane, on tane imar mevzuatımızla ilgili kanunlar vardır. Bu o kanunlardan bir parçası olduğu için adı «Bazı İşlemler» olmuştur.

Yeminli bürolar için arkadaşlarımız bazı şeyler söylediler. Yeminli büro, malumunuz olduğu üzere, bütün ileri, medenî memleketlerde mevcut olan bürolardır. Bunların bizzat tatbikatlarını da gördük. Bu bürolara itimat etmezsek bu işleri bitirmemiz mümkün değildir arkadaşlar. 2805 sayılı Kanunu lütfen bir tetkik buyurun ve 10 ay içerisinde zannediyorum Ankara Belediyesi 200 tane tespit yaptı; dikkat buyurun, zannediyorum 200 tane tespit yaptı sadece, İstanbul Belediyesi henüz hiç yapamadı, diğer belediyeler hiç yapamadı. Kaç sene içerisinde belediye ile bu tespiti yaparak neticeye varacağız?

Biz yeminli bürolara imar planlarını da yaptıracağız. Yeminli bürolara yaptırdığımız imar planlarını valilere tastik ettirmek suretiyle oranın imar planını kabul etmiş olacağız.

Bir de zannediyorum kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak yatırımlarla ilgili bir şeyler söylendi ve dendi ki; «plansız, programsız bir yatırım yapılacaktır».

Arkadaşlar, biz 1/25 binlik haritada kamu kurumları için tefrik edilmiş olan yerlere binaların yapılmasına müsaade veriyoruz. Şu anda kamu kurum ve kuruluşları maalesef hiçbir yaptırım yapamamaktadır ve bundan evvelki dönemde de bu mevzuat dolayısıyla ruhsatsız kaçak yapılar yapılmaktadır. Çok mukaddes saydığımız ve öyle olması iktiza eden bu çatı da maalesef bu mevzuat dolayısıyla halen bir kaçak yapı vasfındadır; şu içinde oturduğumuz Büyük Millet Meclisi kaçak yapıdır, ruhsatsız yapıdır. İstanbul Belediyesi kaçak yapıdır. Adalet dağıtan İstanbul Adliye Sarayı kaçak yapıdır. Bütün bunlar kaçak yapılardır. Niçin bunlar kaçak yapıdır? Bunların hesapları, kitapları, planları, projeleri olmadığı için mi? Hayır, mevzuat dolayısıyla kaçak yapılardır. Onun için bu mevzuatı en kısa yoldan en iyi neticeye nasıl varılması lazım gelirse o şekilde değiştirmeye de kararlıyız.

Bu kanun Türk imar mevzuatının bütününün bir parçasıdır arkadaşlar. Bundan sonra, muhalefete mensup arkadaşlarımızın da bize yardımcı olmak gayesinde olduğunu zannettiğimiz Toplu Konut Kanunu gelecektir. Dediler ki : «Artık dejenere olmasın, gecekondu yapılmaya teşvik edilmesin.» Biz de o gayret içerisindeyiz. Bundan sonra Toplu Konut Kanunu gelecektir. Ondan sonra 6785 sayılı İmar Yasası gelecektir. Bütün bunlar bir bütünü oluşturacak ve inşallah bundan sonra bir gecekondulaşma olmayacaktır. Vatandaşlarımızı ıstıraba sokan, hatta bugün yapılmış olan ruhsatlı dediğimiz yapıların dahi çoğu birçok sebeplerden dolayı iskân alamamıştır; Türkiye'nin halen yüzde 70, yüzde 80'i bu vaziyettedir. Bunları önlemek için bu kanunu getirmiş bulunuyoruz.

Sözlerimin başında da arz ettiğim gibi, kanun bütünüyle mütalaa edilirse Türkiye'nin büyük çapta insanlarına deva olacak bir kanundur.

Takdir sizlerindir. Saygılar sunarım efendim. (Alkışlar)

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Son söz milletvekilinindir kaidesine istinaden şahısları adına söz isteyenlerden üçüncü sırada bulunan Sayın Ali Mazhar Haznedar'a söz veriyorum.

ALİ MAZHAR HAZNEDAR (Ordu) — Efendim, söz hakkımı Ülkü Söylemezoğlu'na devrediyorum.

BAŞKAN — Sırada Sayın Bahriye Üçok var efendim. (MDP sıralarından «Sırasını devrediyor» sesleri).

BAHRİYE ÜÇOK (Ordu) — Sayın Başkan...

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, ismimden bahsedildi söz hakkım doğdu.

HÜSEYİN SABRİ KESKİN (Kastamonu) — Arkadaşımız sırasını verdi Sayın Başkan...

BAŞKAN — Şimdi efendim; sırada söz almak isteyen arkadaşlarımız var, bunlara söz veriyoruz. («Sırasını veriyor» sesleri). Sırada Ülkü Bey yok ki...

BAHRİYE ÜÇOK (Ordu) — Sayın Başkan, ben 9 uncu madde üzerinde konuşmak için önerge verdim, Tümü üzerinde konuşmaktan vazgeçtim.

BAŞKAN — Sayın Haznedar'ın yerine Sayın Ülkü Söylemezoğlu konuşacak, buyurun efendim.

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; bana söz imkânı verdiği için Sayın Başkana teşekkür ediyorum ve bana sırasını veren değerli Haznedar'a teşekkür ediyorum.

Efendim, ben buraya bir söz düellosu için çıkmış değilim; dün konuşurken de arz ettim, bir şeyler ilave edebilelim diye çıktım. Sayın Bakanın benim dünkü konuşmalarıma burada lütfettiği cevaplarda, karşılıklı bir yanlış anlama olduğu için bu konuşmayı yapıyorum.

Dün ben dedim ki, «Yeminli özel büroların yaptığı tespit ve değerlendirmeler, çalışmalar, sonuçları, tekrar belediyeler ve valiliklerce kontrol edilecek.» Nitekim 15 inci maddede bu hüküm var :

«Kullanılan veya kullanılmaya hazır duruma getirilmiş yapılara, ruhsat ve kullanma izni, müracaat sahibine, 8 inci maddede istenen evrakların tamamlanması halinde hemen verilir. Bilahara bunların doğruluğu valilik ve belediyelerce kontrol edilir.» Yani, bu büroların yaptığı ve vatandaşın da «benim beyanımdır» diye getirdiği bütün bu hususlar, valilik ve belediyelerce bilahara kontrol edilecektir. Geçici 3 üncü maddede de der ki : «Bu Kanuna göre yapı-

lacak değerlendirmeleri etkileyecek şekilde gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar veya belge düzenleyenler bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.» Dün benim söylediğim haklı değil mi? Yani bu tespit ve değerlendirme için belediyeleri ve valilikleri devreye sokmayacaksınız, bunu özel yeminli bürolar yapacak; vatandaş getirip beyan edecek, sonra valilik ve belediyeler kontrol edecek ve bu beyanı doğru bulmazsa ki bu yeminli büro ile belediyedeki ve valilikteki memurun ilişkisine bağlı, vatandaşla ilişkisine bağlı, çok subjektif şekilde de değerlendirilebilir uygulamada - üç yıl hapse kadar giden bir müeyyide var.

Gene dedim ki : «Vatandaşın arsasının rayiç bedelini beyan etmesinden sonra, gene bu belediye ve valiliklerce kontrol edilecek.» Bu, 18 inci maddede açıkça yazılı. Bu madde, «Arsa bedellerinin tespitinde hak sahiplerinin beyan edeceği değer esas alınır. Ancak bilahara yapılacak tespitinde bu miktarın rayiç bedelin altında olduğu tespit edilirse beyan tarihi ile tespit tarihi arasında süreler de göz önünde tutularak iki misli, (gözümü açarak söylediğim iki misli buydu) cezası ile bir defada tahsil edilir» diyor.

Söylediğim, kanundaki bir husus değil mi? Vatandaş evvela kendi arsasının, işgal ettiği arsanın değerini kendi takdir edecek, beyanda bulunacak, ondan sonra ilgili idare devreye girecek ve eğer bunu uygun bulmazsa - ki rayiç bedel tespitinin ne olduğunu hukukçularımız çok iyi bilir, Sayın Bakan da çok iyi bilir; istimlak hukukunda bile bunun hangi tezyit davalarına sebep olduğunu ve nereden nereye vardığını hepimiz biliriz - iki misli ceza alma hakkı var. İki mislini, gözümü açarak söylemiş olmam ya da olmamam, kanundaki bu meseleyi ortadan kaldırmıyor diye düşünürüm.

Efendim, geçici 4 üncü maddenin (c) bendini aynen okuyorum; burada, ne 25 000'lik ve ne de buna benzer bir şey bulamıyorum.

Geçici madde 4/c; «iskân dışı ve tasdikli imar planı olmayan yerlerde» diyor.

Biliyorsunuz, iskân dışı iki türlü olur; ya bir yerde imar planı yapılırken oranın iskâna açılması uygun görülmez, onun için orası iskân dışı olur, ya da henüz plan götürülmediği için orası iskân dışı sayılır.

Şimdi okumaya devam ediyorum : «... kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak yapılara (a) bendinde belirtilen mevzuat hükümleri aranmaksızın (yani hiçbir şey istemiyor, ne proje, ne de başka bir şey) kurumlarınca tasdik edilmiş vaziyet planına göre yapı ruhsatiyesi verilir.»

Tamamen idare kendi keyfine göre bir vaziyet planı yapacak. Burasının ileride ne için kullanılacağı belli değil, planlanmamış, hiçbir şey yok, ne için ayrıldığı da belli değil. Farz edin idarenin bir tanesi bir yerde bir arazi buldu; hastane de yapabilecek, okul da yapabilecek, herhangi bir başka tesis de yapabilecek, her şeyi yapabilecek. Peki, bu planlanmamış, iskân dışı bırakılmış bir yerde, bir kamu kuruluşunun keyfince kendi yapacağı vaziyet planına göre istediğini yapması imar anlayışına, plan anlayışına aykırı mıdır, değil midir? Planlanmamış yerde ve iskâna açılmamış yerde kamu kuruluşu istediği gibi, gidecek kendi keyfine göre vaziyet planı yapacak; o vaziyet planını da kimseye tasdik ettirdiği yok, herhangi bir proje hazırlamasına da gerek yok, kimseye vermesine gerek yok, izin almasına gerek yok, sadece bir yazı yazacak «benim projem hazır» diye, inşaat yapacak ve bu anlayış imar anlayışına, plan anlayışına uygun olacak!.. Ben bunu asla imar anlayışına ve plan anlayışına uygun göremiyorum, özür dilerim, mümkün değil.

Efendim, 400 metre kare meselesinde ben şunu dedim; ki, bütün gecekondu bölgelerinde bu durumla karşılaşılacaktır, daha önceki 775 sayılı Gecekondu Kanunu uygulaması sırasında biz karşılaştık, bir kişiye ait birden çok bir sürü bina bulunacaktır; işyeri diye, konut diye başkasına kiraya vermek suretiyle kullandığı bir sürü binası, gecekondusu ile karşılaşılacaktır. Bu kanunda, bunların bir tanesi mi, yoksa tümü mü verilecek, belli değil. Bu durumda, eğer tamamı verilecek ise, «400 metre kareden fazla arsa verilmez» hususu ile nasıl bağdaştırılacaktır? Eğer bir tanesi verilecek ise bu husus kanunda sarih olarak yazılmalıdır demiştim. Benimki bir hatırlatma idi, kanunun bu hususta bir boşluğunun olduğunu söylemek idi ve her maddede de -maddelere geçildikten sonra göreceksiniz- grup olarak önerge verdiğimiz hallerde kürsüden sizlere izahatta bulunma fırsatını bulacağız; kanundaki eksiklikleri ve boşlukları ayrıca ifade etme imkânımız da olacak.

Sayın Başkan, bana konuşma fırsatı verdiğiniz için teşekkür ederim. Yüce Meclisin değerli üyeleri, dinlediğiniz için teşekkür eder, saygılar sunarım. (MDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Kanunun tümü üzerindeki görüşmeler bitmiştir.

Maddelerin görüşülmesine geçilmeden evvel bir önerge verilmiştir, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yüce Meclisteki görüşülmekte olan 12 S. Sayılı «İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının» madde metinlerinde yazılış ve sıra bakımından bozukluklar olması, maddî hatalar bulunması ve konunun bütünüyle çözümü yönünden eksiklik ve boşluklar ihtiva etmesi sebebiyle maddelere geçilmeden Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna iadesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Ülkü Söylemezoğlu	A. Mazhar Haznedar
Kahramanmaraş	Ordu
Işılay Saygın	Vecihi Akın
İzmir	Konya

Mustafa Çorapçıoğlu
Balıkesir

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Hayır.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Hayır.

BAŞKAN — Önerge sahibi Sayın Söylemezoğlu, buyurun.

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; arkadaşlarım da oradan sesleniyorlar, «Söylemezoğlu bu kadar söyler mi?» diye; bu terslik için özür dilerim ve niyetimiz de aslında iyi; buna da inanmanızı isterim. Ben size arz edeyim, takdir Yüce Meclisin; ancak, senelerini devlet hizmetine vermiş bir arkadaşınızdan, bu işlere bir ölçüde katkıda bulunmaya çalışmış bir arkadaşınızdan kötü niyet beklememenizi istirham ediyorum. (ANAP sıralarından, «Bravo» sesleri, alkışlar)

Değerli üyeler, yürürlükte mevcut bir mevzuat vardır, İmar Kanunu vardır, Gecekondu Kanunu vardır, Hıfzıssıhha Kanunun vardır, Kültür Varlıklarını Koruma Kanunu vardır ve bütün bunlara rağmen oluşmuş kaçak, ruhsatsız yapılar ve gecekondular vardır, Bunların çözümü için özel bir af kanunu getiriyorsanız ve bunlar için özel düzenlemeler getiriyorsanız, getirdiğiniz özel düzenlemeleri açık açık ve sarihçe yazmanız gerekir; yoksa, «mefhumu muhalifinden bu çıkar; şu kadarına razı olmadım da gerisine mi olacağım?» diye yapılan tefsirlerle kanun olmaz. Bunlar maddelerde yer alacaktır. Hele, bir kanunda kapsamı yazmışsanız ve bu kapsam yalnız belediye ve mücavir alanları değil, çok geniş sahaları kapsıyorsa; nüfusu 100 bini geçen yerlerde 10 kilometreye kadar alanı mücavir sahadan sonra, metropoliten alanlarda, metropoliten sınırdan sonra 25 km. alanı ve ülke çapında nerede olursa olsun bütün sınaî, tarımsal, turistik ve depolama tesislerini kapsıyorsa, çok hassas ve her hali gözeten bir tasarı hazırlamak zorundasınız. Hele, bir de istisnalar maddeniz var da, orada istisnaları sayıyorsanız, hele bir 14 üncü maddeniz var da bu Kanundan yararlanamayacak olanları belirtiyorsanız, bir de 22 nci maddede, «Diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri kaldırılmıştır» diyorsanız, bunun doğuracağı kargaşayı takdirlerinize sunarım. Eğer burada açıkça yazmadınızsa, o zaman öyle bir kargaşadır ki, «Diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri kaldırılmıştır» ibaresinin içinden çıkmanız mümkün değildir ve de istisnalarda saymadığınız, bu Kanundan yararlanamayacaklar içinde saymadığınız hususlarda af getiriliyor demektir.

Kanunun 12 nci maddesinde, «Binaların muhafazasıyla ilgili olarak kıyı kenar çizgisine tecavüz edenlerin tecavüzü giderilir ve muhafazasına karar verilir» demekle bu iş yetmez, 14 üncü maddeye açıkça, «Kıyı üzerindeki özel mülkiyete ait binalar bu Kanundan yararlanamaz» demediğiniz sürece buradan şu anlaşılır: Sadece tecavüzü olanlar yıkılarak kıyı korunur. İçinde olanlar?... Ortada. Dün benim arz etmeye çalıştığım husus buydu.

Bir de, kıyı başka şeydir, sahil şeridi başka şeydir. Kıyı, denizin toprağa değdiği orta bir noktadan, denizin ve gölün oluşturduğu kumluk, taşlık, kayalık gibi, denizin devamı sayılan hususların önünden karaya doğru geçirilen bir sınırla deniz arasında kalan kısımdır.

Bir de, bundan öte, planlanmış yerlerde en az 10 metre, planlanmamış yerlerde 100 metreye kadar varan bir sahil şeridi vardır ve burada da toplumun yararlanmasına ayrılmayan yapı yapılamaz. Bu Kanunda, bilhassa sahil şeridi ile ilgili hiçbir şey yok. Demek ki, bu sahil şeridine ne yapılmışsa hepsi affediliyor; benim de arz ettiğim bu idi.

Denizin içi ile ilgili hiçbir hüküm yok, denizin içinde yapılmış şeylerle ilgili hiçbir hüküm yok. Hele, bu konuda kanunun bir maddesi var. (b) fıkrası diye girmiş; zaten anlamak da mümkün değil. 12 nci maddenin (b) fıkrası, duvarlarında Valilikçe uygun

görülen sanayi, turizm tesisleri» diye ve daha çok da arazi kiralamaya dönük bir hüküm olarak yer alıyor.

Gecekondu konusunda benim arz ettiğim şu idi: «İslah imar planı yapıldıktan sonra ancak tapu verilebilecektir, o zaman kime tapu verileceği çıkacaktır. Ondan evvel verilen belgeye tahsis belgesi deyin; tapu belgesi vatandaşta ümit yaratır ve de tapuyu veremezseniz hayal kırıklığı yaratır; Devletin verdiği belgenin ciddiyeti var» demiştim.

Ayrıca önemli bir boşluk, 10 uncu maddede ve 13 üncü maddede gecekondu alanları ile ilgili bir bölgeden bahsediliyor; ancak, bu bölgenin nasıl tespit edileceği kanunda yok. Bölge sınırının tespitini burada yazmazsanız, 775'e göre de yapamazsınız. En azından, «Bu bölgeler 775 sayılı Kanuna göre tespit edilir» demeniz lazım; çünkü o kanun, 1966 yılından sonra yapılmış gecekonduları kabul etmez, onlara sınır tespiti yapmaz. Ya da, eğer 775 sayılı Kanunda getirilmiş usulü fazla formaliteli buluyorsanız, mutlaka buna özel hükümler getirmeniz lazım; yoksa bölge tespiti yapılacak.

BAŞKAN — Sayın Söylemezoğlu, bir dakikanız kalmıştır.

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Devamla) — Hay hay efendim.

Gene kanunda, 18 inci maddede bir fon getiriliyor; mücavir alanlar dışında alınan her türlü paralar bir fona getiriliyor. Fakat bu fon kimin emrinde kuruluyor, kim yetkilidir, belli değil. Üstelik bu maddede «fon» deniyor, daha sonraki 23 üncü maddede ise «fonlar» deniliyor. Fon mu, fonlar mı? Fon ise kim yetkilidir, bu parayı kim kullanacak, bu hesap kimin adına açılıyor? Fonlar ise, valilikler için mi açılıyor? Bunları bile, bu «fon, fonlar» şeklinde ve yetkilisi, kimin adına açıldığı belli olmayan ifadelerle yakalamak mümkün değil.

Kanunun geçici 2 nci maddesinin (d) fıkrası yanlış yazılmış; zaten kapsam dışında kalan yerler bir daha affediliyor görünüyor. Zaten kapsam dışında kaldığına göre, orada imar mevzuatı uygulanmadığı için, onlar da affa giriyor. Daha bir sürü, her maddede bu şekilde eksiklik, hata, hukuk tekniğine uymama, boşluk ve kaldırdığı 2805 sayılı Kanunun yerini tutmaya çalışırken, bazı formaliteleri azaltayım derken, bir sürü kargaşa çıkaracak bir tasarı olduğu için, Yüce Meclise arz ediyoruz, diyoruz ki; lütfen bunu Komisyona tekrar götürelim, çok vakit de kaybetmeyelim, salı günü tekrar görüşmek üzere, bir şeyler yapmaya çalışalım. Takdir sizindir, nasıl emrederseniz ve parmaklarınız nasıl uygun görürse, ona uyulacaktır.

Saygılar arz ederim. (Alkışlar)

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Söz vermemiz mümkün değildir efendim. Son sözü milletvekiline vermiş olmamız nedeniyle, Hükümete söz vermemiz mümkün değildir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Biraz evvel arz etmiş olduğum üzere, kanunun tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum.

İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve İstisnalar

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı; imar ve gecekondu mevzuatına aykırı olarak inşa edilmiş ve inşa halindeki bütün yapılar hakkında uygulanacak işlemleri düzenlemek ve bu işlemlere dair müracaat, tespit, değerlendirme, uygulama ve duyuru esaslarını ve ilgili diğer hususları belirlemektir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun; imar ve gecekondu mevzuatına aykırı olarak inşa edilen aşağıda belirtilen yerlerdeki bütün yapıları kapsar;

a) Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki yapılar.

b) 6785 sayılı Kanuna 1605 sayılı Kanunla eklenen Ek 7 ve 8 inci maddeler gereğince çıkarılan yönetmeliğin 1.03 maddesi kapsamına giren alanlardaki yapılar,

c) (b) bendi dışında kalan sanayi, depolama, turistik ve tarımsal yapılar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum.

İstisnalar

MADDE 3. — İstanbul ve Çanakkale (Özel kanun çıkarılıncaya kadar) boğazları ile 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca belirlenmiş ve belirlenecek yerlerde, Askerî Yasak Bölgeleri ve Güvenlik Bölgelerinde, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait harekât, eğitim ve savunma amaçlı yapılarda bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Bu madde hakkında bir değişiklik önergesi vardır, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yüce Meclisin gündeminde 12 Sıra Sayı ile görüşülmekte olan Tasarının 3 üncü maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Ülkü Söylemezoğlu	Rıfat Bayazıt
Kahramanmaraş	Kahramanmaraş
Sabahattin Eryurt	Ahmet Süter
Erzurum	İzmir

A. Reyhan Sakallıoğlu
Sakarya

İstisnalar

MADDE 3. — İstanbul ve Çanakkale Boğazları ile 17 Ocak 1326 (1910) tarih ve 286 Sayılı Tezkere-i Samiye ile belirlenen Ereğli Kömür Havzasında ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca belirlenmiş ve belirlenecek kültür varlıklarının bulunduğu yerlerde, 31 Aralık 1981 tarihinde orman sınırları içinde bulunup da bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybetmiş yerlerde, bu Kanun hükümleri uygulanmaz. Buralardaki yapılanma esasları özel kanunlarla düzenlenir.

Ayrıca Türk Silahlı Kuvvetlerine ait harekât, eğitim ve savunma amaçlı yapılarda bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

BAŞKAN — Okunmuş bulunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, VE ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önerge sahibi konuşmak ister mi efendim.

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Kahramanmaraş) — Evet.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; ne çare ki, bu kanun tasarısının görüşülmesi sırasında sizleri bana tahammül etmek mecburiyetinde bıraktığım için üzgünüm, verilmiş görevimi yerine getiriyorum ve bir hizmet anlayışını yerine getiriyorum.

Değerli milletvekilleri, tasarıda 3 üncü maddenin yazılış tekniği itibariyle, «İstanbul ve Çanakkale (özel kanun çıkarılıncaya kadar) bu kanun hükümleri uygulanmaz» demek, öyle bir mantığa vardırır ki işi «..Özel kanun çıkarılınca bu kanun hükümleri uygulanır»a kadar götürür insanı. Onun için, bunu çok sarih yazmak lazım. İstanbul ve Çanakkale Boğazları ve Ereğli Kömür Havzasına 1910 tarihinde bir padişah fermanı ile özel bir düzenleme getirilmiştir. Ben gittim ve o bölgeyi enine, boyuna inceledim. İnanın, Zonguldak şehriyle EKİ Müessesesi; kömürle şehir karşı karşıya gelmiş. Aslında, Zonguldak'ın temel ekmek kapısı bu müessese iken, sonunda bir zıtlaşmaya kadar varmış bu iş. Altında kömür çıkarılmış, seneler önce çıkarılmış, neresinde ne olduğu bilinmeyen geniş alanlar üzerine binalar yapılmış; ara ara tasmanlar oluyor, çöküyor. Ayrıca, burada mülkiyet olmadığı için, EKİ, kömür durumuna ve rezervine göre kömür arıyor. Eğer siz bu alanlara, bu özelliğini dikkate almadan ve özel durumuna uygun hükümler getirerek bir düzenleme yapmadan ruhsatını ve tapusunu verirseniz, bunda iki şey var; Devletin verdiği ruhsatın ve tapunun bir ciddiyeti var, eğer devletin ruhsatını ve tapusunu verdiği yer tehlikeli olup, yarın tehlikeli bir durum doğarsa, bunun vebali var.

İkincisi, tapu verdiğiniz zaman, Maden Kanununun 16 ncı maddesine göre, tapulu bir arazinin üzerinde bina varsa ve belli mesafelerde bu arazinin altında kömür arayabilmek için arsa ve yapı sahibinin izni gerekiyor. Üçüncü kısımda da, «bu iznin ya istimlâk yoluyla, ya da geçici kullanmak için tazminat yoluyla alınıp, kömür çıkartılacağını» yazıyor.

Siz önce, devlet olarak buranın tapusunu vereceksiniz, sonra da Devlet olarak kömür aramak için yeniden istimlak edeceksiniz!... Bunda bir terslik var.

Bu sebeple diyoruz ki, buranın bu özel durumunu dikkate alarak, buradaki düzenlemeyi özel bir kanuna bırakınız. Nitekim, 2805 sayılı Kanun bunu düşünmüş ve böyle düzenlenmiştir. Eğer bunu tasarının umumî af hükümleri içine bırakırsanız, ileride büyük terslikler doğar.

İkincisi; Anayasanın 43 üncü maddesi, orman alanlarının belli amaçlarla ancak tahdit edileceğini söylemiş. Bunlar; hayvancılık ve tarım alanları için kullanmadır. Bir de, şehir ve kasabaların toplu yerleşme alanları için bu orman sınırlarının daraltılacağından bahseder. Eğer siz, orman alanları içinde oluşmuş bütün kaçak yapıları bu affın kapsamı içine alırsanız, yarın Anayasayla bile çelişen durumlar doğabilir.

Bu sebeple diyoruz ki, bu alanlar için de özel hüküm getirin. Yani, «Buralarda yaşayan vatandaşların meselesini halletmeyin, onları huzura kavuşturmayın» demek değil bu; oranın özelliğine göre düzenlemeler getirin. Bunun içerisinde getirdiğiniz hükümler yarın problem çıkarır diyoruz ve o sebeple bu önergeyi vermiş bulunuyoruz.

Diğer bir husus da, «Askerî yasak bölgeleri ve güvenlik bölgelerinde, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait harekât, eğitim ve savunma amaçlı yapılarda» diyor. Türk Silahlı Kuvvetlerine ait harekât eğitim ve savunma amaçlı yapılar her yerde yapılmıştır ve bunların bu kanun hükümlerine tabi olmaması doğrudur. Ancak, «askerî yasak bölgelerle güvenlik bölgelerinde de bu kanun hükümleri uygulanmaz» derken bu kanun, öbür yandan da 14 üncü maddede buralar için özel hüküm getirmiş. Diyor ki : «Buradaki yapılara, eğer ilgili askerî daireler izin verirse kalır, vermezse kalkar.» O zaman, zaten bu istisna değil, onun için özel düzenleme geldiği için, «Askerî yasak bölgeler ile güvenlik bölgelerinde» ibaresinin kalkmasını ve o kısmın sadece «Türk Silahlı Kuvvetlerine ait harekât eğitim ve savunma amaçlı yapılarda bu kanun hükümleri uygulanmaz» şeklinde olmasını, bu suretle ileride doğacak bir sürü mahzurun giderilmesini ve ileride doğacak birtakım tereddütlerin giderilmesini ifade eden bir önergedir.

Yüce Meclisin takdirlerine arz ediyorum, takdir sizindir. Saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Okunduğu şekliyle 3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeden sonra yeni bir 4 üncü madde eklenmesi hakkında bir önerge vardır, bu önergeyi okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 Sıra Sayılı Yasanın 3 üncü maddesinden sonra (2805 sayılı Yasanın 4 üncü maddesinin) aynen ve ekteki gibi 4 üncü madde olarak kabulünü arz ve teklif ederiz.

O. Esgin Tipi	Hilmi Nalbantoğlu
Aydın	Erzurum
Süleyman Koyuncugil	Ömer Kuşhan
Gaziantep	Kars
Musa Ateş	Mehmet Üner
Tunceli	Kayseri

Tanımlar

MADDE 4. — Bu Kanunun uygulanmasında kullanılan bazı terimler aşağıda gösterilmiştir.

a) Yapı : Karada ve suda, daimi ve muvakkat, resmî ve özel, yeraltı ve yerüstü, sualtı ve suüstü inşaatı ile bunların ilavelerini, değişikliklerini ve tamirlerini, sabit ve müteharrik tesislerini kapsar. İnşa halindekiler de bu tanıma dahildir.

b) Muhafaza edilecek yapı : Bu Kanunda belirtilen tecavüz durumları bulunmayan, kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş yapılar ve kat tavan betonu dökülmüş veya kat tavanı kapatılmış yapı bölümleridir.

c) Islah edilerek muhafaza edilecek yapı : Bu Kanunda belirtilen tecavüzleri giderilecek yapılar veya kat tavan betonu dökülmemiş veya kat tavanı kapatılmamış yapı bölümleri imar mevzuatına uygun hale getirilecek yapılardır.

d) Gecekondu : İmar ve yapı işlerini düzenleyen mevzuata ve genel hükümlere bağlı kalınmaksızın kendisine ait olmayan arsa ve araziler üzerinde, sahibinin rızası alınmadan yapılan izinsiz yapılardır.

e) Hisseli arsa ve araziler üzerindeki yapılar : Kişilerin, hissedar oldukları arsa ve arazinin herhangi bir yerini işgal ederek imar mevzuatına aykırı inşa ettikleri yapılardır.

f) Tehlikeli madde deposu : Katı, sıvı ve gaz halinde olan parlayıcı ve patlayıcı, tehlikeli ve zararlı maddelerin zemin altında veya zemin üzerinde depolandığı yapılardır.

g) Toplumun yararlanmasına ayrılan yapı : Yetkili makamlarca belirlenmiş kural ve ücret tarifelerine uygun biçimde, kamu görevlilerinin denetimi altında, getirdiği kullanımdan belirli kişi veya

topluluklara farklı kullanım tekeli tanımaksızın faydalanmak isteyen herkese eşit ve serbest olarak açık bulundurulan konut dokunulmazlığı olmayan yapılardır. Eğitim, sağlık, turizm, spor ve benzeri amaçlara yönelik, ilgili bakanlıklarca belirlenen yapılar da bu tanıma dahildir.

h) İmar mevzuatına aykırı yapı : Ruhsatsız yapılan; ruhsat ve eklerine, fen ve sağlık kurallarına, kat nizamına, taban alanına, komşu mesafelerine, imar yoluna, ön cephe hattına, bina derinliğine, imar planı bölgeleme esaslarına aykırı olan; komşu parsele veya imar planlarında yol, yeşil alan, otopark gibi 6785 sayılı İmar Kanununun 33 üncü maddesinde sayılan kamu hizmet ve tesisleri için ayrılmış alanlara tecavüz eden; başkasının mülküne veya kesin inşaat yasağı olan yerlere inşa edilen yapılardır.

i) Yapı inşaat alanı : Bodrum, asmakat, çekmekat ve çatıkatları dahil, iskân mümkün olan bütün katların ışıklılar çıktıktan sonraki sahaları toplamıdır.

Açık çıkmalar bu sahaya dahil değildir.

j) Ruhsat harcı : 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda belirtilmiş olan bina inşaat harcıdır.

k) Islah imar planı : Düzensiz ve sağlıksız biçimde oluşmuş yapı topluluklarının veya yerleşme alanlarının sınırları belli edilmek suretiyle mevcut durumunu da dikkate alarak dengeli, düzenli ve sağlıklı hale getirilmesi amacıyla yapılan imar planıdır.

l) Her ölçekte imar planı : 1/50.000 dahil daha büyük ölçekli; çevre düzeni, nazım imar planı veya uygulama imar planları, koruma amaçlı imar planlarından herhangi biridir.

m) Bölge ölçeği : Hisseli arsa ve araziler üzerinde veya gecekondu niteliğinde, düzensiz ve sağlıksız olarak yapılmış yapıların yoğun olduğu, civarı ile bütünleştirilmek suretiyle en az bir ıslah imar planının yapılabileceği kadar alan büyüklüğünü ifade eder.

n) Kıyı : Deniz göl (doğal ve yapay) ve nehirlerin kıyı çizgisi boyunca uzanan kara parçasıdır. Bu kara parçası, deniz ve göllerde, taşkın durumları dışında, kara yönünden en çok ilerlediği anda suların belirlediği kıyı çizgisi ile bu çizgiden sonra da devam eden, kıyı hareketlerinin oluşturduğu kumluk, çakıllık, taşlık, kayalık, sazlık, bataklık alanın kara yönündeki doğal sınır çizgisi arasında kalan alandır.

Nehirlerde (akarsularda) bu alan, suyun olağan yatakları ile bu yataklardan sonra da devam eden; suyun etkisiyle oluşan kumluk, çakıllık, taşlık kayalık, sazlık bataklık alanın kara yönündeki doğal sınır çizgisi arasında kalan alandır.

o) Kıyı kenar çizgisi : Deniz, göl ve nehir kıyılarının kara yönünde bittiği doğal sınır çizgisidir.

p) Sahil şeridi : Deniz, göl ve nehir kenarlarında; kara yönünde kıyı kenar çizgisinden itibaren imar planı olan yerlerde yatay olarak en az 10 metre, imar planı olmayan köy ve kasabalara toplu yerleşme alanlarında en az 30 metre, diğer yerlerde en az 100 metre genişliğindeki arazidir.

r) İçme ve kullanma suyu kaynakları mutlak koruma alanı : İçme ve kullanma suyu temin edilen veya edilecek baraj, göl, göletler etrafında en yüksek su seviyesinde, su ile karanın oluşturduğu çizgiden itibaren yatay 300 metre genişlikteki karasal alandır.

s) İçme ve kullanma suyu kaynakları kısa mesafe koruma alanı : Mutlak koruma alanı, sınırlarından itibaren yatay 700 metre genişlikteki karasal alandır.

BAŞKAN — Okunmuş bulunan önergeye Sayın Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Sayın Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önerge sahibi Sayın Nalbantoğlu; buyurunuz efendim.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Görüşmekte olduğumuz yasa tasarısında gördüğünüz ve okuduğunuz gibi bir sürü kelimeler var; yapı, muhafaza edilecek yapı, ıslah edilerek muhafaza edilecek yapı, gecekondu, hisseli arsada yapılan yapı vesaire... Burada hepsini saymayayım, zaten okundu. Burada 2805 sayılı Yasadaki teklif ettiğimiz «Tanımlar» maddesi okundu. Bir yasada bu kelimelerin yasal tanımları olmalıdır. Bu yasayı uygulayacak olan il ve ilçelerdeki görevlilerin aynı şeyleri, aynı şekilde anlaması gerekir, aynı tanımı anlaması lazım. Bu bakımdan, bu yasanın «Tanımlar» bölümünü eksik bulduğumuzdan bu öneriyi getirdik. Tanımlar 2805 sayılı Yasada zaten yapılmış, hazırdır. Şimdi, bu yasayla 2805 sayılı Yasayı da kaldırmış oluyoruz; ama yerine koyduğumuz yasanın da tam olması lazım. Nasıl ki, kapsamı, tarifi, tanımları oluyorsa, bunda da bu «tanımlar» bölümünün olmasını istedik; her-

halde bir eksikliği tamamlarız. Yine de takdir Yüce Heyetinizindir. Tabiatıyla, vereceğiniz oylarla kabul edilecek veya reddedilecektir, ama ben kabul edilmesini istirham ediyorum, çünkü yasanın eksikliğini tamamlamış olursunuz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

İKİNCİ BÖLÜM
Genel Esaslar

Tasnif

MADDE 4. — İmar mevzuatına aykırı inşa edilmiş ve edilmekte olan yapılarla gecekondular, tabi tutulacakları işleme göre aşağıdaki gibi tasnif edilir :

a) Muhafaza edilecekler,

b) Islah edilerek muhafaza edilecekler,

c) Bu Kanunun hükümlerinden yararlanamayacak olanlar,

Bu Kanunda belirlenen esaslara göre, muhafaza edilecek veya ıslah edilerek muhafaza edilecek yapılara bu Kanundaki mükellefiyetlerin yerine getirilmesi kaydı ile ruhsat ve kullanma izni verilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı efendim?

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Bir soru sormak istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Bu maddede, «Bu kanunun hükümlerinden yararlanamayacak olanlar» var. Onlar ne yapacaktır, zikredilmemiştir. Açıklığa kavuşması bakımından acaba Hükümet cevap verirler mi?

BAŞKAN — Sayın Nalbantoğlu, madde üzerinde konuşanlara, konuşmak için söz veriyorum. Madde üzerinde konuşmak isteyen varsa söz istesin efendim... Yok.

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan, bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN — Buyurun.

İSA VARDAL (Zonguldak) — (c) fıkrasının son bendi, «Bu kanunda belirlenen esaslara göre, muhafaza edilecek veya ıslah edilerek muhafaza edilecek yapılara bu Kanundaki mükellefiyetlerin yerine getirilmesi kaydı ile» der. Sayın Bakan, bu kanundaki mükellefiyetlerin ne olduğunu Meclise açıklarlarsa memnun olurum.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Bu, ilerideki maddelerde var efendim. İsterseniz oradan açıklayayım, isterseniz buradan.

BAŞKAN — Buyurun efendim, yerinizden de açıklayabilirsiniz.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Bu, madde 8'de var efendim. Bu mükellefiyetler madde 8'de var.

Bu vesileyle kalkmışken, Sayın Nalbantoğlu Beyefendiye de cevap vermek isterim : «Bu kanun hükümlerinden yararlanamayacak olanlar ne olacak?» derler. Efendim, genel hukuk kaidelerine tabidir; hukuk devleti olduğumuza göre, hukuk neyi gerektiriyorsa o yapılır efendim.

BAŞKAN — Soruların cevaplandırılmış olması nedeniyle ve madde üzerinde söz alan da olmadığından maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum :

Görevli idarelerce alınacak tedbirler

MADDE 5. — Valilik, belediye ve diğer ilgili kuruluşlarca; her tür ve ölçekte imar planlarının ve uygulamalarının vatandaşların inşaat işlemlerini güçleştirmeyecek, düzensiz uygulamalara zorlamayacak şekilde ve zamanında yapılmasına; ayrıca ruhsat verme işlemlerinde müracaatların birikmesine ve gecikmesine sebep olan engellerin kaldırılmasına, işlemlerin süratle yürütülmesine dair gerekli tertip ve tedbirler alınır.

BAŞKAN — Söz almak isteyen?.. Yok.

Bu madde hakkında bir önerge vardır, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 Sıra Sayılı İmar Affı Kanunu Tasarısının 5 inci maddesi gereksiz bir madde olduğundan kaldırılmasını teklif ederiz.

Hilmi Nalbantoğlu	O. Esgin Tipi
Erzurum	Aydın
Süleyman Koyuncugil	Ömer Kuşhan
Gaziantep	Kars
Musa Ateş	Mehmet Üner
Tunceli	Kayseri

BAŞKAN — Önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Hayır, katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önerge sahibi izahatta bulunmak ister mi?

Buyurun efendim.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu maddeyi bir kez daha şöyle dikkatlice okuyalım : «Valilik, belediye ve diğer ilgili kuruluşlarca; her tür ve ölçekte imar planlarının uygulamalarının vatandaşların inşaat işlemlerini güçleştirmeyecek» diyor. Yani, valilikler, belediye vesaire güçleştiriyormuş. Devam ediyor; «... düzensiz uygulamalara zorlamayacak şekilde ve zamanında yapılmasına; ayrıca ruhsat verme işlemlerinde müracaatların birikmesine ve gecikmesine sebep olan engellerin kaldırılmasına, işlemlerin süratle yürütülmesine dair gerekli tertip ve tedbirler alınır» diyor.

Şimdi, bu madde valiye, belediyeye ve diğer ilgili kuruluşlara ne demek istiyor? Her tür ve ölçekte imar planlarının ve uygulamalarının işlemlerinin süratle yürütülmesine dair gerekli tedbirleri al. Niçin?

1. Vatandaşların inşaat işlemlerini güçleştirme. (Zaten görevi o)

2. Düzensiz uygulamalara zorlamayacak şekilde ve zamanda yapılmasını sağla. (Zaten görevleri o)

3. Ruhsat verme işlemlerinde müracaatları biriktirme. (Yani gözü kapalı imzala, gitsin, gibi geliyor bana)

4. Gecikmeye sebep olan engelleri kaldır.

Bir yasada bu şekilde maddenin yer alması bence acaiptir, hatta acaipten de öte yakışıksızdır. Bu maddenin mefhumu muhalifini düşünürseniz, muhaliflerini düşünürseniz o emirlerin valilerimizi, hatta Sayın Özal'ın tayin ettiklerini dahi, belediye başkanlarımızı, hatta Anavatan Partisinden seçilecek belediye başkanları da dahil ve diğer ilgili kuruluşlarda çalışan devlet amir ve memurlarını işte bu mefhumu muhalif diye düşüneceğiniz bühtandan tenzih ediyoruz ve bu maddenin çıkarılmasını istiyoruz.

Yasayı yürütecek Hükümet, Bakanlar Kurulu ve de bakanların tabiî başında Başbakan, ilgili bakanlar da var; gerekirse yasanın uygulanmasının her aşamasında aksayan konularda kontrolleri bizzat yaparlar, ilgili validen, belediyeden bilgileri alırlar, işliyor mu, işlemiyor mu; işler hızlı gidiyor mu, gitmiyor mu görürler, gerekirse de genelgeler ve buyruklar da yayınlarlar. Yani, hükümet olmak bir bakıma da binici olmaktır. E, kardeşim biniciysen, at binici altında oynamaz; oynatma. Bu bakımdan gereksiz bulduk. Hakikaten yakışıksız bir madde. Kaldırılmasını şahsen ve hatta Grup olarak teklif ediyoruz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi okunduğu şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum :

Eski eserler ile koruma alanları ve SİT bölgelerinin yeniden değerlendirilmesi

MADDE 6. — Şimdiye kadar karar verilmiş eski eserler ile bunların koruma alanları ve SİT bölgelerine ilişkin kararlar, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten başlamak üzere en geç 2 yıl içinde yeniden Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenir ve ilan edilir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum :

İKİNCİ KISIM
Uygulama Hükümleri

BİRİNCİ BÖLÜM
Müracaat İşlemleri

MADDE 7. — İmar Mevzuatına aykırı yapılar ve gecekondular için yapının bulunduğu yerin Valilik veya Belediyelerine aşağıdaki esaslara göre müracaat edilir.

Bu Kanun kapsamına giren bütün yapılardan tek maliki olanların sahibi, apartmanların müteahhitleri veya yöneticileri veya kat maliklerinin herhangi biri veya bunların vekilleri form dilekçe ile Belediye ve mücavir alan sınırları içinde Belediyelere; Belediye ve mücavir alan sınırları dışında ise Valiliğe bizzat müracaat ederler. Müracaat iadeli taahhütlü olarak posta ile de yapılabilir. Posta ile yapılan müracaatlarda dilekçenin postaya verildiği tarih müracaat tarihi sayılır.

Müracaat; Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca tespit edilip, Valilik ve Belediyelerce; dış temsilcilikler için de Dışişleri Bakanlığınca çoğaltılacak form dilekçe ile yapılır. Form dilekçeye Madde 8'de belirlenen tespit ve değerlendirme belgeleri eklenir.

Müracaat; Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 6 ay içinde yapılır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yurt dışında çalışan işçiler ile daimî görevde bulunanlar ve görevi yurt dışında üç

aydan fazla devam edenler için müracaat süresi 12 aydır. Üzerinde yapı yapılmak suretiyle arsa ve arazisi tecavüz veya işgal edilen malikler de ilgili idarelere yardımcı olmak üzere arazi ve arsalarının ada ve parselini, tecavüz ve işgallerin zaman ve miktarı hakkındaki mevcut bilgileri havi bir form dilekçe ile müracaat masrafını ödemeden müracaat edebilirler.

16.3.1983 tarihli ve 2805 sayılı Kanun gereğince yapılmış olan müracaat işlemleri ayrıca bir ücret alınmadan geçerli olup, hak sahipleri bu Kanuna göre istenilecek belgeleri dosyalarına ilave ederler.

Ancak yeni yapılacak müracaatlar için Belediye veya İl Özel İdareler hesabına Millî bir Bankaya 2 000 TL. müracaat masrafı olarak yatırılır. Banka Şubesi bulunmayan Belediyelerde bu bedel Belediyeye yatırılır.

Yukarıda belirtilen müracaatların usulüne uygun yapılmasını temin için valilik veya belediyelerce yeterli bürolar kurulur ve gerekli her türlü tertip ve tedbirler alınır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bu madde hakkında bir değişiklik önergesi vardır, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 Sıra Sayılı Yasanın 7 nci maddesinin 6 ncı fıkrasının aşağıdaki şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Hilmi Nalbantoğlu	Mehmet Üner
Erzurum	Kayseri
O. Esgin Tipi	Erol Ağagil
Aydın	Kırklareli

M. Turan Bayezit
Kahramanmaraş

«Ancak yeni yapılacak müracaatlar için belediyeye veya il özel idareler hesabına millî bankaya 2 000 TL. müracaat masrafı olarak yatırılır. Banka şubesi bulunmayan belediyelerde bu bedel belediyeye ve maliyeye yatırılır.»

BAŞKAN — Önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Hayır efendim.

BAŞKAN — Katılmıyor.

Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Hayır Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet de katılmıyor.

Önerge sahibi açıklamada bulunmak ister mi?

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Kırsal kesimdeki paralar için nereye para yatırılacak acaba?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Arkada var efendim, arkada bununla ilgili maddede var efendim. Arkadaki maddede olduğu için burada mükerrer olur efendim.

BAŞKAN — Önerge sahibi açıklamada bulunmak istemediğinden önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

7 nci maddeyi okunduğu şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 inci maddeyi okutuyorum :

İKİNCİ BÖLÜM

Çeşitli İşlemler ve Tapu Verme

Tespit ve değerlendirme işlemleri

MADDE 8. — İmar mevzuatına aykırı yapılarla Gecekondular için tespit işlemlerinde; Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanacak ve valilik veya belediyelerce bastırılacak standart form kullanılır.

Bu tespit kapsamına temel inşaatı tamamlanmış olmak şartıyla inşaatına başlanmış tüm yapılar dahildir.

Tespit formları düzenlenerek başvuru formlarına tespit belgesi olarak eklenir.

Değerlendirme Belgesi, 4 üncü maddede bahsi geçen tasnif durumunu, yapının bu Kanunun 18 inci maddesine göre hesaplanacak bina inşaat ve iskân harcını ve bu Kanuna göre hesaplanacak munzam harcını, fennî sorumluluğu üstlenilmiş röleve planını kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan alanlarda yapılmış yapılar için bu Kanunda belirtilen esaslara göre tespit edilecek rayiç bedel üzerinden hesaplanmış arsa bedelini ihtiva edecek şekilde Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından hazırlanmış formun doldurulmasıyla elde edilir.

Tespit ve değerlendirme belgeleri başvuru sahibince yeminli özel teknik bürolara doldurtturulur.

16.3.1983 tarihli 2805 sayılı Kanun gereğince başvurmuş bulunan müracaat sahipleri, tespit ve değerlendirme belgelerini yeminli özel teknik bürolara hazırlatarak daha önceki müracaat formlarına eklerler.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?..

Buyurun Sayın Reşit Ülker.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Sayın Başkan, değerli üyeler; tümü üzerinde konuşurken de bir nebze bu noktaya temas ettim; 8 inci maddede, «Tespit ve

değerlendirme belgeleri başvuru sahibince yeminli özel teknik bürolara doldurtulur» diye bir ibare var, altında da aynı şeyi sürdürüyor. Bunun Anayasaya aykırı olduğunu düşünüyorum. Sebebi de şu : Anayasanın 128 inci maddesinde şöyle diyor : «Devletin, Kamu İktisadî Teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.»

Şimdi burada bir kamu hizmeti mevcuttur. Bu kamu hizmetini biz özel bir büroya veriyoruz. Bu özel büro, bir defa Anayasa bakımından sakıncalıdır. Sakıncalı olmasının sebebi, yüzyıllar boyunca yapılan uygulamalardan anlaşılmış ki, eğer kamu hizmetleri özel kişilere bırakılırsa, özel kişiler kendi çıkarlarını üstün tuttukları için ve o özel kişilerde özel şartlar da aranmadığı için, bir yemin ile bu işin halledilmesi mümkün değildir, yemin etmekle netice değişmez; büyük suiistimallere meydan verir. Bunların sonradan kontrol edileceği görüşüne gelince, bu mümkün değildir. Bu, uygulama yapılacak bir iştir. Verilen rakamlara göre 1,5 - 2 milyon kişi müracaat etmiştir, bunların sayısı 4 - 5 milyon olacaktır. Bunların kontrolü mümkün olmadığı gibi, kontrol edildikleri kabul edilse bile düzeltilmesi imkânları da bulunmaz.

Sayın Bakan bu noktaya cevap lütfederlerken dediler ki, «Birçok memleketler böyle buna benzer şeyleri kullanırlar.»

Değerli arkadaşlarım, her memleketin kendine göre anayasası vardır. Eğer o anayasaları müsait ise, kendi sosyal yapıları da müsait ise, o memlekette bunu kullanabilirler. Bazı ülkelerde jüri var, ama biz Türkiye'de jüri usulünü kullanamıyoruz. Onun için bizim Anayasamıza bakmamız gerekiyor. Bizim Anayasamız, kamu hizmetlerinin devlet memurları eliyle yürütülmesini istemektedir. Aynı zamanda Anayasanın 6 ncı maddesi, «Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisini kullanamaz» demektedir. Burada bir Devlet yetkisi kullanılacaktır. Bazen bunun arkasında 100 binler, milyonlar oynamaktadır bu imar iskân işleri, gecekondu işleri; gecekonduların bulunduğu öyle yerler vardır ki, oralar en kıymetli yerlerdir. O bakımdan bunun buradan çıkarılması gerektiğini düşünüyorum. Takdirlerinize sunuyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan, Tüzüğe göre Sayın Bakanın konuşmaması lazım.

BAŞKAN — Tüzüğümüz Sayın Bakanın, Hükümetin konuşmasına elverişlidir, bu nedenle kendilerine söz verdim efendim.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Efendim öyle anlıyorum ki, sadece muhalefet konuşsun, Hükümet hiç cevap vermesin istiyorsunuz. Müsaade edin de fikirler ortaya çıksın efendim. Lütfen biz de rica ediyoruz.

SABAHATTİN ERYURT (Erzurum) — Netice değişmiyor.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Devamla) — Neticenin değişmesi veya değişmemesi benim takdirimde değil, sizin de takdirinizde değil.

SABAHATTİN ERYURT (Erzurum) — Meclisin takdirinde.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Devamla) — Bu Meclisin takdirindedir. Siz Meclisin kararlarına saygılı değilseniz, o ayrı.

BAŞKAN — Karşılıklı konuşmayalım lütfen, hatibi dinleyelim.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Devamla) — Şimdi efendim, Sayın Reşit Ülker arkadaşımızın endişelerine katılmak mümkün değildir, sebebini de arz edeyim. O zaman mimarların çizdiği projeleri de kabul etmeyelim. Biz burada özel büroya bunu yaptırıp işi çabuklaştırmak istiyoruz. Halbuki siz bu kanunun 2805 sayılı Kanunun yerine getirilmesini de tenkit ediyordunuz. Şimdi burada özel bürolarca yapılan tespitin dahi yeniden değerlendirilmesinin çok uzun zaman alacağını ifade eden arkadaşlarımız 2805 sayılı Yasayı müdafaa ederken her türlü işin Devlet tarafından yapılmasını istiyorlardı. Bunun kontrolü imkânsızsa acaba bunun aslını yapmak imkân dahilinde miydi? Lütfen biraz insaflı olalım ve şunu kabul etmek mecburiyetindeyiz arkadaşlar : Sizin başlangıç noktanızla bizim başlangıç noktamız arasında, biraz evvelki konuşmamda da söylediğim gibi, fark var. Biz, vatandaşa ve her türlü kuruma, kişilere itibar ediyoruz ve itimat ediyoruz. Siz ise, efendim gecekondu mahallesindeki veyahut gecekondu denilen yerlerde şu kadar fiyatla arazi vardır, suiistimal olur diye evvela zam noktasından hareket ediyorsunuz; biz kimseyi zan altında tutmak istemiyoruz. Biz, herkese itimat ediyoruz ve bu itimat müessesesini mutlaka yerleştirmek mecburiyetindeyiz. Siz de lütfen vatandaşa itimat edin, siz de lütfen mü-

hendis ve teknik arkadaşlarımıza itimat edin. Çünkü biz, onların yaptığı şeyin doğru olduğu kanaatindeyiz ve diyoruz ki, bu arkadaşlarımız doğru yapar, bunlar yeminli bürolardır, noterler de öyledir zaten. Noterlere de itimat etmeyelim, diğer yerlere de itimat etmeyelim o zaman. Bu hareket noktamız değişik olduğu için galiba bir fikir ayrılığı oluyor. Sizin de düşündüğünüz zaman bu noktaya geleceğinizi zannediyorum.

YILMAZ HOCAOĞLU (Adana) — Bu çatı altında onlara itimadı olmayan yoktur Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Devamla) — Çok memnun oldum efendim bu sözü duymakla. Yalnız biraz önce Reşit Ülker arkadaşımız, «Efendim, milyonlar dönebilir, şunlar dönebilir» dedi. Olmaz, yanlış anladımsa özür dilerim, ama zannediyorum ki, doğru anladım. Biz, mühendis arkadaşlarımıza, biz teknik bürolara, biz vatandaşımıza itimat ediyoruz, onların verdiği şeyi doğru kabul ediyoruz efendim; bunu tebarüz ettirmek için sizi rahatsız ettim. (ANAP sıralarından alkışlar)

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Anayasa ile ilgili konulara da cevap verirseniz iyi olur Sayın Bakan.

MÜNİR SEVİNÇ (Eskişehir) — Tespit ve değerlendirme belgeleri başvuru sahibince yeminli özel teknik bürolara doldurtturulur da neden diğer bürolara doldurtturulmaz?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Devamla) — Sayın Başkan, lütfen müdahalelere mani olun efendim.

BAŞKAN — Lütfen karşılıklı konuşmayınız, hatibe müdahale etmeyiniz efendim.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Devamla) — Efendim, ben, arz etmek istediğimi izaha çalıştım, herhalde anlaşıldı.

Saygılar sunarım. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Madde hakkında başka söz isteyen var mı? Yok.

Bu madde hakkında verilmiş olan önregeleri veriliş sırasına göre okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 S. Sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının 8 inci maddesinin 5 inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Altan Kavak	Ömer Ferruh İlter
İstanbul	İstanbul
Arif Şevket Bilgin	İhsan Nuri Topkaya
Rize	Ordu

Halil Orhan Ergüder
İstanbul

Tespit ve değerlendirme belgeleri müracaat sahibince yeminli özel teknik bürolara doldurtturulur. Bu büroların kuruluş, görev, yetki, sorumluluk ve ücret tarifeleri Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca, kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir ay içinde hazırlanacak yönetmelikle tespit edilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yüce Meclisin Genel Kuruluna görüşülmek üzere sevk edilmiş bulunan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının Komisyonca kabul edilmiş 8 inci maddesinin 2 nci fıkrasının aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Teklif edilen yeni metin:

Madde 8. — (Fıkra : 2) Bu tespit kapsamına temel inşaatı tamamlanmış ve sömel betonları dökülmüş olmak şartıyla inşaatına başlanmış tüm yapılar dahildir.

Hazım Kutay	Osman Işık
Ankara	Ankara
Ogan Soysal	Mehmet Sağdıç
Ankara	Ankara
Fatma Rezan Şahinkaya	Kemal İğrek
Ankara	Bursa

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yüce Meclisin Genel Kuruluna görüşülmek üzere sevk edilmiş bulunan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının Komisyonca kabul edilmiş metninin 8 inci maddesinin 2 nci fıkrasının üçüncü satırının aşağıdaki yazılı olduğu şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Teklif edilen yeni metin:

Madde 8. — (Fıkra : 2) Bu tespit kapsamına, temel inşaatı tamamlanmış veya sömel betonları dökülmüş olmak şartıyla inşaatına başlanmış tüm yapılar dahildir.

Ülkü Söylemezoğlu — Feyzullah Yıldırır
Kahramanmaraş — Gaziantep
Mustafa Çorapçıoğlu — Fevzi Fırat
Balıkesir — Zonguldak
Ali Bozer
Ankara

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yüce Meclisin gündeminde 12 S. Sayısıyla görüşülmekte olan tasarının 8 inci maddesinin sondan bir önceki (beşinci) fıkrasının aşağıdaki gibi değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Tespit ve değerlendirme işlemleri :

Madde 8. — (Fıkra : 5) Tespit ve değerlendirme belgeleri yeminli özel teknik bürolara doldurtturulur.

Bunların bulunmadığı veya yeterli olmadığı yerlerde tespit ve değerlendirme işlemleri 6785 sayılı İmar Kanununun ilgili hükümlerine göre valilik veya belediyeler tarafından teşkil edilecek teknik ekiplerce yapılır.

Ülkü Söylemezoğlu — Mustafa Çorapçıoğlu
Kahramanmaraş — Balıkesir
Feyzullah Yıldırır — Haydar Koyuncu
Gaziantep — Konya
Muzaffer İlhan
Muğla

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 sıra sayılı Yasanın 8 inci maddesinin Hükümet tasarısındaki şekliyle aynen kabul edilmesini, ancak Hükümet tasarısındaki bu maddenin ikinci cümlesinde tespit ve değerlendirme için kullanılacak esasların tespitinde ilgisi bakımından Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığına da yer verilmesini ve ayrıca Hükümet teklifi maddenin (a) fıkrasında ilgili kurum ve kuruluşlarının yetkililer veya görevlendirileceklerin de katılması suretiyle yeniden redakte edilerek maddenin o suretle değiştirilerek kabulünü arz ve teklif ederiz.

Hilmi Nalbantoğlu — Mehmet Üner
Erzurum — Kayseri
O. Esgin Tipi — Süleyman Koyuncugil
Aydın — Gaziantep
Turan Bayezit — Erol Ağagil
Kahramanmaraş — Kırklareli

Tasnif, Tespit ve Değerlendirme İşlemleri

Madde 8 — İmar mevzuatına aykırı yapılar ve gecekondular için tespit işlemlerinde; Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanacak ve valilik ve belediyelerce bastırılacak standart formlar kullanılır. Bu tespit kapsamına temel, kat kolonları atılmış olmak üzere inşasına başlanmış bütün yapılar dahildir.

Tasnif, tespit ve değerlendirme için kullanılacak esasları Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile Tarım - Orman ve Köy İşleri Bakanlıkları tespit eder ve bu kanunla ilgili yönetmeliği de bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç 30 gün içinde yayınlanır.

Af şumulüne göre gayrimenkullerin tasnif, tespit ve değerlendirme işlemleri müracaat sahibinin talebi üzerinde :

a) 6785 sayılı İmar Kanununun ilgili hükümlerine göre valilik veya belediyeler tarafından teşkil edilecek teknik ekiplerce ve bunlara katılacak ilgili kurum ve kuruluşlarının yetkililerinin veya görevlendirileceklerinin veya,

b) Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca ruhsat verilmiş yeminli teknik bürolarca yapılır.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı yeminli özel teknik büroların ruhsat yönetmeliğini, bu kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç 1 ay içinde yayınlar.

Tespit edilen bölge sınırları içinde kalanları ile üzerinde yapılanma bulunanlar Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler valiliğin talebi üzerine belediye ve özel idareler adına resen tapuya tescil edilir. Islah imar planlarında genel bütçeye dahil dairelerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere ayrılan veya ayrılacak olan veya bir kamu hizmeti için lüzumlu görülen arsa ve araziler, eski sahibi kamu idarelerine veya o işe tahsis edilmek üzere Hazineye aynı şartlarla geri verilir.

Daha önce verilmiş olan ruhsat ve eklerine göre inşa edilen veya inşa halindeki yapılarla her ne sebeple olursa olsun ruhsat ve kullanma izni iptal edilen yaparlar (tehlike arz edenler hariç) için daha önce verilmiş olan ruhsat ve kullanma izinleri müktesep hak kabul edilir. Bu gibi yapılardan ayrıca harç ve para cezası alınmaz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

İmar Affı Yasa Tasarısının 8 inci maddesinin sonundaki; «Tespit ve değerlendirme belgeleri başvuru sahibince yeminli özel teknik bürolarca doldurtulur.

16.3.1983 tarihli ve 2805 sayılı Kanun gereğince başvurmuş bulunan müracaat sahipleri tespit ve değerlendirme belgelerini yeminli özel teknik bürolarca

hazırlatarak daha önceki müracaat formlarına ekler» şeklindeki fıkraların, Anayasanın 6 ve 128 inci maddesinin 1 inci fıkrasına aykırı olduğundan madde metninden çıkarılmasını öneririz.

Reşit Ülker	Mahmut Akkılıç
İstanbul	İzmir
Hüseyin Aydemir	Onursal Şeref Bozkurt
İzmir	Çanakkale

Turan Bayezit
Kahramanmaraş

BAŞKAN — Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup, işleme koyacağım.

Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu ve arkadaşlarının önergesini okutuyorum :

(Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önerge sahibi açıklamada bulunmak ister mi?

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Evet efendim.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Nalbantoğlu.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tekrar hepinizi saygı ile selamlarım.

Görüşülmekte olan madde 8'in komisyondan gelen şekli dikkatle tetkik edilirse, tasnif, tespit ve değerlendirme için kullanılacak esaslardan bahsedilmektedir. Hangi esas ve koşullara göre tasnif, tespit ve değerlendirme yapılacaktır? Hükümet tasarısında bu esasların Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca tespiti öngörülmektedir ki, yararlıdır. Bu değerlendirme işlemini kim yapacaktır? Komisyonun tasarısına göre, hem de yaptırım yönlendirmesi olarak, yani «mecbursunuz» denilerek yeminli özel teknik bürolara yaptırım zorlaması vardır. Eh, bu da olabilir.

Halbuki Hükümet tasarısında değerlendirme işlemleri valilik ve belediyelerce teşkil edilecek teknik ekiplerce ve yeminli teknik bürolarca yapılmaktadır, yani ikisi de var. Bununla hiç olmazsa vatandaşa seçenek serbestisi verilmiştir. Parası olmayan vatandaş için valilik ve belediyelerce teşkil edilecek teknik ekipler, bir ümit ve kolaylıktır. Bu bakımdan Hükümetin hazırlamış olduğu tasarıdaki maddenin aynen kabulünü ve bazı yerlerine ilaveler yapmak istiyoruz.

Diyoruz ki, burada tasnif, tespit, değerlendirme işini, şartlarını sadece Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tespit etmesin, bunun yanında kırsal kesimdeki araziler nedeni ile bunlarla ilgili bakanlık olan Tarım - Orman ve Köy İşleri Bakanlığı da bu şartları görüşsün, konuşsun ve tespit etsinler. Bir önerimiz bu.

Bir de, Hükümet tasarısının 8 inci maddesinin (a) fıkrasında, valilik ve belediyece teşkil edilecek teknik ekiplere, ilgili kuruluşların görevlileri veya yetkilendirecekleri kişileri de katmak istiyoruz.

Teklifimiz bundan ibarettir. Hükümet tasarısındaki metnin 8 inci madde olarak kabul edilmesi de yine kabulümüzdür; öneriyoruz. Siz bilirsiniz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum :

(İstanbul Milletvekili Reşit Ülker ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Hayır, katılmıyoruz.

BAŞKAN — Okunan önergeye Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Hayır, katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önerge sahibi bir açıklamada bulunmak ister mi?

Buyurun Sayın Ülker.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; ben demin Anayasaya aykırılıktan bahsettim. Sayın Bakan o noktaya, dikkat ettim, hiç cevap vermediler. Yalnız bana göre, tabiî Sayın Bakanın böyle konuşmamaları gerekirdi. «Biz vatandaşlara inanıyoruz, güveniyoruz, siz vatandaşlara inanmıyorsunuz, güvenmiyorsunuz» dediler ve bunu tabiî, bu önergeyi veren bizlere ifade ettiler. Sataşma olduğundan dolayı söz isteyebilirdim; ancak önergede söz hakkım olduğu için, iki defa sizi işgal etmemek için burada söylemek istiyorum : Biz burada yasaları görüşüyoruz. Yasaları görüşürken eğer bir ceza getiriyorsak, bir cezalı yasa getiriyorsak Sayın Bakanın mantığına göre biz o zaman bütün vatandaşları -ceza getirdiğimiz için ve bu ceza da bütün vatandaşlara hitap ettiği için- kötü görüyoruz, bütün vatandaşlara güvenmiyoruz anlamını taşımaz.

Nitekim bu yasada da, bu maddeye aykırı hareket edenlere -15 inci madde var; 15 inci maddeden başka bir de geçici 3 üncü madde var- geçici 3 üncü maddeye göre 3 yıla kadar hapis cezası verecekler. Şimdi ben de Sayın Bakana buradan «Siz bunlara inanmıyorsunuz, 3 yıl hapis cezası veriyorsunuz» mu diyeceğim? Öyle ise bu mantık burada geçemez. Sayın Bakan -varsa cevapları, onu söylerler- konuyu bana göre suçlama veya polemik şekline sokmuşlardır; yani esasından saptırmışlardır, özür diliyorum; bu noktayı belirtmek istiyorum.

İşin esasına gelince : Burada hitap ettiğimiz kim? Vatandaş için bir yasa çıkarıyoruz; diyoruz ki, vatandaş için çıkardığımız bu yasa işlesin ve ne vatandaşa, ne Devlete -ki Devlet aslında vatandaş demektir, vatandaşı temsil eden bir yüce varlıktır- bir zarar gelmesin.

Şimdi, Anayasanın hükümleri var. Ben beklerdim ki, Anayasanın hükümlerini siz böyle anlattınız, okudunuz; ama bununla şu sebepten, şu gerekçeyle bunun biz ilgisini görmüyoruz deselerdi; demedikleri için ben şu anda tatmin olmuş değilim, arkadaşlarım da tatmin olmuş değil. Diyoruz ki, doğru söylüyoruz ki, Sayın Bakan vatandaşa yönelik bazı sözler söylemekle iktifa ettiler.

Kaldı ki, şunu da ifade etmek lazım gelir : Bizim tarihimizde «iltizam» diye bir usul vardı; Cumhuriyet bunu kaldırdı, yani bir şeyi bir devlet hizmetini, bir devlet işini, bir kamu işini bir bedel mukabilinde vermek.

Şimdi burada ne getiriliyor? Bir nevi tekel (inhisar) getiriliyor, yani belli bir büroya bu işi teslim edeceksiniz. Onun dışında da vatandaşlarımız var bu işleri yapanlar. Onları niye öyle görüyorsunuz? Sizin mantığınızla, benim mantığımla değil; ama dışarıdaki büroları kabul etmiyorsunuz, «Yeminli büroları» diye bir şey ortaya çıkarıyorsunuz. Mesele o değildir. Vatandaşa, mimarlara, mühendislere inancımız vardır; Türk Vatandaşına inanıyoruz ve Türk Vatandaşını temsil ederek bu kürsüde konuşuyoruz. Burada getirilen hükmün zaman içinde Türk Devletine, Türk vatandaşına yararlı olup olmayacağını konuşuyoruz; diyoruz ki : Bu, sakat bir sistemdir, kontrolü mümkün değildir. Vaktiyle de buna benzer yasalar geçti, bu kadar ağırı geçmedi; fakat bir vergi yasası geçerken «vatandaş beyan üzerinden versin» dendi; fakat o beyanların kontrolü bir defa daha mümkün olmadı. O neyse vergidir; ama bu öyle değil, toprak üzerinde yapılacak birtakım çok önemli tasarruflardır. Bunda yapılan yanlışlıkları nerede, kim bulacak, nasıl çıkaracak? Mademki onları kontrol edecek teşkilatınız var, öyle ise onu onlar yapsınlar. Kontrol edeceğine doğrudan doğruya kendileri yapsınlar. Milletimizin parası vardır. Devlet Bütçesinden memurları getirirsiniz, belediye bütçesinden verirsiniz ve o bürolarda, Devletin kontrolü altında, bu işleri yaptırırsınız, onun için bu önergeye iltifat etmenizi istirham ediyorum.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Kahramanmaraş Milletvekili Ülkü Söylemezoğlu ve arkadaşlarının önergesiyle Ankara Milletvekili Hazım Kutay ve arkadaşlarının önergeleri mahiyet itibarıyla aynı oldukları için birlikte işleme koyuyorum. Önergeyi okutuyorum :

«Teklif edilen yeni metin :

Madde 8. — Fıkra 2) Bu tespit kapsamına, temel inşaatı tamamlanmış veya sömel betonları dökülmüş olmak şartıyla inşaatına başlanmış tüm yapılar dahildir.»

BAŞKAN — Okunmuş bulunan önergeye Sayın Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Sayın Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir. (Alkışlar)

Bir diğer önergeyi okutuyorum : Bu önerge de Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Ülkü Söylemezoğlu ve arkadaşlarına aittir. «Tespit ve değerlendirme işlemleri :

Madde 8. — Fıkra 5) Tespit ve değerlendirme belgeleri yeminli özel teknik bürolara doldurtulur. Bunların bulunmadığı veya yeterli olmadığı yerlerde tespit ve değerlendirme işlemleri 6787 sayılı İmar Kanununun ilgili hükümlerine göre valilik veya belediyeler tarafından teşkil edilecek teknik ekiplerce yapılır.»

BAŞKAN — Komisyon okunmuş bulunan önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önerge sahibi açıklamada bulunmak istiyor mu?

Buyurunuz Sayın Söylemezoğlu.

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli milletvekilleri; aslında ben bu önergeyi, Hükümet tasarısındaki düşünce tarzına uygun olarak verdim arkadaşlarımla birlikte. Çünkü Hükümet tasarısında da aynı espri vardı ve zannediyorum ki, bu esprinin altında da yine aynı gerekçe yatıyordu. Birçok illerde bu çapta hizmeti yürütecek serbest büro bulmak mümkün olmadığı için vatandaşın bu hizmetine belediyeler ve valilikler de katılsın, çünkü Sayın Bakan biraz önce de ifade ettiler, 6 ay içerisinde başvurusunu yapamayanın hakkı gitti ve bu başvurusunu yapabilmek için de bütün bu belgeleri doldurtması lazım. Bu büroları bulamazsa ona kim yardımcı olacak? Hiç olmazsa o zaman bu gibi hallerde valilik ve belediyeler de bu tip bir ekip kursun diye bir teklif getiriyoruz. Bu hizmeti hızlandırma yönündendir, vatandaşın mağdur olmasını önlemek yönündendir ve aynı espri Hükümet Programında da vardır.

Asıl burada ben Yüce Meclisin dikkatini bir noktaya çekmek istiyorum. 17 nci maddede bir duyuru hususu var. Duyuru bu tespit ve değerlendirme sonuçlarının vatandaşa intikal ettirilmesidir. Gerek idare hukuku gereğince, gerek Belediyeler Kanunu gereğince, gerek İl İdaresi Kanunu gereğince bu kararları belediye encümenleri verir, il idare kurulları verir. O konuda burada hiç bir şey yok. Vatandaş bütün bunları bu bürolara yaptırıp getirse bile belediyelerde ve valilikte kararların encümenden ya da il idare kurulundan çıkması gerekir. Asıl yığılma burada olacaktır. 2805 sayılı Kanunda bu encümenin ve idare kurullarının karar yetkilerinin birtakım teknik ekiplere aktarılması vardır. Tasarıda oda yoktur. Biraz önce verdiğimiz önergede onun için şunu bir daha gözden geçirelim demiştik, yine durumu takdirlerinize sunuyorum.

Saygılar arz ediyorum.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum :

(İstanbul Milletvekili Altan Kavak ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

8 inci maddeyi kabul edilen iki önerge muvacehesinde değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

9 uncu maddeyi okutuyorum :

Uygulama işlemleri

MADDE 9. — a) Arsa müstakilen kendine ait olupta üzerindeki yapı İmar mevzuatına aykırı ise :

Müracaat dilekçesine ekli tespit ve değerlendirme belgelerine göre gerekli harçlar tahsil edilmek suretiyle yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni hemen;

Yapı ıslah edilerek korunacak durumda ise yapı ruhsatı ve kullanma izni ıslah edildikten sonra hemen verilir.

Daha önce mevzuata aykırı ruhsat verilipte bu ruhsat ve eklerine göre inşa edilen veya inşa halindeki yapılarla her ne sebeple ruhsat ve kullanma izni iptal edilen yapılar için daha önce verilmiş bulunan ruhsat ve kullanma izinleri müktesep hak kabul edilir. Bu gibi yapılardan ayrıca hiçbir harç ve para cezası alınmaz.

b) Hazine, belediye, il özel idare ve vakıf arazisi üzerinde yapılmış gecekondular (a) bendindeki hükümlere tabi olup, arsa bedeli ilgili kuruluşa peşin veya en geç 2 yıl içinde 6 taksitle bu Kanun hükümlerince çıkarılacak yönetmelikte belirtilen esaslara göre ödenir.

c) Başkasının arazisi üzerine yapılmış gecekondular arsa malikinin muvafakatı halinde (a) bendindeki hükümlere tabidir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde anlaşma sağlanamadığı takdirde; Bakanlar Kurulunda bu bölgenin 775 sayılı Kanun veya Arsa Ofisi Kanunu gereğince istimlakine karar verilebilir. Bu takdirde istimlak bedeli gecekondu sahiplerinden tahsil edilir. İhtilaf halinde yargı mercilerinin kararına göre işlem yapılır.

(b) bendine göre kendisine tapu verilecek alanlara (400) m^2 den fazla arazi tahsis edilmez. Bu gibi fazlalıklar ıslah imar planında gerektiği şekilde değerlendirilir.

Tapu tescili dışı kalmış yerlerle, kadastro ve tapulaması henüz ypaılmamış İmar Kanununa aykırı olarak yapılanmış mahallelerin bu Kanun tatbikatına münhasır olmak üzere kadastro ve tapulama işlemleri ilanların yapılmasına ve komisyonların kurulmasına lüzum kalmaksızın 766 sayılı Tapulama Kanunu hükümleri uyarınca, tapulama ve kadastro müdürlüklerince öncelikle tamamlanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde Sayın Bahriye Üçok söz istemiştir.

Buyurun efendim.

BAHRİYE ÜÇOK (Ordu) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanunu üzerinde söz almayı hiç düşünmemiştim; ama basında bu konuyla ilgili haberlerin çıkmasından bu yana birçok yurttaştan mektuplar aldım. Bu mektuplarda arsa sahibi olup her yıl düzenli bir biçimde vergisini ödediği halde başkası tarafından veya başkaları tarafından gayrimenkulünün göz göre göre gasbedilmiş olduğunu, kimilerinin de yine tapulu yerini görmeye bile gidemedikleri, gidecek olurlarsa tehdit ve hakaretlere uğradıkları yolunda yakınmalar vardır.

Sayın milletvekilleri, bir yerde, bir toplumda devletin varlığı o toplumdaki bireylerin önce yaşamının, sonra mal varlığının emniyette olmasıyla ve korunmasıyla ölçülür. Malı ve canı emniyette olmayan toplumlarda devlet var sayılamaz. Devletin varlığı malın ve canın garantisidir. Devletin çarkları, yani onu işleten mekanizma ise yasalardır. Yasalar, bireylerin doğal haklarına ters bir yol çizecek olursa devlete olan güven ve bağlılık sarsılır. Onun için, yasa koyucu olan bizlerin ellerimizi sık sık vicdanlarımızın üzerine koymamız ve hak sahiplerini mağdur etmeyecek yasalar getirmemiz gerekir. Bu yasalar öylesine açık, öylesine kesin çizgilerle belirlenmiş olmalıdır ki, anlaşmazlıklar mahkemelere intikal ettiğinde yargıçlar davaları sürüncemede bırakmaksızın kolayca hüküm verebilsinler.

Sayın milletvekilleri, önümüze gelen 6785 sayılı Yasanın 9 uncu maddesinin (c) beninden anlaşıldığına göre, başkasının arazisi üzerine yapılmış gecekondular, arsa malikinin muvafakatı halinde (a) bendindeki hükümlere tabi olarak, daha önce verilen izinleri müktesep hak kabul ediyor. Ama anlaşma sağlanamazsa ne olacak? Komisyonun teklifine bakılırsa, «Bakanlar Kurulunda, 775 sayılı Kanun veya Arsa Ofisi Kanunu gereğince arsaların istimlakine karar verilebilir» deniyor.

Sayın üyeler, eğer yasa bu biçimde çıkarsa pek çok yurttaşımızın en doğal mülkiyet hakkının elinden alınmasına yol açacağımızı göz önünde bulundurmamız gerekir. Bir yurttaşımız şöyle mektup yazıyor : «Dişimden, tırnağımdan artırıp biriktirdiğim para ile bir arsa almıştım, taksitle. Emekli olduğum zaman ikramiyemi de katıp kendime küçük bir ev yapmaktı amacım. Ama, benim bu tapulu arsama gelip gecekondu yaptılar. Bana arsamı geri vermeleri için başvurmadığım yer kalmadı. Şimdi yeni bir kanun çıkıyor, Devlet benim hakkımı benden alıp bu gaspcılara mı verecek?» diye soruyor. Ben, bu haklı yurttaşlardan birinin mektubunu Dilekçe Komisyonuna ilettim. Eğer biz burada belediyelerin ya da Hazinenin değil de kişilerin tapulu arsaları üzerine gecekondu yapanlara ölçüsüz bir kolaylık sağlayacak olursak herhalde bu, arsa gaspını ve gecekondu mahallelerinin artmasını teşvik etmek olacaktır. Gerçi eski yasalarda gecekondu yapımı yasaklanıyorsa da bunun tatbikinin kolay olmadığını 1950'den bu yana, hele de son 10 yıldan beri Başkenti çevreleyen dağların gecekondulaşmasıyla görmekteyiz.

Ayrıca bilinmesi gereken bir husus da özel mülkiyetteki arsaların ancak kamu yararı için kamulaştırılabileceğidir. Bu, Anayasada açıkça belirlenmiştir. Bir özel kişinin arsasını, üzerinde gecekondu yapmış olan başka bir özel kişiye mal etmek için kamulaştırma yapılamaz. Yapılırsa doğrudan doğruya Anayasamızın 46 ncı maddesine aykırı düşer. Bu madde kanunlaştığı takdirde Anayasamızın 150 inci maddesinde sayılan yetkililer, Anayasa Mahkemesinde iptal davası açmasalar bile, durum Mahkemeye intikâl ettiğinde Anayasamızın 152 nci maddesine göre Anayasaya aykırılık ileri sürülecek ve Anayasa Mahkemesi bu hükmü mutlaka iptal edecektir.

BAŞKAN — Sayın Üçok, bir dakikanız kalmıştır efendim.

BAHRİYE ÜÇOK (Devamla) — Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çünkü burada; yani özel mülkiyete konu olan kamulaştırma yolu ile, başka bir özel kişiye arsanın intikâl ettirilmesinde gene Anayasamızın 46 ncı maddesinde zikredilen kamu yararı yoktur. Yasa Ahmet'in gayrimenkulünü elinden alıp, kamulaştırma adı altında Mehmet'e veremez. Bu büyük bir haksızlık olur.

Sözlerimi bitirirken bir noktaya daha değinmek istiyorum, izninizle.

Tasarının 9 uncu maddesinde «istimlâk» sözcüğü geçmektedir, sayın milletvekilleri. Anayasamızda bunun karşılığı «kamulaştırma» olarak yazılıdır. Arap-

çada «mlk» kökünken istif'âl babının gelmediği, istimlâkin uydurma bir sözcük olduğu Şemsettin Sami' nin Kamus'u Türkî'sinde yazılıdır.

Özet olarak; Yüce Meclisimizin hak sahibini koruyan kanun çıkartmak yerine, hakka tecavüz edeni koruyan kanun çıkartma yoluna gitmeyeceğini umut ettiğimi saygılarımla arz eder, hepinizi selamlarım. (HP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Madde hakkında verilmiş değişiklik önergeleri vardır. Bunları veriliş sırasına göre okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tâbi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunca teklif ettiği metnin, «Uygulama İşlemleri» başlıklı 9 uncu maddesinin (a) bendinin sonuna aşağıdaki fıkranın ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Uysal	Halil Şıvgın
Çanakkale	Ankara
Eyüp Işık	Alaeddin Kısakürek
Trabzon	Kahramanmaraş

Şaban Küçükoğlu
Kastamonu

Eklenecek Fıkra : Kendi arazisi üzerinde temel inşaatı tamamlanmış olmak şartıyla inşaata başlamış konut kooperatiflerinin üyelerine tahsis ettiği arazisinde yaptırdığı özel parselasyon planları mevzii imar planı olabilecek nitelikte bulunması kaydıyla valilikçe aynen kabul edilerek tescil edilir.

GEREKÇE :

Tasarıda imar ve gecekondu mevzuatına aykırı, kişiler tarafından yapılmış veya yapılmasına başlanmış yapılar için geniş çapta çözüm ve imkân getirildiği halde konut kooperatiflerinden hiç bahsedilmemiş olması nedeniyle kooperatifler hukukunun özelliğinden dolayı büyük bir boşluk kalmıştır. İnşaatı tek binadan ibaret olan konut kooperatifleri için sorun yoktur. Zira yasanın kapsam maddesindeki tarife, durumları uymakta ise yasadan yararlanacak ve tek bina olan inşaatı bitirebileceklerdir. Ancak, inşaatları birden fazla binayı içeren konut kooperatiflerinin temeli atılmış veya binası bitmiş kısmı yasadan yararlanmakta, henüz temeli atılmamış, ancak aynı inşaatın ayrı bloklar halindeki devamı olan diğer inşaatları, başka bir deyimle, kooperatif inşaatının yatay olarak devamı bulunan kısımları yasadan yararlanmamaktadır. Oysa ki, kooperatifin tüm ortakları inşaatın biten kısımlarına olduğu gibi, bitmeyen kısımlarına da ortaktırlar. Bu ortaklığın çözümü için kooperatifin inşaatlarına tahsis ettiği arazisinin tümünün imar planına alınması ve inşaatın yatay olarak deavmının yapılmasının sğlanması gerekmektedir.

BAŞKAN — Diğer önergeyi okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının, madde 9/a bendine aşağıdaki fıkranın ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

Rüştü Kâzım Yücelen	Cemal Özbilen
İçel	Kırklareli
Halil Orhan Ergüder	Mustafa Batgün
İstanbul	Kocaeli
İsmet Ergül	Osman Nuri Akyol
Kırşehir	Kocaeli

Ruhsatiye ile inşasına başlanmış, ancak ruhsat ve eklerine aykırılığı nedeniyle mühürlenerek 4 yıllık ruhsat müddeti içerisinde yapımı tamamlanamamış yapılara, binanın biten kısımları için fennî mesuliyeti üstlenilmiş rolöve projesi esas alınarak 6785 sayılı İmar Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca yeniden ruhsatiye verilmek suretiyle inşaatın tamamlanmasına izin verilir.

BAŞKAN — Diğer önergeyi okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yüce Meclisin Genel Kurulunda görüşülmek üzere sevk edilmiş bulunan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının, Komisyonca kabul edilmiş metninin 9 uncu maddesinin (a) bendinin üçüncü fıkrasının aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Teklif edilen yeni metin:

MADDE 9. — (Fıkra) 3) «Daha önce mevzuata aykırı ruhsat verilip de bu ruhsat ve eklerine göre inşa edilen veya her safhadaki inşa halinde olan yapılarla her ne sebeple olursa olsun ruhsat ve kullanma izni iptal edilen yapılar için daha önce verilmiş bulunan ruhsat ve kullanma izinleri müktesep hak

kabul edilir. Bu gibi yapılarda ayrıca hiçbir harç ve para cezası alınmaz.»

Ülkü Söylemezoğlu — Kahramanmaraş
Feyzullah Yıldırır — Gaziantep
Mustafa Çorapçıoğlu — Balıkesir
Fevzi Fırat — Zonguldak
Ali Bozer — Ankara

9 uncu maddenin (a) bendinin üçüncü fıkrasının birinci satırının değiştirilmesi hakkındaki teklifin gerekçesi:

1. Bu hüküm inşaat ruhsatına dayalı yapılar için getirilmiş özel bir hükümdür. Ruhsatsız inşa edilen yapılarla inşa halindeki yapılardan bir ayrıcalığı olması gerekir. Amaç vatandaşın Devlete olan inancını, güvenini sağlamaktır. Bu itibarla inşa halindeki yapı hangi safhada olursa olsun verilen ruhsatın muktesep hak kabul edilmesi lazımdır.

2. Her safhadaki inşa halindeki yapılar demeyip de tasarıda olduğu gibi «sadece inşa halindeki yapılar» deyimini kullandığımız takdirde, ruhsatsız inşa halindeki yapılarla ruhsata dayalı inşa halindeki yapıları aynı terazinin kefesine koymuş olacağımız gibi, bu deyimin tefsiri tatbikatta aksaklıklara, kargaşaya sebep olacaktır. Ayrıca suiistimallere de açık bulunacaktır.

3. Vatandaş belediyeden aldığı inşaat durumu ile inşaat ruhsatına güvenerek proje çizdirmek, belediyeye harç ödemek, hafriyat yaptırmak ve sair birtakım masraflar yapmak suretiyle bir yatırım yapmıştır. Bu yatırımı Devletin verdiği ruhsata güvenerek yapmıştır. O halde ruhsatlı yapılara, ruhsatsız yapılara nazaran, tasarının af esprisi de nazara alınarak bir ayrıcalık tanımak ve inşa halindeki yapı hangi safhada olursa olsun ruhsatı müktesep hak kabul etmek gerekir.

BAŞKAN — Diğer bir önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının 9 uncu maddesinin (b) bendinde yer alan, «2 yıl içinde 6 taksitle. ibaresinin «4 yıl içinde 12 taksitle» şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Mustafa Uğur Ener — Kütahya
Türkan Arıkan — Edirne
Göksel Kalaycıoğlu — Ankara
Ercüment Konukman — İstanbul
M. Tınaz Titiz — İstanbul

BAŞKAN — Diğer bir önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının 9 uncu maddesinin (a) bendinin 3 üncü fıkrasına (Tasarıdaki gibi) «yapılar için (tehlike arz edenler hariç)» ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Ekici — Kütahya
Mustafa Uğur Ener — Kütahya
Fuat Öztekin — Bolu
Fahri Şahin — Malatya
İsmail Üğdül — Edirne

BAŞKAN — Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup, işleme koyuyorum.

Kahramanmaraş Milletvekili Ülkü Söylemezoğlu ve arkadaşlarının önergesini tekrar okutuyorum

(Kahramanmaraş Milletvekili Ülkü Söylemezoğlu ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Hayır, katılmıyoruz?

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Hayır, katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önerge sahibi, buyurun efendim.

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Başkanlığın bu önergeyi en aykırı önerge şeklinde yorumlayıp değerlendirmesini anlamam mümkün olmadı. Çünkü, burada olmayan birçok hususları ilave eden önergeler varken, bizim verdiğimiz aslında buradaki bir yazılış hatasını düzelten ve «ne sebeple olursa olsun»u ekleyen; çünkü tasarıda «her ne sebeple ruhsat ve kullanma izni» diyor, ifade tarzı iyi değil, sadece bunu tamamlatan; bir de «her safhadaki inşa halinde» demek suretiyle, özelliği olan bu maddeyi, yani Devletin ilgili kuruluşunun, merciinin ruhsat verip başlattığı vatandaşın da bu ruhsata uygun inşaat yaptığı bir durumda kanunun diğer maddelerinden soyutlayarak sırf bu duruma mahsus ve de bu işe başlanmışsa hangi safhada olursa olsun müktesep hak sayılır şeklinde tasarının tamamen ruhuna uygun bir teklifimizi ben en aykırı teklif görmediğimi arz ediyorum ve takdirlerinize sunuyorum.

Saygılar sunarım. (MHP ve HP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

(Kütahya Milletvekili Mustafa Uğur Ener ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Kütahya Milletvekili Ahmet Ekici ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

BAŞKAN — Diğer önergeyi okutuyorum:

(Çanakkale Milletvekili Ayhan Uysal ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Komisyon bu değişiklik önergesine katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

(İçel Milletvekili Rüştü Kâzım Yücelen ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Sayın Başkan, usulle ilgili bir hatırlatma yapmak istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Sayın Başkanım, saat 19.00 olmuştur, birleşimin kapanması gerekir. Eğer birleşimin devamına gerek görülüyorsa, yeniden Meclisin reyine başvurulması gerekir.

BAŞKAN — Bu hususta, sunuşlar kısmında, Genel Kurulca görüşmelerin 19.00'dan sonra devamına da karar alınmış bulunuyor efendim.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Sayın Başkanım, alınan karar Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkındaki Kanunun bu birleşimde ele alınmasıdır, bitmediği takdirde, diye devam etmektedir. İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Kanun bitmemiştir, bununla ilgili de bir karar alınmamıştır. Birleşimin burada sona ermesi gerekir. Ancak öbürünün yarın ele alınması gerekir.

Arz ederim.

BAŞKAN — Genel Kurulda alınan karar tüm kanunları kapsıyor ve çalışma süremizin devam edeceği hakkındadır. Bu nedenle devam ediyoruz efendim.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Sayın Başkan önergeyi lütfen okutur musunuz, önerge çok açık.

BAŞKAN — Sunuşlar bölümündeki önergeyi tekrar okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İçtüzüğün 50 nci maddesinin 7 ve 8 inci fıkraları ile 55 inci maddesine göre 23.2.1984 tarihinde toplanan Danışma Kurulunda, parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İçtüzüğün 19 uncu maddesinin son fıkrası uyarınca Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Ercüment Konukman
Anavatan Partisi Grup
Başkanvekili

ÖNERİ : Gündeme alınması kararlaştırılan, (13) Sıra Sayılı Konut İnşaatının ve Yatırımlarının Teşviki Hakkında Kanun Tasarısının görüşmelerine bu-

günkü birleşimde başlanması ve görüşmelerin bitimine kadar çalışma süresinin uzatılması, tasarının görüşmeleri bugün tamamlanmadığı takdirde Genel Kurulun 24.2.1984 Cuma günü de toplantı yapması önerilmiştir.

BAŞKAN — İçtüzüğün 55 inci maddesinden bahsedilmiş olması nedeniyle ve 2 nci fıkrası gereğince Danışma Kurulunun teklifi üzerine Genel Kurul toplantı gün ve saatlerini değiştirebileceği gibi, diğer günlerde de toplantı yapılmasına karar verebilir.

Bu önerge muvacehesinde ve Genel Kurulun da kabulü veçhile görüşmelerimize devam ediyoruz efendim.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Önerge oylandı efendim, 55 inci madde değil. Önerge çok net, bir usulî hata var, bunu düzeltmek sizin elinizde. Çalışma süresini oylarsınız, icazeti yeniden alırsınız.

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, Başkanlığımızca, görüşmelere devam için Genel Kurulunuzun karar vermiş olduğu kabul edilmektedir. Ancak, bu hususta bir tereddüt vuku bulmuş ise, konuyu tekrar Genel Kurula getireceğim.

İsrar ediyor musunuz efendim.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — İsrar ediyorum.

BAŞKAN — Peki efendim. O takdirde, Tüzüğümüzün 55 inci maddesi uyarınca, görüşmelerin saat 19.00'dan sonra da devam edip, etmemesi hususunu oylarınıza sunacağım.

Görüşmelerin devamını kabul edenler... (Gürültüler) Kabul etmeyenler... (Kabul edilmiştir. (Halkçı Parti sıralarından «Saat 19'a geldi» sesleri, gürültüler)

AYHAN FIRAT (Malatya) — Usul hakkında söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Efendim, oylama yapıldığı sırada usul hakkında söz olur mu? (Gürültüler)

AYHAN FIRAT (Malatya) — Tekaddüm.

BAŞKAN — Efendim, müsaade buyurunuz. Söz istemenin bir usulü vardır. Şimdi bakınız, ısrar ediyor musunuz dediğim zaman, «Israr ediyoruz» dediler ve biz oylamaya geçtik. O esnada hiçbir sayın milletvekili usul hakkında benden söz istemedi. (Halkçı Parti sıralarından «İstedik istedik» sesleri)

AYHAN FIRAT (Malatya) — Baştan söyledim efendim.

BAŞKAN — Efendim, Başkanlık Divanımız var. Şimdi istedim, istemedim, diye bir münakaşayı...

AYHAN FIRAT (Malatya) — Oylamayı yapamazdınız, çünkü süre saat 19.00'da bitmiştir efendim.

BAŞKAN — Efendim, süre bitmeden müzakerelerimiz devam ediyor. Bu bakımdan, oylamayı yapmış olduk efendim.

AYHAN FIRAT (Malatya) — Yapamazsınız efendim, hakkınız yok.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Oylayamazsınız efendim.

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, oylama esnasında usul hakkında konuşma yapılamayacağı hepimizce malum olmak gerekir. Kaldı ki, ben size bu hususu daha evvel hatırlatıp, ısrar edip etmeme konusunu tekrarladım. Bu esnada...

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Fakat efendim, resen koyuyorsunuz bunu, resen koyma yetkiniz yok. 55 inci maddeye dayanıyorsunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Efendim, verilmiş bir önerge var.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Ona nasıl dayanırsınız efendim?

BAŞKAN — Efendim, neden böyle karşılıklı konuşuyorsunuz? Ta sunuşlar kısmında bize verilmiş, Başkanlığımıza verilmiş ve 55 inci maddeye istinat eden bir önerge var. Biz esasında bu önergeyi oylamışız ve Yüksek Heyetiniz kabul etmiş. Şimdi...

CAHİT TUTUM — Aynı önerge değil efendim.

BAŞKAN — Aynı önergedir, Tabiî efendim, aynı önergeyi tekrar oyluyoruz ve siz itiraz ediyorsunuz. Biz oylamayı yaptık ve tekrar ısrarınız üzerine görüşmelere devam edileceği...

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Önergeyi nasıl oylarsınız efendim?

BAŞKAN — Efendim, o önergeyi teklif kabul ediyoruz.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Teklif yok. Bir önerge iki defa işleme konmaz.

BAŞKAN — O halde birinciyi kabul edeceksiniz efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

Genel Kurul görüşmelere devam kararı almıştır. Görüşmelere devam ediyoruz efendim.

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan sizin buna yetkiniz yok, lütfen tarafsız olun.

SABAHATTİN ERYURT (Erzurum) — Sayın Başkan, tereddütü mucip olan bir konuyu oylamaya koyuyorsunuz.

BAŞKAN — Efendim, bu konu kapanmıştır, bizce tereddütü mucip bir hal yok idi. Sayın milletvekillerinin sadece...

SABAHATTİN ERYURT (Erzurum) — İkinci defa oylamazdınız o zaman.

BAŞKAN — Evet, görüşmelere devam ediyoruz efendim.

AYHAN FIRAT (Malatya) — Tereddütün olduğu zabıtlara geçti Sayın Başkan.

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, 9 uncu madde hakkında yeni bir önerge geldi, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 Sıra Sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (c) bendinde, (a) bendindeki hükümlere tabidir» cümlesine : «İhtilaf halinde yargı mercilerinin kararına göre işlem yapılır.» ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

M. Tınaz Titiz — İstanbul
M. Oltan Sungurlu — Gümüşhane
Türkan Turgut Arıkan — Edirne
İsmail Dayı — Balıkesir
Recep Ercüment Konukman — İstanbul

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önerge sahibi açıklamada bulunmak isterler mi?

MUSTAFA TINAZ TİTİZ (İstanbul) — Hayır efendim.

BAŞKAN — Önerge sahibi söz almadığından önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9 uncu maddeyi kabul edilen 3 önerge doğrultusunda, değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10 uncu maddeyi okutuyorum :

Tapu verme

MADDE 10. — a) Bu Kanun hükümlerine göre, hazine, belediye, il özel idaresi veya Vakıf arazileri üzerinde gecekondu sahiplerince yapılmış yapılar 12 nci madde hükümlerine göre tespit ettirildikten sonra, kayıt maliki kamu kuruluşunca bu yer hak sahibine tahsis edilir ve bu tahsisin yapıldığı tapu sicilinin beyanlar hanesinde gösterilecek ilgisine «Tapu Tahsis Belgesi» verilir.

Tapu Tahsis Belgesi, ıslah imar planı yapıldıktan sonra hak sahiplerine verilecek tapuya esas teşkil eder.

b) Hisseli arazi veya özel parselasyona dayalı arazilerde imar mevzuatına aykırı bina yapılmış, imar adası veya parseli olabilecek büyüklükte alanlardaki yapı sahiplerince, yapısı olmayanlar diğer hisse sahiplerine müstakil veya hisseli arsa vermeye, bunlar adına tapuya tescil ettirmeye ve tescil dışında kalanların hisselerini rayiç bedeli peşin ödenmek veya parsel sahipleri aleyhine kanunî ipotek tesis edilerek tapu sicilinden terkin ettirmeye, valilik veya belediyeler yetkilidir.

Bu gibi arazilerde hisse sahiplerinin malik olduğu hisse üzerindeki temliki tasarruflar ve bunlarla ilgili takyitler uygulamayı durdurmaz. Bu gibi işlemlerde takyitler hisse sahibine isabet edecek müstakil parsele aynen nakledilir ve yapılan işlem Medenî Kanunun 927 nci maddesine göre hak sahibine bildirilir. Islah imar planı ile düzenlemeye tabi tutulan arsa ve arazilerin yeni sahiplerine verilmesinde valilik veya belediyelerce 6785 sayılı İmar Kanununa göre düzenleme ortaklık payı alınabilir.

Bu gibi yerlere ait yapılmış olan özel parselasyon planı, ıslah imar planı olabilecek nitelikte olduğu valilikçe uygun görüldüğü takdirde aynen kabul edilerek tescil edilir.

Tespit edilen bölge sınırları içinde kalanlar ile üzerinde yapılanma bulunanlar Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler valiliğin talebi üzerine, belediye veya özel idareler adına resen tapuya tescil edilir. Islah İmar Planlarında genel bütçeye dahil dairelerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere ayrılan veya ayrılacak olan veya bir kamu hizmeti için lüzumlu görülen arsa ve araziler eski sahibi kamu idarelerine veya o işe tahsis edilmek üzere Hazineye aynı şartlarla geri verilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Madde hakkında verilmiş önergeler var, geliş sırasına göre okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte bulunan tasarının 10 uncu maddesinin (b) bendinin son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesi arz ve talep olunur.

Selahattin Taflıoğlu — Yozgat
Rıza Öner Çakan — Zonguldak
İsa Vardal — Zonguldak
Yılmaz İhsan Hastürk — İstanbul
Ahmet Kemal Aydar — Ankara

MADDE 10 :

Bent : (b) :

Fıkra Son :

«Tespit edilen bölge sınırları içinde kalanlar ile üzerinde yapılanma bulunanlar Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler ile kesinleşmiş orman tahdit sınırları içinde olup da üzerinde yapılanma bulunması nedeniyle orman vasfını kaybetmiş yerler orman tahdit sınırları dışına çıkarılarak, valiliğin talebi üzerine, belediye veya özel idareler adına resen tapuya tescil edilir. Islah İmar Planlarında genel bütçeye dahil dairelerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere ayrılan veya ayrılacak olan veya bir kamu hizmeti için lüzumlu görülen arsa ve araziler eski sahibi kamu idarelerine veya o işe tahsis edilmek üzere Hazineye aynı şartlarla geri verilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Halen görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkındaki Kanun Tasarısının Komisyonca kabul edilen 10 uncu maddesinin (b) bendinin 1 inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mümtaz Güler Uşak	Hasan Fecri Alpaslan Ağrı
Mehmet Topaç Uşak	Metin Balıbey Afyonkarahisar

Ali Dizdaroğlu
Antalya

İmar Mevzuatına aykırı bina yapılmış hisseli arsa ve araziler veya özel parselasyona dayalı arazilerde, imar adası veya parseli olabilecek büyüklükteki alanlarda binalı veya binasız arsa ve arazileri birbirleriyle, yol fazlalarıyla veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerle birleştirmeye, bunları yeniden ada veya parsellere ayırmaya, yapıları yeniden doğan imar ada veya parselleri içindeki kalanları yapı sahiplerine; yapı olmayanları, diğer hisse sahiplerine müstakil veya hisseli veya kat mülkiyeti esaslarına göre vermeye, bunlar adına tescil ettirmeye ve tescil işleminin dışında kalanların hisselerini, bedeli peşin ödenmek veya parsel sahipleri aleyhine kanunî ipotek tesis edilerek, tapu tesisi sicilinden terkin ettirmeye, valilik veya belediyeler resen yetkilidirler.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 sıra sayılı Tasarının 10 uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ülkü Söylemezoğlu Kahramanmaraş	Mustafa Çorapçıoğlu Balıkesir
Feyzullah Yıldırır Gaziantep	Haydar Koyuncu Konya

Rıfat Bayazıt
Kahramanmaraş

Tapu verme

MADDE 10. — a) Bu Kanun hükümlerine göre Hazine; belediye, il özel idaresi veya Vakıf arazileri üzerinde gecekondu sahiplerince yapılmış yapılar, 12 nci madde hükümlerine göre tespit ettirildikten sonra kayıtlı maliki kamu kuruluşunca bu yer hak sahibine tahsis edilir ve bu tahsisin yapıldığı, tapu sicilinin beyanlar hanesinde gösterilecek ilgilice «Tahsis Belgesi» verilir.

Tahsis Belgesi, ıslah imar planı yapıldıktan sonra hak sahiplerine verilecek tapuya esas teşkil eder.

b) Islah imar planı tasdik edilen hisseli arsa ve araziler veya özel parselasyona dayalı arazilerde; bu alanları ıslah imar planına uygun hale getirebilmek amacıyla; binalı veya binasız arsa ve arazileri, maliklerin muvafakati aranmaksızın birbirleriyle, yol fazlalıkları ile ve Hazine, belediye, il özel idareleri ile Vakıflar İdaresi veya diğer katma bütçeli idarelere veya kamu tüzelkişileri veya gerçek kişileri ve özel hukuk tüzelkişiliklerine ait yerlerde birleştirmeye, bunları yeniden parsellere ayırmaya, yapıları yeniden doğan imar parseli içinde kalanların yapı sahiplerine, yapı olmayanları diğer hisse sahiplerine müstakil veya hisseli olarak vermeye, bunlar adına tapuya tescil ettirmeye ve tescil işlemi dışında kalanların hisselerini, bedeli peşin ödenmek şartıyla tapu sicilinden terkin ettirmeye valilik veya belediyeler yetkilidir.

Üzerinde düzenleme ve arsa arazisinin ihtilaflı olması veya ihtiyatî tedbirli veya takyitli olması uygulamayı durdurmaz. Kendilerine arsa veya yapı tefrik edilmeyenlerin hakkı bedele dönüşür.

Islah imar planıyla düzenlemeye tabi tutulan arsa ve arazilerin yeni sahiplerine verilmesinde, valilik veya belediyelerce 6785 sayılı İmar Kanununa göre düzenleme ortaklık payı alınabilir. Düzenleme ortaklık payı arsa olarak alınmayan hallerde bu pa-

yın karşılığını kendisine arsa verilen yapı sahipleri 6830 sayılı İstimlâk Kanununda belirtilen usullere göre belirlenecek gerçek bedel üzerinden valilik veya belediyelere öderler.

Islah imar planıyla yapılan düzenleme sonunda hissesine karşılık hiç veya yeteri kadar yeri kalmayanlarla, yapısı muhafaza edilmeyeceklerin hisseleri ve yapı bedeli; hissesinden fazla arsa tahsis edilen yapı sahibi hissedarlarca, hisselerinin fazlalıkları arasında ödenir. Ödenecek bu bedeller; valilik veya belediyelerce yukarıdaki gibi tespit ettirilir ve tahsil edilerek ilgililere ödenir. Tespit ve fiilî ödeme süresi arasında geçen süre için tecil faizi alınır.

Tespit edilen gecekondu bölgeleri sınırları içinde kalan arsa ve arazilerde Hazine, il özel idareleri ve belediyelere ait olanlar ile Devletin hüküm ve tasarrufundaki yerler valiliğin talebi üzerine belediye ve özel idareler adına resen tapuya tescil edilir. Islah imar planlarında genel bütçeye dahil dairelerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere ayrılan veya ayrılacak olan veya bir kamu hizmeti için lüzumlu görülen arsa ve araziler eski sahibi kamu idarelerine ve o işe tahsis edilmek üzere Hazineye aynı şartlarda geri verilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Halen görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının 10 uncu maddesinin (b) bendinin 2 nci fıkrasının 1 inci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Recep Ercüment Konukman — İstanbul
M. Oltan Sungurlu — Gümüşhane
İsmail Dayı — Balıkesir
Mustafa Tınaz Titiz — İstanbul
Göksel Kalaycıoğlu — Ankara

Bu gibi arazilerde hisse sahiplerinin malik olduğu hisse üzerindeki temliki tasarruflar ve bunlarla ilgili takyitler (1617 ve 775 sayılı Kanunlardaki hükümler dahil) uygulamayı durdurmaz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 sıra sayılı yasa tasarısının 10 uncu maddesinin (b) bendinin 3 üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hilmi Nalbantoğlu — Erzurum
Süleyman Koyuncugil — Gaziantep
Mehmet Üner — Kayseri
O. Esgin Tipi — Aydın
Erol Ağagil — Kırklareli

«Bu gibi yerlere ait yapılmış özel parselasyon planı, ıslah imar planı olabilecek nitelikte olduğu (belediye ve valilikçe kabul edilecek teknik ekiplerce uygun görüldüğü takdirde) valilikçe veya Belediyesince aynen kabul edilerek tescil edilir.»

BAŞKAN — Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alıyorum.

(Kahramanmaraş Milletvekili Ülkü Söylemezoğlu ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Komisyon Sayın Söylemezoğlu ve arkadaşlarının vermiş olduğu önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Buyurun Söylemezoğlu.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Sayın Başkan, 92 kişi var, çoğunluğumuz yok.

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; verdiğimiz önerge aslında maddenin tümüyle ilgili birkaç hususta değişiklik getirmek arzusuna dönüktür.

Bunlardan bir tanesi, «Tapu Tahsis Belgesi» tabirinin «Tahsis Belgesi» haline getirilmesidir ve bunun gene ileride verilecek tapuya esas olacağı ifade edilmektedir ancak tapu alıp alamayacağı belli olmayan bir durum için verilen belgenin adının «Tapu Tahsis Belgesi» olmasındaki mahzur ve ciddiyetle de pek bağdaşmama sebebiyle böyle bir değişiklik önerilmiştir.

İkinci husus, 10 uncu maddenin (b) fıkrasıyla ilgilidir ve gerçekten tasarıdaki 10 uncu maddenin (b) fıkrası bazı eksiklikleri ihtiva etmektedir. Bunlardan bir tanesi : Madde hataları vardır ve düzeltilmemiştir. O sebeple (b) fıkrasında ne denmek istediği anlaşılamamaktadır. Bunun düzeltilmesi gerekirdi; onu düzeltmeye çalıştık.

İkincisi, burada sadece yapı sahipleriyle yapısı olmayan diğer hisse sahiplerinin hissesinin birleştirilmesi imkânı getiriliyor. Oysaki, daha önceki kanunda bu daha genişti. Binalı veya binasız arazi sahiplerinin maliklerinin muvafakatının aranmayacağı ve yol fazlalıklarıyla diğer idarelere, Hazineye, belediyeye ait araziler ile birleştirilerek önce tevhit, sonra ifrazın yapılabileceğini söylemek gerekir ki, bu iş kemaliyle yapılabilsin; o imkânı getirmeye çalışıyoruz.

Sonra «Tescil dışında kalanların hisselerini rayiç bedeli peşin ödenmek suretiyle terkin ettirmeye» deniyor. Bu bedeli kim ödeyecek belli değil; ona açıklık getirmeye çalışıyoruz ve aslında bu işlemler ancak bir ıslah imar planı yapıldıktan sonra yapılabilecek hususlardır. Kime ne parselin verileceği, neyin yola gittiği, kime ne hisse kaldığı ancak bir plan sonucu ortaya çıkar; onu teyit etmeye çalışıyoruz.

Değerli milletvekilleri, diğer bir husus da, 10 uncu maddenin son fıkrasını okuyorum; ne dendiğini anlayabilene ben doğrusu fevkalade takdirlerimi sunacağım.

«Tespit edilen bölge sınırları içinde kalanlar ile üzerinde yapılanma bulunanlar...» Neler? «Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler valiliğin talebi üzerine, belediye veya özel idareler adına resen tapuya tescil edilir.»

Buna açıklık getirmek lazım, «Tespit edilen bölge sınırları içinde kalan» dendiğine göre «Tespit edilen gecekondu bölgelerinin sınırları içinde kalan arsa ve arazilerden Hazine, il özel idareleri ve belediyelere ait olanlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler valiliğin talebi üzerine, eğer belediye sınırları içinde ise belediyeye, değilse özel idare adına resen tapuya tescil edilir» demek zorunluluğu var. Çünkü burada nedir üzerinde kalanlar, bulunanlar; o bile açıkça yazılmamış...

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Arif olanlar anlar.

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Devamla) — Aman efendim, kanunda herkesin arif olduğunu beklemek mümkün değil. Bunları düzeltmek imkânını vermek için getirilmiş bir önergedir; Sayın Bakanın ve Komisyonun baştan reddetmiş olmasını, bu izahattan sonra, doğrusu bu görüşlerin alınmasını tercih ederdim, ancak bu bir usul meselesidir zannediyorum. Durumu Yüce Meclisin takdirlerine sunarım.

Saygılar sunarım efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza...

III. — YOKLAMA

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan, usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun.

İSA VARDAL (Zonguldak) — Halen salonda çoğunluk yoktur efendim, lütfen yoklama yapılsın. 10 arkadaşımızla teklif ediyoruz Tüzük hükümlerine göre. (HP sıralarından 10 kişi ayağa kalktı)

BAŞKAN — Şimdi, bunu usul hükümlerine göre 10 arkadaşın birden teklifi gerekir.

İSA VARDAL (Zonguldak) — Efendim, şifahî olarak 10 arkadaş teklif edebilir. 10 arkadaş ayaktayız.

BAŞKAN — Bakın şimdi bile 10 kişi yok, siz dedikçe ayağa kalkıyorlar değil mi efendim? Yani, müştereken arzu edilmiş bir talep olsa birlikte ayağa kalkılır. Zatıâliniz bir öneride bulunuyor diğer arkadaşlarınızı da bu yöne celbetmeye çalışıyorsunuz.

İSA VARDAL (Zonguldak) — Efendim, sorabilirsiniz ayakta arkadaşlarımız.

BAŞKAN — Peki, isimlerinizi yazalım efendim.

1. — İsa Vardal (Zonguldak)
2. — Ayhan Fırat (Malatya)
3. — Nuri Üzel (Eskişehir)
4. — Sururi Baykal (Ankara)
5. — Hayrullah Olca (İzmir)
6. — Hayrettin Ozansoy (Diyarbakır)
7. — Coşkun Bayram (Adana)
8. — Kemal Aydar (Ankara)
9. — Selahattin Taflıoğlu (Yozgat)
10. — Kadir Narin (Diyarbakır)

AYHAN FIRAT (Malatya) — Sayın Başkanım, 10 kişi ayaktayız. Buna 6 demenin imkânı var mı? Onbir kişi ayaktayız.

BAŞKAN — Ama efendim, tespit ediyoruz efendim.

AYHAN FIRAT (Malatya) — İsterseniz 10 dakika bekleyelim gelsinler.

BAŞKAN — Hayır, hayır, tespit ediyoruz efendim.

AYHAN FIRAT (Malatya) — Eğer 10 kişi çoğunluk yok derse bunun gereği Başkanlık tarafın-

dan yapılır. İsim yazma âdeti yoktur.. Açın İçtüzüğü okuyun. On bir kişi ayaktayız.

BAŞKAN — Efendim, aynı kişilerin aynı maksada matuf hareket ettiklerini anlayabilmek için isimlerini tespit edeceğiz. (ANAP sıralarından alkışlar)

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan, İçtüzüğü okuyun lütfen.

AYHAN FIRAT (Malatya) — Sayın Başkan, ne maksadımız olabilir? Kötü bir maksadımız yok.

BAŞKAN — Bizlerin de kötü maksadı yok efendim. Biz, Büyük Millet Meclisini çalıştırma görevini yüklenmişiz ve Tüzük hükümlerini yerine getirerek bunu yapacağız efendim.

AYHAN FIRAT (Malatya) — Sayın Başkan, Meclisi çalıştırmak buradaki milletvekillerinin de görevidir. Siz Tüzük hükümlerini uygulayın.

BAŞKAN — Biz tüzük hükümlerine uygun olarak çalıştırmayı yüklenmişiz efendim.

AYHAN FIRAT (Malatya) — Oturabilir miyiz efendim.

BAŞKAN — Evet.

Yoklama yapacağız efendim.

Yoklama yapılırken burada olmayan sayın milletvekilleri bir pusulayla durumlarını divana bildirsinler efendim; sayın üyelerimizin burada iken «yok» yazılmalarını istemiyoruz efendim.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Yoklamaya katılmayan sayın üye var mı? Yok.

Yoklama işlemi bitmiştir efendim.

Yapılan yoklama sonucu çoğunluğumuzun olduğu tespit edilmiştir. (ANAP sıralarından alkışlar)

VI. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

1. — İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu. (1/450) (S. Sayısı : 12) (Devam)

BAŞKAN — Görüşmelere devam ediyoruz efendim.

Sayın Ülkü Söylemezoğlu ve arkadaşlarının vermiş olduğu değişiklik önergesini oylarınıza sunuyorum : Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Uşak Milletvekili Mümtaz Güler ve arkadaşlarının önergesini tekrar okutup işleme alıyorum :

(Uşak Milletvekili Mümtaz Güler ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Sayın Mümtaz Güler ve arkadaşları tarafından verilen ve okunmuş bulunan önergeye Sayın Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Sayın Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

(İstanbul Milletvekili Recep Ercüment Konukman ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunmuş bulunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Sayın Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Erzurum Milletvekili Sayın Hilmi Nalbantoğlu ve arkadaşları tarafından verilmiş bulunan önergeyi tekrar okutup işleme alıyorum.

(Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

İstanbul Milletvekili Sayın Ercüment Konukman ve arkadaşları tarafından verilmiş bulunan önergeyi tekrar okutup işleme alıyorum :

BAŞKAN — Önergeye Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet katılıyorlar mı?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet katılmıyorlar.

Önerge sahibi açıklamada bulunmak ister mi?..

Önerge sahibi yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Yozgat Milletvekili Selahattin Taflıoğlu ve arkadaşlarının önergesini tekrar okutup işleme alıyorum.

(Yozgat Milletvekili Selahattin Taflıoğlu ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Okunan önergeye Sayın Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Sayın Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet önergeye katılmıyorlar.

AYHAN FIRAT (Malatya) — Sayın Başkan, acaba stenograflar işareti mi yazıyorlar?

BAŞKAN — Ben katılıp katılmadıklarını tekrar ediyorum.

AYHAN FIRAT (Malatya) — Herhalde bu Meclisin bir nezaketi var değil mi Sayın Sayın Başkanım. (HP sıralarından «Bravo» sesleri ve alkışlar)

BAŞKAN — Önerge sahibi açıklamada bulunmak ister mi?

İSA VARDAL (Zonguldak) — Önerge sahibi olarak açıklamada bulunmak istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın İsa Vardal.

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu önergemizde ilave ettiğimiz konu şu : 10 uncu maddenin (b) bendinin son fıkrasını değiştiriyoruz. Bu değişiklikte, sadece kesinleşmiş orman tahdit sınırları içinde olup da, üzerinde yapılanma bulunması nedeniyle orman vasfını kaybetmiş yerlerin, orman tahdit sınırları dışına çıkarılarak, valiliğin talebi üzerine tapuya tescilini öngörüyoruz.

Şimdi fıkrada, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler için valiliğin talebi üzerine tapuya tescil edilme hükmü getiriyoruz da, orman sınırları dışına çıkarılan ve yerleşim alanı haline gelmiş olan bu yerler için tescili nasıl yapacağız? Maddede, kanun metinlerinde bu orman sınırları dışına çıkarılacak yerlerin tescillerinin nasıl yapılacağına dair bir hüküm mevcut değil. Olmadığına göre, bunun da burada yer alması gerekir.

Sayın Bakan, konuşması sırasında meraların tapuya tescilinin mümkün olmadığından bahsettiler. Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerin de ihya ve imar edilmek suretiyle dahi olsa, Medenî Kanun hükümlerine göre tapuya tescilleri mümkün değil. Medenî Kanuna göre, tapuya tescilleri mümkün olmayan, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan bir yeri siz, valinin emriyle tapuya tescil ediyorsunuz da, orman vasfını kaybetmiş ve yerleşim alanı haline dönüşmüş olan yerlerin orman tahdidi sınırları dışına çıkarıldığında bunun tapuya tescilini neden kabul etmiyorsunuz? Hükümet buna neden iştirak etmiyor, bunu anlamak mümkün değil. Öyle tahmin ediyorum ki, bu önerge muhalefetten geldiği için iştirak edilmemiştir; ama iktidar grubundan gelseydi pekâlâ iştirak edilecekti.

Keyfiyeti arz eder, saygılarımı sunarım. (HP sıralarından alkışlar)

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Müsaade eder misiniz?

BAŞKAN — Sayın Bakan, Tüzüğümüz gereğince size söz vermemiz mümkün değildir.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Efendim, bir cevap verelim de tatmin olsun Meclis.

BAŞKAN — Önerge sahibi konuştuktan sonra önergeyi oylayacağız efendim; Tüzük hükümleri muvacehesinde size söz vermem mümkün değil efendim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Kabul edilen iki önerge doğrultusunda değişik şekliyle 10 uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, saat 21.15'te toplanmak üzere birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 20.20

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 21.15

BAŞKAN : Başkanvekili Yıldırım AKBULUT

KÂTİP ÜYELER : Süleyman YAĞCIOĞLU (Samsun), M. Murat SÖKMENOĞLU (Hatay)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36 ncı Birleşiminin 2 nci Oturumunu açıyorum.

VI. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

1. — İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu. (1/450) (S. Sayısı : 12) (Devam)

BAŞKAN — Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

11 inci maddeyi okutuyorum :

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Değerlendirme Esasları

Muhafazası mümkün yapılara ruhsat kullanma izni verilmesi

MADDE 11. — Değerlendirmelerde aynen veya ıslah edilerek muhafazası mümkün olan yapılardan, komşu parsele çıkmalar da dahil tecavüzlü olarak yapılanlara, tecavüze uğrayan arsa ve arazi sahibi ile anlaştıklarını belgelemek ve tapu işlemlerini tamamlamak kaydı ile ruhsat ve kullanma izni verilir. Tarafların anlaşması mümkün olmadığında yargı yoluna başvurulur.

BAŞKAN — Madde üzerinde Sayın Nuri Üzel söz istemiş bulunuyor.

Buyursunlar efendim.

MEHMET NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Sayın Başkan, sayın milletvekileri; görüşülmekte olan 11 inci madde kanunun genelliği içerisinde hakikaten yerini bulan ve bazı güçlükleri ortadan kaldıran bir madde olmak itibariyle çok yerinde ve isabetli. Yalnız burada, bir yanlış anlamanın getireceği zorlukları bertaraf etmek üzere madde metnindeki bir - iki sözcüğün anlaşılma tarzının tespitini sadece ifade etmek istiyorum.

Tecavüzlü olarak yapılan yapıların, bilhassa altyapı tesislerindeki mücavir arsalara intikal etmiş olmalarından dolayı, birçok ihtilaflar vuku buluyor ve arsa sahipleri arasında bir anlaşma zemini bulmak güç oluyor. Bu itibarla madde bunu halletmek üzere getirilmiş. Yalnız şöyle bir durum var; belki maddedeki bir sözcük bunu ifade etmeyecek. Bu anlayış tarzını tespitte yarar olacağını tahmin ediyorum.

Madde 11 şöyle diyor : «Değerlendirmelerde aynen veya ıslah edilerek muhafazası mümkün olan yapılardan, komşu parsele çıkmalar da dahil tecavüzlü olarak yapılanlara.» Bu hem tecavüzlü olarak yapılmış oluyor, hem de bir yapı yapıldıktan sonra tecavüz eden bazı altyapı tesislerinin üzerine sonradan başka bir mülkiyet hakkı geldikten sonra yine ihtilaflı hallere dönüşüyor. Bu bilhassa fosseptiklerde ve kanalizasyonlarda oluyor. Bu anlayışı tespit etmek üzere, «komşu parsele çıkmalar da dahil» dendiği vakit, «çıkmalar» sözcüğünden anlaşılabilen nedir, diye Sayın Bakanla ve Sayın Sözcüyle görüştüğümde; «çıkmalar» a aynı zamanda fosseptikler ve kanalizasyonlar da dahil olabilir» dediler. Eğer bu tecavüzler; fosseptiklerin yapılması, kanalizasyonların diğer arsaların üzerinden geçirilmesi kısmında bunlar da çıkma kabul ediliyorsa, bunlara ait ihtilaflar hakikaten bu maddeyle düzeltilebilecek. Eğer bu «çıkma» lafından, kanalizasyonlar ve fosseptikler anlaşılmıyor ise, o zaman maddeyle tanzim etmek istediğimiz birtakım güçlükler aynen devam edecek. O itibarla acaba Komisyon bu «çıkmalar» sözcüğünden aynı zamanda fosseptiklerin ve kanalizasyonların da dahil olduğunu anlamak istemekte midir? Eğer bu anlaşılıyor denirse ortada bir ihtilaf kalmayacak ve hakikaten bunlardan mütevellit birçok arsa sahiplerinin aralarındaki ihtilaflar da bu maddeye uymak suretiyle çözülmüş olacak. Maruzatım bu kadar efendim arz ederim.

BAŞKAN — Başka söz isteyen var mı efendim? Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; kanunun maksadı her türlü tecavüzdür. Bu, fossep-

tik de olabilir, başka şey de olabilir. Yalnız burada bir şart var tabiî; karşılıklı anlaşmaya bağlı.

Biz başkasının arazisine tecavüz etmiş bir kişiyi affın şümulü içerisine sokmuyoruz. Bu tapuyu delmek olur. Bu bizim prensiplerimizin dışındadır ve zannederim ki, sizler de bunu zaten böyle bir şekilde gelse tasvip etmezsiniz. Onun için bu çıkmalar da bu işe dahildir; ama karşılıklı anlaşma içerisinde ancak halledilebilir. Çünkü başkasının tapulu arazisine bu bir tecavüzdür.

O yönü ile arkadaşım tatmin olur mu, olmaz mı bilmiyorum, ama Kanunun ruhu da, getirilen maddenin lafzı da bu tarzdadır. Bunu arz etmek için söz aldım.

Teşekkür eder, saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12 nci maddeyi okutuyorum:

Muhafaza edilecek yapılar

MADDE 12. — a) Emlak sahibinin beyanına göre değerlendirme sonucu kendi parseli içinde olan imar mevzuatına aykırı yapıların; yola veya imar yoluna veya kıyı kenar çizgisine veya 14 (g) maddede belirtilen karayolları yaklaşma sınırına tecavüz durumları, yapının tecavüzlü durumları giderildikten ve ayrıca komşu parsele tecavüzü olanların taraflar arasında anlaşma sağlanarak gerekli işlemleri tamamlandıktan sonra belirtilen durumlarına göre muhafazalarına karar verilir.

b) Kıyı tanımına giren yerlerde ve Devletin hüküm ve tasarrufunda olan diğer yerlerde; kişilere veya Özel Hukuk Tüzelkişilerine ait olan liman, iskele, rıhtım, balıkçı barınağı ve dayanma duvarlarında Valilik veya belediyelerce muhafazasında millî ekonomiye katkısı veya kamu yararı olduğu kararlaştırılan Sanayi ve Turizm tesislerinin bulunduğu arsa ve araziler Maliye Bakanlığınca kullananlara ve tesis sahiplerine kiraya verilebilir.

c) İmar yoluna tecavüzlü yapılar, imar yolunun uygulamasının 5 yıl içinde gerçekleşmeyeceği belediye encümenince karar verilmesi halinde belediye encümeni kararıyla 5 yıllık geçici ruhsat verilir. 5 yıl sonunda imar yolunun uygulamasına geçilmeyeceğine belediye encümenince karar verildiği takdirde 5 yıllık geçici ruhsat tekrarlanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

12 nci madde üzerinde verilen bir önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 sıra sayılı tasarının 12 nci maddesine aşağıdaki metinlerin (d) ve (e) bentleri olarak ilavesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Ali Mazhar Haznedar	Ülkü Söylemezoğlu
Ordu	Kahramanmaraş
Rıfat Bayazıt	Ahmet Süter
Kahramanmaraş	İzmir

Sabahattin Eryurt
Erzurum

Madde 12. — d) Bölgeleme esaslarına uymayan sanayi ve turizm yapılarının, imar planındaki konumuna uygun yerlere nakledilip edilmeyecekleri Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca belirlenecek esaslara göre valiliklerce kararlaştırılır. Nakli gerekli görülen kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş sanayi ve turizm yapılarının; Bakanlar Kurulunca belirlenecek bir süre sonuna kadar geçici muhafazalarına karar verilir. İnşa halindekilerinin bölgeleme esaslarına uygun maksada göre tadil edilmeleri kaydı ile inşaata devam izni verilir. Nakline gerek görülmeyen inşa halindekiler de dahil sanayi ve turizm yapılarına ruhsat ve kullanma izni verilir.

Bölgeleme esaslarına uymayan kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş diğer yapılara bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 yıllık geçici ruhsat ve kullanma izni verilir.

Bölgeleme esaslarına uymayan, kat tavan betonu dökülmüş veya kat tavanı kapatılmış inşa halindeki yapıların, sadece kat tavanı kapatılmış bölümlerinin tamamlanması için gerekli inşaata devam izni bölge koşullarına uygun amaca tahsis edilmek kaydıyla verilir.

e) 6785 sayılı İmar Kanununun 33 üncü maddesinde sayılan yol hariç kamu hizmet ve tesislerine ayrılan alanlarda yapılan, kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş yapıların; 4 yıllık imar programına dahil olmayan yerlerde, sahiplerinin muvafakati aranmaksızın tapu kütüğüne şerh verilerek 6785 sayılı İmar Kanununun 11 inci ve 33 üncü maddelerinde sözü edilen 10 yıllık sürenin 5 yılı bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte geçmiş sayılarak 5 yıllık geçici ruhsat verilir.

Bunlardan kat tavan betonu dökülmüş veya kat tavanı kapatılmış inşa halindeki yapıların sadece kat tavanı kapatılmış bölümlerinin tamamlanması için gerekli geçici inşaat izni verilir. Bunlar için 5 yıllık geçici sürenin başlangıç tarihi ruhsat ve kullanma izninin verildiği tarihtir.

BAŞKAN — Okunan önergeye komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Katılmıyor.

Hükümet katılmıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Katılmıyor.

Önerge sahibi açıklamada bulunmak ister mi?

ALİ MAZHAR HAZNEDAR (Ordu) — Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun.

ALİ MAZHAR HAZNEDAR (Ordu) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; maddenin matlabı, «Muhafaza edilecek yapılar» şeklinde.

Bilindiği üzere bir kentin insan yaşımının gerektirdiği bütün ihtiyaçlara en iyi şekilde cevap verebilmesi açısından kent imar planlarında, aralarında organik ilişki bulunan çeşitli fonksiyonlara hizmet edecek bölgeler teşkil edilir. Bu sayede şehir hayatı tam bir ahenk içinde yürür. İşte kentsel alanın değişik amaçlara tahsis edilmiş bölgelere ayrılmasına «Bölgeleme esası» diyoruz.

Tasarıda, tehlikeli madde depoları hariç, bölgeleme esasına riayet etmeden yapılmış yapılarla ilgili hiçbir düzenleme yer almamaktadır. Bilfarz, sanayi, ticaret, idare, konut, turizm ve rekreasyon amacıyla kullanılması ve bu maksatlara tahsisi uygun görülmüş bölgelerde başka tür yapılanma bahis konusu ise nasıl davranılacaktır? Konut bölgesinde depolar ya da sanayi tesisleri mevcutsa, buna müsaade edilecek midir ya da hangi hallerde tecviz bahis konusu olabilecektir? Mahzuru nedeniyle kaldırılması yoluna gidilmesi gereken yapılar için nasıl bir yöntem uygulanacaktır? Bunlarla ilgili hiçbir kayıt tasarıda yer almadığından her halükârda bütün yapıların muhafaza edileceği anlamı çıkmaktadır; yani bölgeleme esasına riayet edilmeden yapılmış olan bütün yapıların muhafaza edileceği anlamı çıkıyor.

Yapılmış bir yapıyı kaldırmak ya da başka maksada tahsis etmek elbette üzerinde iyice düşünülmesi gereken bir hususdur. Ancak bazı durumlarda çevrede yarattığı mahzur ve huzursuzluk nazara alındığı takdirde, her şeye rağmen köklü tedbirlere başvurmak bir zaruret halini alır.

Bu nedenle, tasarıda bu gibi durumları açıklığa çıkaran bir madde ya da hükme yer verilmesinde yarar, hatta zaruret mütalaa edilmektedir. Önergenin 1 inci maddesi; yani (d) fıkrası bunu kapsar tarzdadır. Bu maddeye göre; bölgeleme esasına uymadan yapılmış olan yapılardan sadece sanayi ve turizm yapılarının valiliklerce nihaî olarak kaldırılıp kaldırılmamasının kararlaştırılması öngörülmektedir. Eğer kaldırılacaksa, onun da bir usulle ve bir zaman içinde vaki olması derpiş edilmektedir, Bu, zaten 2805 sayılı Kanunda da inceden inceye düşünülerek konulmuş olan hükümlerden bir tanesidir. Bunun bu Kanunda da yer almasında kanımızca namütenahi yarar vardır.

İkinci bir fıkranın eklenmesiyle ilgili olan husus; yine 6785 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinde sayılan meydan, otopark, yeşil saha, park, çocuk bahçesi, pazar yeri, hal, mezbaha, elektrik santrali, trafo, itfaiye binası gibi kamu hizmet ve tesislerine ayrılmış yerlerde usulsüz ve izinsiz yapılmış veya yapılmakta olan kaçak yapılar da tasarıda af kapsamında mütalaa edilmiştir.

Bitmiş ya da inşa halindeki bu gibi yapıların sahipleri tasarıda belirtilen usullere uygun olarak müracaat ettikleri takdirde kendilerinden gerekli harç ve cezalar alınarak inşaat ya da kullanma izni verilecek, gayrimenkullerin tapuya tescilleri yapılacaktır. Bilahara belediyeler, plan uygulamasına geçmeleri halinde, fuzulî kamulaştırma bedelleri ödemek zorunda kalacaklar, belki de sadece bu nedenle imar planlarının uygulanması mümkün olamayacak ve kentin gelişmesi böylece engellenmiş olacaktır.

Bu gibi durumlar için 2805 sayılı Kanunda makul, hak ve nasafet kurallarına uygun hal tarzları öngörülmüştür. Verilen önergelerle benzer hükümlere bu tasarıda da yer verilmesi suretiyle mevcut boşluğun doldurulması amaçlanmaktadır.

Bununla getirilen sistem şöyle oluyor; (e) fıkrası ile düzenlenmiş vaziyette: «6785 sayılı İmar Kanununun 33 üncü maddesinde sayılan yol hariç» diyoruz. Çünkü onun için özel bir madde konulmuş durumdadır. Biraz evvel okundu. «Kamu hizmet ve tesislerine ayrılan alanlarda yapılan, kullanılan veya kullanılmaya hazır hale gelmiş yapıların.» Belediyelerin, çok iyi bildiğiniz gibi, dört yıllık imar programları vardır. Bu dört yıl içinde imar uygulaması yönünden yapacakları hususları kapsayan bir programdır. Bu programa göre muayyen senelerde imar planının uygulanması öngörülmektedir ve bu program Bakanlıkça da tasdik edilir. Eğer o programda yer almıyor ise; «dört yıllık imar programına dahil olmayan yerlerde, sahiplerinin muvafakati aranmaksızın tapu kütüğüne şerh verilerek 6785 sayılı

İmar Kanununun 11 inci ve 33 üncü maddelerinde sözü edilen on yıllık sürenin beş yılı bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte geçmiş sayılarak beş yıllık geçici ruhsat verilir» diyoruz. Yani yıkılmıyor, beş yıl asgarî beklenecektir; beş yıl sonra ancak onun yıkılması bahis konusudur. Eğer bundan evvel yıkılmazsa dört yıllık imar programının uygulanması nedeniyle o konutun veya o binanın, o yapının yıkılması veya kaldırılması gerekiyor ise, o takdirde kalan süre için amortisman olarak hesaplanacak bedel ne ise, o kadar kendisine bir bedel ödenmesi bahis konusu olacaktır.

Getirilen değişiklik önergesi bu hususları kapsamaktadır. Eğer tasarıda olduğu gibi bu hükümler buraya işlenmez, aynen çıkar ise, o zaman bölgeleme esasına aykırı olarak yapılmış olan yapıların hepsinin olduğu yerde kalması; yani imar planının işlemez hale girmesi bahis konusudur.

Takdir Yüce Meclisindir, saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI İBRAHİM ÖZDEMİR (İstanbul) — Sayın Başkan; maddeyi oylamaya geçmeden önce bir kelime düşüklüğü var, müsaade ederseniz onu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun oradan ifade edin efendim:

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI İBRAHİM ÖZDEMİR (İstanbul) — 12 nci maddenin (c) fıkrası şu şekilde olacak: «İmar yoluna tecavüzlü yapılara, imar yolunun uygulamasının 5 yıl içinde gerçekleşmeyeceğine belediye encümenince karar verilmesi halinde belediye encümeni kararıyla 5 yıllık geçici ruhsat verilir, 5 yıl sonunda imar yolunun uygulamasına geçilemeyeceğine belediye encümenince karar verildiği takdirde 5 yıllık geçici ruhsat tekrarlanır.»

BAŞKAN — Düzeltilmesi istenilen kısımlar şunlar: (c) fıkrasının birinci satırında «yapılır» kelimesine «a», «gerçekleşmeyeceği» kelimesine «ne» ekini ilave ediyoruz.

Bu bir redaksiyon olup, cümlenin manasını tamamlamak için yapılmış bulunuyor.

Bu maddenin başlığı ile ilgili yine redaksiyon mahiyetinde bir önerge var, onu da okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının 12 nci madde matlabının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ederiz.

Özdemir Pehlivanoğlu	Encüment Konukman
İzmir	İstanbul
Hikmet Biçentürk	Fahrettin Kurt
İçel	Trabzon

Burhan Kara
Giresun

«Islah edilerek muhafaza edilecek yapılar»

BAŞKAN — Komisyon bu redaksiyona katılıyor mu efendim?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet?...

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet katılıyorlar.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Biraz evvel kabul edilen önerge doğrultusunda ve yapılan redaksiyon biçiminde 12 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13 üncü maddeyi okutuyorum:

Tapu tahsis belgesi verilen gecekondular

MADDE 13. — Tapu tahsis belgesi verilen gecekondular hakkında aşağıdaki uygulamalar yapılır.

a) Bu Kanun gereğince arsa tahsis edilecek kimselerin; kendisinin veya eşinin veya reşit olmayan çocuğunun oturduğu belediye ve mücavir alan sınırı içinde ev yapmaya müsait arsaya veya oturduğu belediye sınırı ve mücavir alan içinde bir ev veya apartmana sahip bulunmaması gerekir.

b) Hazine, vakıf, belediye ve il özel idareleri mülkiyetinde olan veya bu Kanun uyarınca mülkiyetlerine geçen arsa ve araziler üzerinde, ıslah imar planları ile meydana getirilen imar parselleri içinde hak sahiplerine, yapılarının işgal ettiği arazi de dikkate alınarak ıslah imar planında getirilen ölçülere uygun şekilde hisse tahsis edilir. Gecekondusu muhafaza edilemeyen hak sahiplerine aynı bölgede veya diğer gecekondu ıslah veya önleme bölgesinde başka bir arsa veya hisse verilir. Tahsis edilen arsa veya hissenin gerçek bedeli valilik veya belediyelerce rayiç bedele göre hesaplanır.

c) Valiliğin, belediyeler veya yeminli özel bürolara yaptıracağı ıslah imar planları mümkün olduğu kadar fiilî durum dikkate alınarak yapılır. Bu alanlar valilikçe en geç (1) ay içinde tasdik olunarak tescil edilir.

d) Daha önce gecekonduları yıkılanlar bu Kanunun uygulanmasında hiçbir hak talep edemezler.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

Buyurun Sayın Söylemezoğlu.

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli milletvekilleri; gerek tasarının tümü üzerinde, gerekse önergeler üzerinde yaptığımız konuşmaların en canlı alıcı noktası olan maddeye geldik.

Hep sorduk, dedik ki; bu gecekondusu olanlara bir tanesi için mi vereceksiniz? Hem hak sahipliği arıyorsunuz; adamın arsası olmayacak, evi olmayacak, apartmanı olmayacak; tabiî evi olmayacakla apartmanı olmayacak da bağdaşmıyor. Türkçede «apartman» deyince içinde çeşitli üniteler bulunan bir bina anlaşılır. Bunlar olmayacak; aranan ne onu da anlamak mümkün değil. Birinde ev arıyor, birinde bir evlik arsa arıyor, bir de «apartman» diyor. Hak sahibi olmak için bunların olmaması aranıyor; ama kendisine gecekondusu tahsis edilirken, kaç tane binası varsa hepsi tahsis edilecek gibi görünüyor. Hatta, öyle enteresan bir durum çıkıyor ki, 10 tane bu şekilde gecekondusu var da, bir tanesi bile yıkılsa, onun karşılığı kendisine diğer bir yerden arsa hissesi verilecek, bir imkân tanınacak. Bunu anlayamadığımızı birkaç kez belirttik; mantığını da anlayamadığımızı birkaç kez belirttik. Umarım ki, bunu düzeltecek bir önerge verilir; ama kabul edecek kesimden bir önerge verilir (Biz versek nasıl olsa reddolur) ve düzeltilir.

Teşekkür ederim. (HP ve MDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; Sayın Söylemezoğlu ile Komisyon çalışmaları esnasında da (Komisyon üyesi olmamasına rağmen) bu mevzuları çok fazla konuştuk; fakat kendisine anlatamadım galiba.

Madde gayet sarih; bir evi, bir arsası veya bir apartmanı, bir gecekondusu olana başka bir gecekondu yeri tahsis edilemez. Yani, mutlaka bir gecekondusu olanın apartmanı olmaz diye bir kaide yok. «Apartmanla gecekonduyu nasıl bağdaştırıyorsunuz?» dedi de, onun için arz ediyorum.

Sayın Söylemezoğlu, bürokrasinin üst kademesine kadar gelmiş; fakat bürokratik çerçeve içerisinde kalmış bir arkadaşımız. Ben de bürokrasinin üst kademesine kadar gelmiş; fakat tatbikattan gelen bir arkadaşınızım. Ben, İstanbul'da bir gecekondusu, üç tane apartmanı olan yüzlerce kişiyi sayabilirim. Bu madde bu maksatla düzenlenmiştir. Yoksa, apartmanla gecekondu nasıl bağdaşır şeklinde değil; öyle düşünülmemiştir. Bir kimsenin gecekondusu da, apartmanı da vardır; fakat bir kimsenin de hiçbir şeyi yoktur. Bizim maksadımız burada odur.

Burada, bir gecekondusu olana başka bir yer verilemeyecek dendikten sonra, «Beş gecekondusu olana acaba kaç tanesi verilecek?» diye bir sual sormanın gereğini ben de anlayamadım.

Her zaman söylediğimiz gibi, kanunun lafzı da, ruhu da budur ve bu mevzuu kendisiyle de konuşmuştuk.

Sayın Söylemezoğlu'na, bu konuyu tekrar Meclis kürsüsüne getirerek bana da bu açıklama fırsatını verdiği için ayrıca teşekkür ederim, size de saygılar sunarım arkadaşlar. (Alkışlar)

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Kahramanmaraş) — Cevap vermek hakkım doğdu Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Ne hakkında efendim?

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Kahramanmaraş) — Efendim, ismimden bahsedilerek benim ifade etmeye çalıştığım şeylere uymayan şekilde cevaplar veriliyor. İzin verirseniz açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, isminizden bahsedilmiş olması size bir cevap hakkı doğurmayacak.

Madde üzerinde başka söz almak isteyen var mı? Yok.

Madde hakkında verilmiş önergeler var; bu önergeleri geliş sırasına göre okutuyorum :

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

İmar Affı Yasa Tasarısının 13 üncü maddede yer alan «Yeminli özel büroları» ibaresinin madde metninden çıkarılmasını Anayasanın 6 ve 128 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı olması nedeniyle öneririz.

Reşit Ülker İstanbul	Hüseyin Aydemir İzmir
Mehmet Nuri Üzel Eskişehir	Veysel Varol Erzincan
Hayrullah Olca İzmir	Mahmut Akkılıç İzmir

Kemal Özer
İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 Sıra Sayılı Yasa Tasarısının 13 üncü maddesinin (c) bendinin son cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

«Madde 13. — (c) son cümle) Bu alanlar Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca en geç bir ay içinde tasdik olunur, valilik ve belediyelerce tescil edilir.»

Ömer Kuşhan Kars	Hilmi Nalbantoğlu Erzurum
Musa Ateş Tunceli	Mehmet Üner Kayseri
Erol Ağagil Kırklareli	Osman Esgin Tipi Aydın

Süleyman Koyuncugil
Gaziantep

BAŞKAN — Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alıyorum :

(İstanbul Milletvekili Reşit Ülker ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önerge sahibi açıklamada bulunmak istiyor mu?

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Hayır Sayın Başkan; daha evvelce açıkladım efendim.

BAŞKAN — İstemiyorsunuz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum :

(Kars Milletvekili Ömer Kuşhan ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önerge sahibi açıklamada bulunmak istiyor mu?

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Efendim, biz oradaki yetkiyi Bayındırlık ve İskân Bakanlığına veriyoruz; vali kullanmasın da o kullansın, 1 ay içerisinde kullansın, diyoruz. Bundan ibarettir, başkaca bir şey yoktur.

BAŞKAN — Önerge sahibi açıklama yapmak istemediğine göre, önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

13 üncü maddeyi okunduğu şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MEHMET NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Bir düzeltme için el kaldırmıştım Sayın Başkan; bir sözcük düzeltmesi...

BAŞKAN — Efendim, tam oylama esnasında el kaldırıyorsunuz.

MEHMET NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Hayır efendim, daha önce el kaldırmıştım, görmediniz.

BAŞKAN — Efendim, bu talebinizi kanunun tümünü oylamadan evvel yapmanız mümkündür.

14 üncü maddeyi okutuyorum :

Bu Kanun hükümlerinden yararlanamayacak olanlar

MADDE 14. — Aşağıdaki durumlara uyan yapılar bu Kanun hükümlerinden yararlanamazlar :

a) Her ölçekte imar planında başka maksatla tahsis edilmiş alanlardaki tehlikeli madde depoları ile imar planlarında tehlikeli madde depoları için ayrılmış yerlerdeki tehlikeli madde depoları dışındaki her türlü ruhsatsız yapılar,

b) 2565 sayılı Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununun yapı yasağı koyduğu alanlarda veya Millî Savunma Bakanlığına tahsisli olan veya tahsissiz olarak Millî Savunma Bakanlığınca kullanılmakta olan arsa ve araziler üzerinde inşa edilen

yapılardan; bu Kanunun yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 1 yıl içinde askerî makamlardan muhafazası için izin alınamayan yapılar,

c) 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca ilan edilmiş bulunan «Turizm Alanlarında» ve «Turizm Merkezlerinde» imar mevzuatına aykırı inşa edilmiş veya inşası devam eden ancak bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde yürürlükteki çeşitli ölçekli imar planlarıyla getirilmiş bulunan kararlara uygun hale getirilmeyen yapılar,

d) 5 Haziran 1945 tarih ve 4749 sayılı Kanunla onaylanmış bulunan «Sivil Havacılık Anlaşması» nın 14 sayılı teknik mania esaslarına uymayan ve havaalanları civarında uygulanmak üzere 7 Ağustos 1978 tarih ve 7/16130 sayılı Kararnameye göre Ulaştırma Bakanlığınca 1/1000 ölçekli harita üzerinde sınırları belirlenecek saha içinde bulunup da yapımcı veya yapı sahibine yapılan tebliğden itibaren 1 yıllık süre içinde tebliğ esaslarına uygun hale getirilmeyen yapılar,

e) İçme ve kullanma suyu temin edilen ve edilecek olan baraj, göl, gölet gibi satıhda bulunan su kaynaklarının mutlak ve kısa mesafeli koruma alanı ve içme ve kullanma suyu temin edilen yeraltı su kaynakları etrafında bırakılan koruma alanı içerisindeki yapılar,

f) 2 Haziran 1981 tarihinden sonra yapılan gecekondular ile 1 Ocak 1983 tarihinden sonra inşasına başlanan imar meczuatına aykırı yapılar,

g) Karayolları kamulaştırma sınırına tecavüz edilen ve konut olarak kullanılan yapılarla kamulaştırma sınırına 10 m.'den daha yakın olan ve konut dışı maksatlarla kullanılan yapılar (Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde mal sahiplerine tebliğ edilmesinden en geç onsekiz ay içinde tecavüz durumları giderilmeyen yapılar bu Kanunun 4 üncü maddesinin (c) bendi kapsamına girer.)

h) TCDD Genel Müdürlüğü mülkiyetinde bulunan gar, istasyon, lojman, liman sahalarıyla demiryolu güzergâhları üzerinde TCDD Genel Müdürlüğünün izni alınmadan yapılan yapılar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen Sayın Reşit Ülker; buyurunuz efendim.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Vazgeçtim efendim.

BAŞKAN — Sayın Reşit Ülker konuşmak istemediği nedeniyle madde hakkında verilmiş olan önergeleri geliş sırasına göre okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının 14 üncü maddesine aşağıdaki (i) bendinin eklenmesi arz ve talep olunur.

MADDE 14. — Bent (i) : Kıyı tanımına giren yerlerde gerçek kişilere veya hukuk tüzelkişilerine ait yapılar.

İsa Vardal	A. Kemal Aydar
Zonguldak	Ankara
Selahattin Taflıoğlu	Yılmaz Hastürk
Yozgat	İstanbul
Rıza Öner Şakar	M. Vasıf Yücel
Zonguldak	Zonguldak

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının 14 üncü maddesi (f) bendinin aşağı yazılı olduğu şekilde değiştirilmesini saygıyla arz ve teklif ederiz.

Değişiklik metni :

f) 2 Haziran 1981 tarihinden sonra yapılan gecekondular ile 1 Ekim 1983 tarihinden sonra inşasına başlanan imar mevzuatına aykırı yapılar.

İsmail Saruhan	Hazım Kutay
Ankara	Ankara
Alpaslan Pehlivanlı	Mehmet Sağdıç
Ankara	Ankara
Ogan Soysal	Kemal Iğrek
Ankara	Bursa
M. Memduh Gökçen	Sezai Pekuslu
Bursa	Ankara

Gerekçe :

Yüce Meclis milyonlarca insanımızı ilgilendiren önemli Kanun Tasarısını görüşmektedir.

Ülkemizde süregelen mevzuat kargaşalığından dolayı kendisine barınacak bir yerin mevzuatlara uygun yapılmasına ve işlemlere sürat kazandıracağı yerde, Anayasamızın emrine rağmen, imar parseli arsa üretilmeyerek vatandaşlarımızın iskân edilmesinde ilgili mercilerin kolaylık göstereceği yerde birçok zorlukların gösterildiği bilinmektedir. Bu yüzden, kendisine barınacak bir yuvaya bir an önce kavuşmak için bilerek veya bilmeyerek ruhsat almadan inşasına başladığı evi mevzuata aykırı yapılardan sayılmaktadır.

Cumhuriyet dönemimizde ilk defa imarlı ve gecekondu yapılarına af getirilmiştir. Bu itibarla ilave edilmesini istediğimiz (f) bendinde imarlı inşaatların 1 Ocak 1983 tarihi değil, 1 Ekim 1983 tarihi esas alınarak, bu yapıların da af kanunu kapsamına alınmasında büyük yarar sağlayacağına inanıyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 Sıra Sayılı Tasarının 14 üncü maddesine aşağıdaki metinlerin (i), (j), (k), (l), (m), (n) bentleri olarak eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Madde 14. —

(i) : Bir sulama projesinin uygulandığı alanlarda, projenin uygulanmasını engelleyecek konumda ve nitelikte yapılmış yapılar,

(j) Yüksek gerilim enerji nakil hatlarına yürürlükteki mevzuatta belirtilen yatay ve düşey uzaklıklar içinde kalan ve masrafları yapı sahibi tarafından karşılanmak suretiyle bu durumu giderilmeyen yapılar,

(k) Bakanlar Kurulunca afete maruz bölge olarak tespit ve ilan edilmiş bölgelerde bu ilandan sonra inşa edilmiş yapılar,

(l) Tecavüzlü yapılarla gecekondulardan mülkiyete ilişkin dava haklarını kullanmayanlara veya dava haklarını kullanmakla beraber lehte sonuçlandıramayanlara ait yapılar ve tasfiye işlemi uygulanan gecekondular,

(m) Kıyı tanımına giren yerlerde gerçek kişilere veya özel hukuk tüzelkişilerine ait yapılar,

(n) Gençlik ve Spor Bakanlığının teklifi, Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek gençlik ve spor tesisleri hariç, deniz içinde yapılmış ve hakkında kesinleşmiş yıkım kararı olan yapılar.

Ali Mazhar Haznedar
Ordu

Ülkü Söylemezoğlu
Kahramanmaraş

Rıfat Bayazıt
Kahramanmaraş

Ahmet Süfer
İzmir

Sabahattin Eryurt
Erzurum

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının 14 üncü maddesi (a) bendi aynı kanun 12/b fıkrası hükmüne uyum sağlaması açısından aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

«Madde 14. — a) Her ölçekte imar planında başka maksatla tahsis edilmiş alanlardaki sınai kuruluşlara ait olmayan tehlikeli madde depoları ile imar planında tehlikeli madde depoları için ayrılmış yerlerde bu depolar dışındaki her türlü ruhsatsız yapılar,»

Metin Emiroğlu
Malatya

Hikmet Biçentürk
İçel

Mustafa Uğur Ener
Kütahya

Alaeddin Kısakürek
Kahramanmaraş

Fuat Öztekin
Bolu

BAŞKAN — Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alıyorum.

(Ordu Milletvekili Ali Mazhar Haznedar ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Hayır efendim.

BAŞKAN — Önerge sahibi açıklamada bulunmak istiyor mu?

ALİ MAZHAR HAZNEDAR (Ordu) — Evet efendim.

BAŞKAN — Buyurun.

ALİ MAZHAR HAZNEDAR (Ordu) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tasarının kapsamı 2 nci maddede ifade edildi. Bu kapsamı ben müsaadenizle sizlere mücessem bir şekilde ifade etmek istiyorum, bir kere daha anlatmak istiyorum.

Türkiye haritasını lütfen gözlerinizin önüne getirin; Türkiye haritasında belediyeler var, sayıları 1 700'e yaklaşan, o seviyede. Bu belediyelerin belediye hudutları ve mücavir alanlarını çeviren münhaniyi haritanın üzerine yerleştirdiğinizi düşünün. Onunla bitmiyor, bir de 6785 sayılı Kanuna 1605 sayılı Kanunla eklenen ek 7 ve 8 inci maddeler uyarınca çıkarılmış olan yönetmeliğin 1-0,3 üncü maddesinin kapsamına giren yerler var. Bunlar nüfusu 10 bin ila 100 bin arasında olan belediyelerin, belediye ve mücavir alan sınırlarının dışında 5 km.'lik mesafeden o münhaniye paralel bir münhani daha geçirdiğinizi düşünün. Bu 5 km.'lik şeridi, nüfusu 100 binin üzerinde olan belediyeler için 10 km.'ye ve metropoliten alanlar için de 25 km.'ye çıkardığınızı tasavvur edin. Buraları boyayalım; Türkiye haritası üzerinde boyalı birtakım lekeler tespit ettik.

İkinci kısım: 1-0,3 kapsamına giren diğer yerler. Bunlar nereler? Türkiye'de denizlerimiz var, göllerimiz var, (Barajlar dahil, yani suni ve tabiî göllerimiz) bir de akarsularımız var. Denizlerin ve göllerin çevrelerinde 3'er km'lik kuşak düşünün. Bunları da aynı renkte boyayalım. Nehirler, yani akarsular için de her iki tarafında beşer yüz metre, daha doğrusu kıyıdan itibaren beşer yüz metrelik mesafeler düşünün, buralarıda boyayın. Kanunun kapsamı bu boyalı yerler; ama bunun dışında kalan alanlar için de bazı düzenlemeler getiriyor. Noksan olan kısmı var, bir önergemiz var, onunla da onu tamamlamak istiyoruz.

Şimdi, bu boyalı olan yerlerden bazı çizintiler yapmak mecburiyetindeyiz; o 14 üncü madde ile ifade ediliyor. Boyalı olan yerlerden bir kısmını sileceğiz, gene Türkiye haritasının rengine dönüşecek. Oralar kanun kapsamı dışında bırakılmış olan yerler oluyor.

Bizim önergemiz şu: Bu boyalı olan yerlerden, demin sildiğimiz kısımlar vardı ya, ona biraz daha ilave yapalım diyoruz. Onlar neler? Onlar şu: Demişiz ki, bir sulama projesinin uygulandığı alanlarda projenin uygulanmasını engelleyecek konumda ve nitelikte yapılmış yapılar. Düşünün, bir ovayı Devlet Su İşleri büyük bir proje olarak ele almış ve uygulamaya başlamış. Tarım alanlarında konut yapılmaması veya herhangi bir yapı yapılmaması gerekirken, muayyen sınıf tarım alanlarında bir vatandaş hiçbir müsaade almadan o projenin uygulanmasına engel olacak nitelikte bir yapı yapmış.

Şimdi, eğer bu fıkrayı koymazsak Sayın Bakanım, Sayın Komisyon ve sayın arkadaşlarım; o zaman bu yapılmış olan yapıyı, biz parasını vermek suretiyle ancak istimlak edebiliriz. Halbuki haksız olarak yapmış, hiçbir hakkı olmadığı halde yapmış.

Yine, «yüksek gerilim enerji nakil hatlarına yürürlükteki mevzuatta belirtilen yatay ve düşey uzaklıklar içinde kalan ve masrafları yapı sahibi tarafından karşılanmak suretiyle bu durumu giderilemeyen yapılar» diyor. İçimizde elektrik mühendisleriniz var, onlar bilirler; yüksek gerilim enerji nakil hatları, çok yüksek voltaj uygulandığı için, muayyen mesafeye yaklaşıldığı takdirde cereyan atlama yapar, hayatî tehlike tevlit eden bir durum yaratır. Ayrıca, o yüksek gerilim havaî nakil hatlarının bir de rüzgârdan salınmaları vardır. Bu salınım mesafeleri de nazarı itibare alınmak suretiyle, bu hatlar teşkil edilirken, alt kısımlarında o alanlarda intifa hakları tesis edilir ve oralara yapı yapılması yasaktır; ama vatandaş gelmiş yapmıştır.

Şimdi biz, onu da affediyoruz; yani bu kritik, hayatî tehlike tevlit eden mesafeleri dahi aşacak nitelikte o hatlara yaklaşan; yatay olarak veya düşey olarak, o mesafeleri aşan nitelikte bir yapı yapmışsa bir vatandaş, onu da affediyor Kanun. Bu tasarı bu şekilde çıkarsa, hem o vatandaşı hayatî tehlike ile karşı karşıya bırakıyoruz, hem de orayı hayatî tehlike vardır diye birgün biri, aklına gelip de istimlak etme veya kaldırma mecburiyetinde kalırsa, bir de parasını verip istimlak ediyorsunuz, gayrî kanunî olarak havaî hattın altına o yapıyı yapan vatandaşı bir nevi ödüllendirmiş oluyorsunuz.

BAŞKAN — Sayın Haznedar, bir dakikanız kalmıştır efendim.

ALİ MAZHAR HAZNEDAR (Devamla) — Sayın Başkan, eğer izin verirseniz; bilmiyorum önemli bir şeyi ifade ettiğimi zannediyorum, belki bir dakika falan daha tecavüz ederim.

«Bakanlar Kurulunca afete maruz bölge olarak tespit ve ilan edilmiş bölgelerde, bu ilandan sonra inşa edilmiş yapılar» diyor. Bakanlar Kurulu; İmar İskân Bakanlığının elemanları, Türkiye'de muhtemel afete maruz olan bölgeleri, zaman zaman bütün jeologlar mahalline gitmek suretiyle bunları tespit eder ve orada herhangi bir yapılanmaya müsaade etmezler. Bu afeti su taşkınları olarak da düşünün ve size bir misal söyleyeceğim.

Mesela, Seyhan Barajının tahliye kanalını düşünün. Bir iki sene evvel büyük bir yağış oldu. O tahliye kanalında fevkalâde yağışta, muayyen sürelerde tekerrür eden yağışlardan sonra barajlarda fazla su toplandığı için, barajın yıkılma tehlikesini ortadan kaldırmak bakımından, zaman zaman aşırı ölçüde deşarj kanalına su verilmesi iktiza eder. O su verilme durumuna girdi, o kanal ancak o suyu alabilecek nitelikte yapılmış olduğu halde ve orada yapılanma yasak olduğu halde, bugün gidin dünya kadar yapıyla doludur. O vatandaşların hepsinin hayatı tehlikeye girdi, Hükümet ne yapacağını şaşırdı. Bir taraftan barajın yıkılması hadisesi, bir taraftan vatandaşların su altında kalması meselesi. Ama gitmiş oraya, yasak olmasına rağmen bunu yapmış; bu taşkın. Buna benzer vaziyette «afet bölgesi» diye ilan ediyorsunuz. Bakanlar Kurulundan karar çıkıyor, Resmî Gazetede haritalar neşrediliyor, sınırlar tespit ediliyor; gidiyor oraya vatandaş ev yapıyor veya herhangi bir yapı yapıyor. Kanun, şimdi bunu da af-

fediyor. Biz diyoruz ki, bunları da demin söylediğim o renkli yerlerden silelim, kanunun kapsamı dışında kalsın ve bunları affetmeyelim. Affettiğimiz takdirde o vatandaşlarımızı hayatî tehlike ile karşı karşıya bırakmış oluruz. Buna hiçbirimizin vicdanen razı olacağını da tahmin etmiyorum.

Yine, kıyı tanımına giren yerler var. Sayın Bakanım ifade ettiler; yalnız bu hükmün bu şekliyle burada yer almasında, ileride çıkacak tereddütleri önlemek bakımından ve tasarıya kesinlik kazandırması bakımından yarar görüyoruz. Kıyıya tecavüzlü olan yapılar kanunda af dışı bırakılıyor da, kıyıya tam tecavüz hali derpiş edilmemiş, buna benzer vaziyette deniz içinde yapılmış yapılar da düşünülmemiş. Bunların da kapsam dışı kalmasını istiyoruz. Önergenin mahiyeti budur. Takdir Yüce Meclisindir.

Saygılar sunuyorum. (MDP sıralarından alkışlar).

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: (MDP sıralarından «Sayın Bakan açıklasınlar» sesleri)

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Müsaade ederseniz açıklayayım.

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, maddeler üzerinde görüşme açıldığında Hükümetin, komisyonun, grupların ve şahısların söz hakkı vardır. Ancak, önergeler görüşüldüğünde Hükümet ve komisyona önergeye katılıp katılmayacağı hakkında Tüzüğümüz bir imkân tanımıştır. Önergeye katılmadıkları takdirde, önerge sahibine de 5 dakika olmak üzere bir açıklama hakkı vermiştir. Bu nedenle, bilahara Sayın Hükümete veya komisyona söz hakkı vermemiz mümkün değildir.

ÖZDEMİR PEHLİVANOĞLU (İzmir) — Belli kısmına katılacağız belki, açıklama yapsınlar efendim.

BAŞKAN — Efendim, onu sorduk, katılmadıklarını ifade ettiler. (ANAP sıralarından «Açıklama yapsınlar» sesleri)

Lütfen efendim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Efendim, tereddüt hâsıl olduğu nedeniyle oylamayı yeniden yapmak mecburiyetindeyiz. (HP ve MDP sıralarından alkışlar).

MEHMET NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Tereddüt hâsıl oluyor böyle Sayın Başkan.

MUSTAFA TINAZ TİTİZ (İstanbul) — Sayın Başkan, Komisyona açıklama yapma imkânı verilsin.

BAŞKAN — Efendim, İçtüzüğün müsaade etmediği bu hususta Başkanlığımızı zorlamanıza bir gerek yok.

MUSTAFA TINAZ TİTİZ (İstanbul) — Sayın Başkan, İçtüzüğümüz bir araçtır, amaç değildir.

BAŞKAN — Biz, İçtüzük hükümlerine uymak mecburiyetindeyiz efendim. Biz hazırlamışız, biz de aynı kaidelere uyacağız.

Bu nedenle önergeyi yeniden oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum ;

(Malatya Milletvekili Metin Emiroğlu ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu).

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum :

(Ankara Milletvekili İsmail Saruhan ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu).

BAŞKAN — Okunan önergeye komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Katılıyor.

Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Katılıyor.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer bir önergeyi okutuyorum:

(Zonguldak Milletvekili İsa Vardal ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu).

BAŞKAN — Okunan önergeye komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Katılıyor.

Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz efendim. (HP sıralarından alkışlar).

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan, Hükümet katıldığını ifade ettiği için ben konuşmayacağım, teşekkür ediyorum.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Rica ederim; biz de sizin kadar kıyılar için hassas olduğumuzu ifade etmiştik efendim.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir. (HP sıralarından alkışlar).

Maddeyi, kabul edilen 3 önerge doğrultusunda değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

15 inci maddeyi okutuyorum:

Yapı ruhsatı, kullanma izni belgeleri ve kat mülkiyeti tesisi

MADDE 15. — Kullanılan veya kullanılmaya hazır duruma getirilmiş yapılara, ruhsat ve kullanma izni, müracaat sahibine, 8 inci maddede istenen evrakların tamamlanması halinde hemen verilir. Bilahara bunların doğruluğu valilik ve belediyelerce kontrol edilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Madde hakkında bir değişiklik önergesi var, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 S. Sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının 15 inci maddesinin matlabının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yapı ruhsatı ve kullanma izni belgeleri.

Altan Kavak — İstanbul
Arif Şevket Bilgin — Rize
Ömer Ferruh İlter — İstanbul
Halil Orhan Ergüder — İstanbul
İhsan Nuri Topkaya — Ordu

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye Hükümet ve Komisyon katılıyor.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Maddeyi, önergede belirtilen kabul edilmiş şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16 ncı maddeyi okutuyorum :

MADDE 16. — Bu Kanunun uygulama alanına giren yapılarda kat mülkiyetine geçişte, bu Kanunun 8 inci maddesindeki belgelere dayanılır. Kat mülkiyeti kurulmasında ortak maliklerden birinin talebi ile yetinilir.

Diğer ortaklar bu işleme itiraz edemeyecekleri gibi binanın giderlerine katılmaktan ve yönetim planı yapmaktan kaçınamazlar. Kaçınmaları halinde 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun hâkimin müdahalesini gerektiren 33 üncü maddesi hükmü uygulanır.

Arsa payına bağlanmamış ve imar mevzuatına aykırı olarak inşa edilmiş bağımsız bölümlerde, arsanın tamamı için beyan edilen değerden, bu bağımsız bölüm için tespit edilecek değer oranı, diğer kat maliklerinin arsa payları oranında kendilerine peşin veya en geç 1 yıl içerisinde ödenmesi halinde yapı yeniden kat mülkiyetine dönüştürülür.

Arsa bedeli için ödenmesi gereken miktarda alacaklılar kanunî ipotek hakkını kullanabilirler.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Madde hakkında verilmiş bir önerge vardır, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 Sıra Sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının 16 ncı maddesine aşağıdaki matlabın ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

Kat mülkiyeti tesisi

Altan Kavak — İstanbul
Arif Bilgin — Rize
Ferruh İlter — İstanbul
İhsan Nuri Topkaya — Ordu
Orhan Ergüder — İstanbul

BAŞKAN — Okunan önergeye komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17 nci maddeyi okutuyorum :

Duyuru işlemleri

MADDE 17. — İmar mevzuatına aykırı yapılarla gecekondulara ait değerlendirme sonuçları değerlendirme işlemleri tamamlandıkça valilik veya belediyelerce umumî mahallere asılır ve bu belgelerin birer örneği mahalle veya köy muhtarlıklarına verilir.

Ayrıca 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine bağlı kalmaksızın; güvenlik kuvvetleri vasıtasıyla da mal sahibine veya binayı yapana veya fennî mesullerine tebliğ edilir. Güvenlik Kuvvetlerince yapılacak tebligat 15 gün içinde tamamlanır. Tebliğin bu şekilde yapılması mümkün olmadığı takdirde yapı mahallinde görülebilecek bir yere onbeş gün müddetle asılır ve bu durum bir zabıtla tevsik edilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı? Yok.

Madde üzerinde verilmiş bir önerge de yok.

Maddeyi Komisyondan gelmiş olan şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18 inci maddeyi okutuyorum :

ÜÇÜNCÜ KISIM

Malî Hükümler

Harçlar, arsa bedelleri, paylar

MADDE 18. — a) Harçlar;

İmar mevzuatına aykırı yapı hangi seviyede olursa olsun, belediye ve mücavir alan sınırları içinde imar mevzuatına veya ruhsatlı ise ruhsat ve eklerine, aykırılık şekline ve derecesine bağlı olarak iki kat bina inşaat harcı alınır. Belediye ve mücavir alan sınırları dışında ise söz konusu harcın yarısı alınır.

400 m² den az olmamak kaydıyla besicilik, arıcılık ve sera gibi tesislerden imar mevzuatına aykırı olarak yapılanlardan sadece normal harçlar alınır.

Söz konusu yapının tamamı ruhsatsız ise bütün maliklerin hisseleri oranında, ruhsatlı olup da, ruhsat ve eklerine aykırı olarak yapılan veya kullanılan bölümlerde ise, kazanılan veya kullanılan bölümlerin sahipleri adına kazanılan alan miktarı kadar ekli cetvele göre tahakkuk eden harç ayrıca alınır.

b) Arsa bedelleri;

Arsa bedellerinin tespitinde hak sahiplerinin beyan edeceği değer esas alınır. Ancak bilahara yapılacak tespitte bu miktarın rayiç bedeli altında olduğu tespit edilirse beyan tarihi ile tespit tarihi arasında süreler de göz önünde tutularak iki misli cezası ile ve bir defada tahsil edilir.

c) Düzenleme ortaklık payı :

Islah imar planı uygulamaları gereği gecekondu ve imar mevzuatına aykırı yapılanmış sahalarda arsanın % 25'ine kadar imar planı düzenleme payı alınır.

d) 2805 sayılı Kanun hükümlerince gecekondu maliklerinden bugüne kadar alınan arsa kullanım bedelleri, gayrimenkulün arsa bedeline dönüşür.

e) Bu Kanuna göre belediye ve mücavir alan sınırları içerisindeki gecekondu ve imar mevzuatına aykırı yapılardan alınacak harçlar belediyesince alınır.

Belediye ve mücavir alan dışındaki yapılardan alınacak harçlar, tahsil edilecek arsa bedelleri ve kanuna ekli cetvele göre alınacak ilave harçlar bu Kanunun uygulanmasında kullanılmak üzere kurulacak İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunun fon hesabına yatırılır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı? Buyurun Sayın Akkılıç.

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 18 inci maddede bir husus var. Maalesef Türk çiftçisinin ve hayvancısının kaderidir bu; genellikle bütün kanunlarda unutulurlar.

Şimdi, yalnız Komisyonumuzun ve Hükümetin hakkını yemiyelim, eksik olmasınlar; bu 18 inci maddede (a) bendinin ikinci fıkrasını düzelten bir önerge vermişlerdi, kendileriyle görüştüm, yalnız Sayın Bakan o zaman konuşmakta olan bir hatibi dinledikleri için haliyle gayet tabiî haklı olarak cevap vereceklerdi, o bakımdan fazla görüşemedik.

Şimdi, verdikleri önergede de bir açıklık var. Söz alışımın nedeni; maalesef Tüzüğe uymak mecburiyetindeyiz arkadaşlar, Başkan her zaman vurgu-

luyor, doğru. Ancak, Tüzükte bir hata var, şöyle : Önerge okunduktan sonra (benim önergem var; ama madde üzerinde söz aldım) Sayın Başkan haklı olarak Komisyona soruyor «katılıyor musunuz, katılmıyoruz» diyor, Hükümete soruyor «katılıyor musunuz, katılmıyoruz?» diyor. 5 dakika değil, 5 saat konuşsak pek fazla fark etmiyor; yalnız bazı istisnalar oldu.

Bu nedenle, Komisyonun verdiği önergede okudum, şimdi hafızamda kaldığı kadarıyla aksettirmek istiyorum. Diyor ki : «Besicilik, arıcılık ve sera gibi tesisler, imar mevzuatına aykırı olup olmadığına bakılmaksızın harçtan muaf tutulur.» Şimdi geliyorum, açıklayacağım, Hayvancılık ve çiftçilik, yalnız besicilik arıcılık ve seracılık değildir arkadaşlar. Sütçülük var, tavukçuluk, koyunculuk ve seracılığın dışında değişik yapılaşmayı gerektiren tarım işletmeleri vardır.

Bu kadersizliğin bir benzerini okuyayım size. 2464 sayılı Kanunu değiştiren 2589 sayılı Belediye Harçları ve Gelirleri Kanununun 2 nci ek maddesinde istisnaları sayıyor. Bakın, «İnşaat giderleri genel katma bütçeler ile özel idareleri ve belediye bütçelerinden karşılanan her türlü binalar; hastane, prevantoryum, sanatoryum, dispanser ve benzeri sağlık kuruluşları, her türlü fabrika, (özellikle buraya dikkatinizi çekmek istiyorum) değirmen, sınaî nitelikteki imalathaneler ve tersaneler ile organize sanayi bölgelerinde yapılan her türlü bina inşaatı kültür, turizm..» diyor, ondan sonra kooperatiflerle yapılan yine sanayi tesisleri ve birkaç madde gidiyor. Bizi yediren, içiren, giydiren ve cefakâr Türk hayvancısı ve Türk çiftçisini orada da unutmuşuz.

O bakımdan, Komisyondan istirham ediyorum, sağ olsun; benim burada getirdiğim önerge şu : «Hayvancılık ve tarımsal tesisler, imar mevzuatına aykırı olup olmadığına bakılmaksızın harçtan muaf tutulur.»

Böylelikle tahmin ediyorum ki, 2464 sayılı Kanunu değiştiren 2589 sayılı Kanun da ortadan kalkar; çünkü bugüne kadar aşırı derecede sızlanma mektupları aldım.

Madde böyle düzenlendiği takdirde, Sayın Komisyondan ve Sayın Hükümetten rica ediyorum, önergenin dışında cetvelinde değişmesi lazım ve maalesef turistik tesis ve tarımsal yapılar bir araya konulmuş, onun da her halde değişmesi gerekiyor.

Sayın Başkan ve sayın milletvekilleri, hepinizi saygılarımla selamlarım.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen başka sayın üye var mı? Yok.

Madde hakkında verilmiş önergeler var, geliş sırasına göre okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının 18 inci maddesinin (a) bendinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

«Her türlü besicilik, arıcılık ve sera gibi tesislerden, imar mevzuatına aykırı olup olmadığına bakılmaksızın hiçbir surette harç alınmaz.»

GEREKÇE :

1. Millî ekonomiye katkısı, ihracata yönelik ziraî faaliyetlerde bulunması,

2. Sabit olmayıp (demontable olması) her zaman yıkılabilir ve taşınabilir olması,

3. Maliki tarafından bu ziraat türünden her zaman vazgeçilip, sökülmek suretiyle başka yere nakli ve sökülüp satılmasının mümkün bulunması.

Rüştü Kâzım Yücelen İçel	Mustafa Çakaloğlu Antalya
Abdullah Cengiz Dağyar Antalya	Ali Dizdaroğlu Antalya
Fatma Rezan Şahinkaya Ankara	Ercüment Konukman İstanbul
Saffet Sakarya Çankırı	Hikmet Bicentürk İçel
Mustafa Uğur Ener Kütahya	Cemal Özbilen Kırklareli

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz tasarının 18 inci maddesinin (b) bendine aşağıdaki fıkranın eklenmesi arz ve talep olunur.

MADDE 18. —

Bent (b)

Fıkra 2 : Devletin hüküm ve tasarrufu altında olup da 10 uncu maddenin (b) bendinin son fıkrası gereğince tapuya tescil edilen yerler üzerinde bulunan yapı sahiplerinden, kanunun kabul edildiği tarih

itibariyle, 20 yıl ve daha fazla bir süreden beri zilyedlikleri olanlardan arsa bedeli alınmaz.

İsa Vardal — Ahmet Kemal Aydar
Zonguldak — Ankara
Rıza Öner Çakan — Yılmaz İhsan Hastürk
Zonguldak — İstanbul
Selahattin Taflıoğlu — Muhteşem Vasıf Yücel
Yozgat — Zonguldak

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 Sıra Sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının 18 inci maddesinin (e) bendinin ikinci fıkrasına aşağıdaki ilavenin yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Bu fondan yapılacak harcamalar Muhasebei Umumiye, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanununa tabi değildir.

Rüştü Kâzım Yücelen — Cemal Özbilen
İçel — Kırklareli
Halil Orhan Ergüder — Mustafa Batgün
İstanbul — Kocaeli
Osman Nuri Akyol
Kocaeli

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 18 inci maddesinin (a) bendinin 2 nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesine müsaadelerinizi arz ve rica ederiz.

«Her türlü hayvancılık ve tarımsal tesislerden, imar mevzuatına aykırı olup olmadığına bakılmaksızın, hiçbir harç alınmaz.»

Mahmut Akkılıç — Hüseyin Aydemir
İzmir — İzmir
Reşit Ülker — Muhittin Yıldırım
İstanbul — Edirne
Hayrettin Ozansoy — Ömer Kuşhan
Diyarbakır — Kars
Salih Alcan — Hayrullah Olca
Tekirdağ — İzmir
Rüştü Şardağ — Musa Ateş
İzmir — Tunceli
İsmet Turhangil — Mehmet Kara
Manisa — Trabzon
Ali Rıdvan Yıldırım — Fikret Ertan
Tunceli — İzmir
Yusuf Demir
Uşak

Not : Önerge kabul edildiği takdirde, 18 inci maddeye dayalı olarak 27 nci sayfadaki ilave harç cetvelinden,

«Turistik ve tarımsal yapılar» bölümünden «tarımsal yapılar» ifadesinin kaldırılması.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 Sıra Sayılı Yasa Tasarısının 18 inci maddesinin (a) bendinin 2 nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

«Madde 18 2 nci cümle. — Besicilik, arıcılık ve sera gibi tesislerden, hangi miktarda olursa olsun, imar mevzuatına aykırı olarak yapılanlardan sadece normal harçlar alınır.

Ömer Kuşhan — Hilmi Nalbantoğlu
Kars — Erzurum
Mehmet Üner — Musa Ateş
Kayseri — Tunceli
Erol Ağagil — Osman Esgin Tipi
Kırklareli — Aydın
Süleyman Koyuncugil
Gaziantep

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanunun 18 inci maddesinin (a) bendinin 2 nci fıkrasının aşağıdaki gibi değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yeni Şekil :

Tarım ve hayvancılık ile ilgili tesislerden imar mevzuatına aykırı olanlardan harç alınmaz.

Recep Ercümen Konukman — Sabri Aras
İstanbul — Kars
Hakkı Artukarslan — Ahmet Ekici
Bingöl — Kütahya
Cemal Özbilen
Kırklareli

BAŞKAN — Önergeleri aykırılık sıralarına göre tekrar okutup, işleme alıyorum.

Önce İçel Milletvekili Sayın Rüştü Kâzım Yücelen ve arkadaşlarının önergesini okutuyorum :

(İçel Milletvekili Rüştü Kâzım Yücelen ve arkadaşlarının (a) bendinin 2 nci fıkrasının değiştirilmesine dair önergesi tekrar okundu)

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Sayın Başkan, aykırı olan aslında benim ve Sayın Konukman'ın önergesidir. O kabul edilirse, öbürlerine gerek kalmaz.

BAŞKAN — Sayın Akkılıç; şimdi okunan önergeyle sizin ve arkadaşlarınızın vermiş olduğu önerge arasında bir fark var mı? Başka bir deyişle...

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Var efendim. Sayın Konukman ve arkadaşlarının verdiği önergeyle benim önergem aynıdır ve bu en aykırısıdır. O kabul edilirse, öbürlerine gerek kalmaz. Öbürleri de sanıyorum katılacaklardır.

BAŞKAN — Sayın Kâzım Yücelen ve arkadaşlarına ait olan ve biraz evvel okutmuş bulunduğum önergeye Sayın Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Sayın Hükümet katılıyor mu efendim?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Efendim, daha şümullü af önergeleri var, arkadaşlarım da «geri alacağız» şeklinde bana işaret ettiler; biz de onun için katılmıyoruz.

BAŞKAN — Sayın Kâzım Yücelen ve arkadaşlarının vermiş olduğu önergeyi oylarınıza sunacağım...

ABDULLAH CENGİZ DAĞYAR (Antalya) — Önergemizi geri alıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önerge, geri alınmış olması nedeniyle işlemden kaldırılmıştır.

Sayın Mahmut Akkılıç ve arkadaşlarının önergesini tekrar okutup işleme alıyorum.

(İzmir Milletvekili Mahmut Akkılıç ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Bu önerge Sayın Konukman ve arkadaşlarının verdiği önergeyle aynı galiba; her iki önergeyi birleştirsek efendim.

BAŞKAN — Sayın Konukman ve arkadaşlarının önergesini de okuyorum efendim :

(İstanbul Milletvekili Recep Ercüment Konukman ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Sayın Akkılıç ve arkadaşlarının vermiş olduğu önerge daha mufassal ve anlamlı olması nedeniyle, her ikisini, bu önerge esas alınmak üzere işleme alıyorum.

Bu şekliyle Sayın Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Sayın Hükümet de katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet katılıyorlar.

Sayın Akkılıç ve arkadaşlarının önergesi esas alınmak üzere, önergeleri oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önergeler kabul edilmiştir. (Alkışlar)

Sayın Hilmi Nalbantoğlu ve arkadaşlarının vermiş olduğu önergeyi, biraz evvel verilen önergelerin kabul edilmiş olması nedeniyle işleme koyamıyorum.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Geri alıyorum efendim.

BAŞKAN — Önerge sahibi geri almış olması nedeniyle, işleme koymuyorum.

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Sayın Başkanım, affedersiniz bir şey hatırlatabilir miyim?..

BAŞKAN — Buyurun efendim.

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Bu değişikliği Büyük Meclis lütfedip kabul etti. Divandaki sayın arkadaşım sormuşlardı, o takdirde cetvelde de değişiklik yapılması gerekir. Şimdi mi yapalım, yoksa cetvelde sırası geldiği zaman mı yapalım?

BAŞKAN — Bir önerge hazırlar mısınız efendim?

MAHMUT AKKILIÇ (İzmir) — Var efendim, orada önergemde. Önerge kabul edildiğine göre...

BAŞKAN — Usulüne uygun şekilde verirseniz daha iyi olur efendim.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Efendim, bir de redaktemiz var, eğer müsaade ederseniz...

BAŞKAN — Bu madde için mi?..

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Evet.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Efendim, «Arsa bedellerinin tespitinde hak sahiplerinin beyan edeceği değer esas alınır» (b) bendinin birinci satırında. Ancak bilahara yapılacak, «tespitine» değil, «tespitte» olacak.

BAŞKAN — Biz düzelterek okuduk efendim.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN — Diğer önergeleri okutuyorum :

(Zonguldak Milletvekili İsa Vardal ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komsiyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Katılmıyor.

Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Hayır efendim.

BAŞKAN — Katılmıyor.

Önerge sahibi Sayın Vardal söz almak istiyor mu? Buyurun efendim.

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz daha evvel 10 uncu maddenin (b) bendinin son fıkrası gereğince, Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan yerler üzerinde yapılmış yapılara tapu vermeyi kabul ettik. Hepinizin de bildiği gibi, Medenî Kanun hükümlerine göre, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerin zilyetlikle iktisabı mümkün değildir. Yani, Medenî Kanunun 639 uncu maddesi gereğince 20 yıldan fazla zilyet olsa dahi, zilyet eden bu kişi bu yeri kendi üzerine tapu ettirme hakkına sahip bulunmamaktadır. Şimdi biz bu kanunla, yani 10 uncu maddenin (b) bendi gereğince bunlara tapu vereceğiz. Şayet bu vatandaşların işgal ettiği yer, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bir yer olmayıp da, sahipsiz bir yer olsaydı, kanunen bu yeri kendi üzerine tapuya tescil ettirme hakkına zaten haiz olacaktı. Biz diyoruz ki; «Mademki Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yeri kişi veya kişiler 20 yıl veya daha fazla bir süreden beri zilyet etmiş, bina yapmış, içerisinde oturmakta iseler, bunlara tapu verirken binaların bulunduğu arsanın bedelini onlardan talep etmeyelim.» Medenî Kanun hükümleri gereğince bu böyle.

Bir de, Zonguldak Havza-i Sâmiye hudutlarını düşünün. Havza-i Sâmiye Kararnamesine göre bu yerlerde kişilerin zilyetlikle mülkiyet hakları bahis konusu değildir; Havza-i Sâmiye Kararnamesi bunu kesin surette menetmiştir.

Zonguldak'ta bir mahalle düşünün, 20 bin nüfuslu bir mahalle. Tamamen mahalleleşmiş ve içinde 20 bin kişi yaşayan bir mahalle. Bunların işgal ettiği binaların işgal tarihi 20 yıl değil, 30 yıl, 40 yıl, 50 yıla dayanıyor. Yıllardır burasını kendi mülkü gibi tasarruf etmiş olan bu kişiye, «Arkadaş sen bu arsanın bedelini bana vereceksin» dediğiniz zaman, biraz haksızlık olur gibi gelir bana. O nedenle, 20 yıl ve daha fazla bir süreden beri bu gibi yerleri zilyet edenlerden arsa bedellerinin alınmaması hakkaniyet icabıdır.

Keyfiyeti takdirlerinize bırakıyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum :

(İçel Milletvekili Rüştü Kâzım Yücelen ve arkadaşlarının (e) bendinin değiştirilmesine dair önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Başkanlığımıza şimdi gelmiş olan bir önergeyi okutuyorum; ancak, 18 inci maddeyle ilgili olup olmadığı pek anlaşılamamıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İmâr ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısına ek bu kanun kapsamına giren yapılara uygulanacak ilave harç cetveline aşağıdaki ara sınıf harç sırasının ilavesini teklif ederiz.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Cetvelle ilgili efendim.

BAŞKAN — Cetvelin bu maddeye bağlı olup olmadığını araştırıyoruz efendim.

Cetveli, Komisyonun açıklaması sonucu, Kanunun tümüyle birlikte oylayacağımız nedeniyle, bu önergeyi, görüşmüş olduğumuz 18 inci maddeyle irtibatlı bulmadığımızdan işlemden alıyoruz efendim.

18 inci maddeyi kabul edilen iki önerge doğrultusunda değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Başkanlığa verilmiş olan, 18 inci maddeden sonra ve 19 uncu madde olarak, ilave edilmesini isteyen bir önerge vardır yeni bir 19 uncu madde önergesidir, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarıya 18 inci maddesinden sonra 19 uncu madde olarak aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve talep ederiz.

İsa Vardal	Ahmet Kemal Aydar
Zonguldak	Ankara
Yılmaz İhsan Hastürk	Rıza Öner Çakan
İstanbul	Zonguldak
Selahattin Taflıoğlu	Muhteşem Vasıf Yücel
Yozgat	Zonguldak

Zarar Tazmini :

Madde 19. — Bu kanun gereğince tapu verilmiş yapılarda taşkömürü ve linyit kömürü üretimi nedeniyle ortaya çıkacak hasar, hasara neden olan kuruluşca ödenir. Ancak, bu kanuna göre yapılacak tespitlerde mevcut binalardan bu idarelerce verilmiş haritalara bağlı imar planları itibariyle öngörülmüş ve görülecek inşaat tedbirlerini taşımayanları ve tedbirleri alamayacak durumda iseler, yeni bir yerleşme alanında belediyece yapı kullanıcısına tapu verilerek yıkıma tabi tutulurlar. Bu durumdaki yapı sahipleri yıkıma tabi bina hakkında hiçbir hak talep edemezler.

BAŞKAN — Önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI İ. SAFA GİRAY (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önerge sahibi Sayın Vardal buyurun efendim.

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu önergemde amaçladığım konu şu Biz bu kanunla, biraz evvel de ifade ettiğim gibi gerek tapulu ve gerekse Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan tapusuz yerleri tapuya tescil ettirmek suretiyle bu yerler üzerinde bulunan yapı sahiplerine tapu vereceğiz. Zonguldak havzai fahmiyye hudutları içerisinde Ereğli Kömür İşletmelerinin yapmış olduğu kömür imalatı nedeniyle yer üstünde meydana getirdiği zararları ödeyebilmesi için bina sahibinin elindeki tapusunun 1326 tarihinden 10 yıl evveline ait olması lazım. Şayet bu tapu 10 yıl evvelki tarihi taşımıyorsa meydana gelen zararı kesin surette ödemez.

Şimdi biz, bu kanunla vatandaşa tapu vereceğiz. Tapu verdiğimiz binaların altında da kömür imalatı vardır veya ileride olacaktır. Yarın, öbürgün bu imalat nedeniyle vatandaşın binasında herhangi bir zarar meydana geldiği takdirde, bu zararı idare ödemeyecektir.

Biz, vatandaşa bu mülkiyet hakkını verirken, mülkiyet hakkının bütün olanaklarını da sağlamak durumundayız. O nedenle böyle bir maddenin buraya konmasında zaruret görüyorum.

Arz eder, teşekkürlerimi bildiririm.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

19 uncu maddeyi okutuyorum :

Muafıklıklar

MADDE 19. — Bu Kanuna göre ruhsat ve kullanma izni verilen yapılara 6785 sayılı İmar Kanununun 18 inci ve 20 nci maddelerine göre ceza tahakkuk ettirilemez ve tahakkuk ettirilmiş cezalar terkin edilir.

Bu Kanun kapsamına giren ve inşası tamamlanmış yapılara Sosyal Sigortalar Kurumu primi ve cezaları uygulanmaz.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen var mı?. Yoktur.

Bir değişiklik önergesi vardır, onu okutuyorum :

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

İmar Affı Yasa Tasarısının 19 uncu maddesinin son fıkrasının madde metninden çıkarılmasını öneririz.

M. Nuri Üzel	Reşit Ülker
Eskişehir	İstanbul
Ömer Necati Cengiz	Hilmi Nalbantoğlu
İstanbul	Erzurum

Münir Sevinç
Eskişehir

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?.

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI İ. SAFA GİRAY (İstanbul) — Hayır, katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önerge sahibi açıklama yapmak istiyor mu?

MEHMET NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Evet, Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Üzel.

MEHMET NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, zannediyorum ki, bizim bu İçtüzüğümüzdeki şu söz alma ve verme sırasındaki aksaklık ya yanlış tefsir ediliyor veyahut bizi bir çıkmaza götürüyor.

Şöyle ki: Bir teklifimiz geliyor, bu teklife katılıp katılmayacağı hakkında Komisyona sual açılıyor. Komisyon peşinen «hayır» diyor. Durun bakalım, daha bu teklifin teklif edenler tarafından getirilen gerekçesi nedir? Anlaşılıyor mu anlaşılmıyor mu? Evvela izah edelim, ondan sonra katılmayabilirler yine; ille katılsın, katılmasın, kabul edilsin, edilmesin diye bir ısrarımız da yok. Burada bir mevzu konuşacağız, anlatacağız, dinleyeceğiz. Eğer mantıklıysa, uygunsa, vatan ve millete faydalı ise bunu kabul edeceğiz veya etmeyeceğiz, reylerimizle bu kabul edilecek, reddedilecek.

Ama burada bir aksaklık var. Komisyon «katılıyor musunuz?» diyorlar, daha komisyon manasını bilmeden «hayır» diyor. Şimdi, peşinen önergeye katılmadığını bildiren komisyona istediğiniz kadar biz izah edelim, -yanlız biz arkadaşlar değil, içimizden herhangi birimiz izah edelim önceden komisyon «katılmıyorum» dediği için sonunda haklı olsanız dahi, haklı olsak dahi pek tabiidir ki, ilk verdiği söze göre katılmayacak ve o kanun maddesi, haklı olmasına rağmen çıkmayacak. Böyle bir açmaz içindeyiz sayın milletvekilleri. Yani bunu bir kararımızla mı değiştirmek gerekecek, yoksa bir anlayış mı getirmek lazım bu konuda?..

Biraz önce İçtüzüğün o maddesine bir atfı nazar ettim, «Komisyon, hükümet ve milletvekillerine, sırasıyla söz verilir» diyor. Şimdi bu sıra acaba İçtüzükteki maddede yazılan sıra mıdır, yoksa meselenin anlaşılması ve mantığın uyarılması için midir? Yani buraya bir söz sırası yazılacak -ki, İçtüzük öyledir, «Söz alanlar sırayla yazılır ve sırayla söz alanlara söz söz verilir» diyor- buna göre önce biz alalım sözü, ondan sonra komisyon söz alsın, anladıktan sonra meseleyi izah etsin, daha sonra kabul etsin veyahut etmesin.

Biz, böyle bir çıkmaz içindeyiz zannediyorum arkadaşlar ve en haklı taleplerimizde dahi evvela kabul edilmediği için sonradan haklı olunsa dahi şimdi anlatacağım bir mevzuda bakınız, hak verilecek, fakat kabul edilmeyecek; hak verileceğini siz de takdir edeceksiniz.

Muaflıklar kısmındaki 19 uncu maddenin son fıkrasında, «Bu kanun kapsamına giren ve inşası tamamlanmış yapılara Sosyal Sigortalar Kurumu primi ve cezaları uygulanmaz» deniliyor.

Muhterem arkadaşlarım, hepiniz bilirsiniz ki, inşası tamamlanmış yapılar daha önceden Sosyal Sigortalar Yasası kapsamına alınmış, hakkında Sosyal Sigortalar Yasasının çeşitli maddeleri uygulanmış, o inşaatta çalışmış olan işçilerin sigorta primleri işveren tarafından tahakkuk ettirilmiş, Sosyal Sigortalar Kurumuna yatırılmış ve Sosyal Sigortalar Kurumuna yatırılmış bu işçi ve işveren hisselerini havi primlerin karşılığı olan sigorta gün sayıları, işçilerin çalıştıkları gün hesaplarına girmiştir. Bu çalışılan gün hesabı, işçinin emekliye ayrıldığı tarihte kendisine maaş bağlanacak gün hesabında nazara alınarak kayda geçmiştir.

Şimdi eğer prime tabi olan bu gün sayılarını, işçinin tamamıyla hakkı olarak, sosyal sigorta hakkı olarak ihtiyarlık sigortasına sayılması için kendisinin çalıştığı gün hesabına girmiş ve ileride bu hesaba alınması lazım gelen gün olarak kayda geçmiş bir gün hesabını, prime bağlı olduğu için bu gün hesabını, «Bu cezalar uygulanmaz» demek suretiyle terkin etmiş gidiyoruz.

Şimdi ne olacak? İnşası tamamlanmış bu yapılarda çalışmış olan tüm Sosyal Sigortaya tabi işçilerden alınmış primlerin tekabül ettiği çalıştıkları gün sayılarını, şu fıkra kaldığı sürece terkin edeceğiz ve o kadar çalıştıkları süreler bu hesaplarından düşecek ve ihtiyarlık sigortası hakları heder olacak, kaç gün bu nevi inşaatlarda çalıştıysa.

Bu itibarla, biz şimdi bu fıkrayı getirmekle, yıllar yılı bu nevi inşaatlarda çalışmış olan işçilerin ihtiyarlık sigortası hesaplarına girmiş olan haklarını nasıl terkin edebiliriz? Bir an diyelim ki, bu maddeyi, ısrar ettik, komisyon hayır demek suretiyle bir türlü dönemedi, kabul etmiyor bir an için. Çıkmış olan bütün primleri, işveren ve işçi prim hisselerini iade mi edeceğiz şimdi Sosyal Sigortalar Kurumundan; bunların bordrolardan teker teker isimlerini çıkartarak, bordrolardan düşerek, iade mi edeceğiz?

İşçilerin primlerini iade edecek olursak, işverenlerin de primlerini iade edeceğiz. İnşaatlar olmuş bitmiştir. Sosyal Sigortalar Kanunu şümulünden de çıkmıştır artık, hepsi tamamlanmıştır; kime iade edeceksiniz primleri? Muhterem arkadaşlarım mümkün değildir ve bu fıkra Sosyal Sigortalarda işçilerin kazanılmış olan haklarını ortadan kaldırmaktadır «uygulanmaz» demek suretiyle. Acaba buna imkân mı verelim? Mümkün değildir arkadaşlarım. Sosyal Sigortalar Kurumunda, tatbikatında umum müdür muavini olarak bulunmuş bir kişi olarak arz ediyorum ki, Sosyal Sigortalar Kanununun tüm teknik hususiyetleri itibariyle bu fıkra burada kaldığı sürece iş-

çilerin kazanılmış haklarını ortadan kaldırıyoruz.

Takdir sizlere aittir, teşekkür ederim. (Alkışlar)

HAYRETTİN ELMAS (İstanbul) — Sayın Başkan milletvekili olarak söz isteyebilir miyim?

BAŞKAN — Efendim, tüzük hükmünü müsaadenizle Yüksek Heyete okuyorum :

«Değişiklik önergeleri önce veriliş, sonra aykırılık sıralarına göre okunur ve işleme konur. Başkan her önerge için komisyona katılıp katılmadığını sorar. Komisyonun katılmaması halinde önerge sahibi isterse beş dakikayı geçmemek üzere açıklama için söz alabilir. Daha sonra önergeler işaret oyuyla ayrı ayrı oylanır. Komisyonun katılmadığı ve fakat genel kurulun kabul ettiği önerge ve ilgili maddeyi komisyon geri isteyebilir.»

Şimdi bu açık hüküm karşısında bizim başka bir sayın milletvekiline önerge sahibi açıklama yaptıktan sonra söz vermemiz mümkün değildir.

Bu nedenle önergeyi oylarınıza sunuyorum : Önergeyi kabul edenler...

İSMAİL SARUHAN (Ankara) — Sayın Başkan, önergenin mahiyeti anlaşılamadı, tekrar okur musunuz?

BAŞKAN — Önergeyi kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir. (HP ve MDP sıralarından alkışlar)

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI İBRAHİM ÖZDEMİR (İstanbul) — Sayın Başkan, komisyon olarak maddeyi geri alıyoruz.

BAŞKAN — Kabul edilen önergeyi Komisyon geri istiyor. Bu hususu oylarınıza sunuyorum : (Gürültüler, «Olmaz böyle şey» sesleri)

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan, usul hakkında söz istiyorum. Komisyon önergeyi geri istemiyor, maddeyi geri istiyor.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI İBRAHİM ÖZDEMİR (İstanbul) — Önerge sahibi biz değiliz zaten efendim; yanlış oldu.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Evet, evet yanlış söylenmiş; affedersiniz.

BAŞKAN — Efendim, demin ilgili içtüzük maddesini okuduk. Maddede «Komisyon, önerge ve ilgili maddeyi geri isteyebilir» diyor ve Komisyon da bu şekilde bir talepte bulunuyor.

Bu hususu oylarınıza sunuyorum...

İHSAN TOMBUŞ (Çorum) — Oya sunmaya gerek yok sayın Başkan.

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, kabul edilen önerge ve maddeyi Tüzüğümüzün 88 inci maddesi muvacehesince Komisyon geri istiyor. Bunu oylarınıza sunuyorum : Komisyonun maddeyi geri istemesini kabul edenler.

MEHMET NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Sayın Başkan, yanlış ifadede bulunuyorsunuz. «Komisyon önergeyi ve maddeyi geri istiyor.» diyorsunuz. Önergemi geriye vermiyorum, muhafaza ediyorum. Maddeyi verebilirsiniz ancak.

BAŞKAN — Efendim... (Gürültüler)

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI İBRAHİM ÖZDEMİR (İstanbul) — Sayın Başkan, maddeyi geri alıp, hemen redakte edip tekrar verebiliriz efendim.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Sayın Başkan, usulsüzlük yapıyorsunuz.

BAŞKAN — Efendim, maddeye göre konuşuyoruz. Lütfen sayın milletvekilleri, burada boşuna münakaşa etmeyelim, bakınız maddeyi okuyarak konuşuyorum.

Diyor ki : «Komisyonun katılmadığı ve fakat Genel Kurulun kabul ettiği önerge ve ilgili maddeyi Komisyon geri isteyebilir.» Komisyon da bu şekilde istiyor. Bunda anlaşılmayacak bir taraf mı var efendim? Ben bunu oylarınıza sunuyorum...

MEHMET NURİ ÜZEL (Eskişehir) Önerge sahibi biziz, siz nasıl olur da geri aldırmak için oya sunabilirsiniz.

İHSAN TOMBUŞ (Çorum) — Oya sunulmaz Sayın Başkan. Komisyon isteyince geri verilir...

BAŞKAN — Efendim bu Genel Kurula mal edilmiş bir husustur. Şimdi Genel Kurul oylarıyla bunu halledecektir efendim.

ONURAL ŞEREF BOZKURT (Çanakkale) — Çoğunluk yok Sayın Başkan.

BAŞKAN — Bunu oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Komisyonun teklifi kabul edilmiş, önerge ve madde Komisyona iade edilmiştir.

ONURAL ŞEREF BOZKURT (Çanakkale) — Çoğunluk yok Sayın Başkan.

BAŞKAN — 20 nci maddeyi okutuyorum :

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Uygulamaların örnek teşkil etmemesi

MADDE 20. — Bu Kanunda yer alan ruhsat ve kullanma izni hakkındaki işlemler bir defaya mahsus olmak üzere uygulanır. Bu işlemler, bundan sonraki uygulamalara örnek teşkil etmez. Bu Kanu-

na göre ruhsat ve kullanma izni verilen yapıların herhangi bir sebeple yıkılmaları halinde, bu alanlarda yeniden yapılacak yapılar için yürürlükteki plan ve mevzuat hükümleri ile gecekondular için ıslah imar planlarını geliştiren imar planları uygulanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Madde hakkında verilmiş önerge olmaması nedeniyle maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21 inci maddeyi okutuyorum :

MADDE 21. — 6785 sayılı İmar Kanununun ek 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Ek Madde 9. — Belediye hudutları ve mücavir alanlar içinde veya dışında bulunan gedik ve zeminler tamamen müntafi (yararına) ve münhedim (yıkılma) olarak varlıklarını kaybetmemiş olanlar bu Kanun hükümlerine göre tasfiye olunurlar.

Tasfiyeye tabi tutulan taşınmaz mallardaki zemin hakları bedele çevrilmiştir.

Zemin hakkı bedeli, ait olduğu taşınmaz malın zemine ait son emlak vergi değerinin 1/5'idir. Bu şekilde belirlenecek zemin hakkı bedeli, tapu idaresince gedik sahibinin müracaatı halinde zemin hakkı sahibi adına emaneten millî bir bankaya yatırılır. Müracaat edilmediği takdirde zemin hakkı sahibi lehine kanunî ipotek tesis edilir.

Zemin hakkı bedelinin 1/4'ü peşin, bakiyesi en geç üç yıl içinde yıllık eşit taksitlerle ödenir ve bu bedele bankaca vadesiz mevduat faizi uygulanır. Peşin miktar ve taksitler 40.000.— TL. dan az olamaz. Bu işlemlerden sonra tapu sicilinde gerekli terkin ve tashihler resen yapılır.»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Madde hakkında verilmiş bir değişiklik önergesi vardır, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının 21 inci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve ayrıca aynı maddeye aşağıdaki fıkranın ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

Altan Kavak	Mustafa Batgün
İstanbul	Kocaeli
İsmet Ergül	Osman Nuri Akyol
Kırşehir	Kocaeli

Nami Poyraz
Ordu

Değiştirilecek birinci fıkra metni : Belediye hudutları ve mücavir sahalar içinde veya dışında bulunan gedik ve zeminler (Örfü belde-paftos) tamamen müntafi ve münhedim olarak varlıklarını kaybedip, kaybetmediklerine bakılmaksızın bu Kanun hükümlerine göre tasviye olunurlar.

İlave edilecek fıkra : Bankaya emaneten yatırılan veya ipotekle temin edilen zemin hakkı bedeli üzerindeki iddialar genel hükümlere tabidir.

BAŞKAN — Okunan önergeye komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet önergeye katılıyor mu efendim?

DEVLET BAŞKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İSA VARDAL (oZnguldak) — Sayın Başkan özür dilerim.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

İSA VARDAL (Zonguldak) — Genel Kurulun çalışma şekli bakımından ifade ediyorum, Komisyon ve Hükümeti üyeler meşgul etmektedir.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI İBRAHİM ÖZDEMİR (İstanbul) — Efendim Komisyon üyesidir.

İSA VARDAL (Zonguldak) — O zaman yerine otursun.

BAŞKAN — 21 inci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni bir 22 nci madde ilavesi hakkında bir önerge var; bu önergeyi okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 sıra sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısına aşağıdaki metnin 22 nci madde olarak eklenmesini ve diğer madde numaralarının da buna göre değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Altan Kavak	Arif Bilgin
İstanbul	Rize
Ferruh İlter	Orhan Ergüder
İstanbul	İstanbul

İhsan Nuri Topkaya
Ordu

Devam etmekte olan işlemlere ait hükümler

MADDE 22. - a) Boğaziçi Kanunundaki 16.3.1983 tarih ve 2805 sayılı Kanunla ilgili hükümler yerine bu kanun hükümleri uygulanır.

b) Bu kanun kapsamına giren yapılarla ilgili evvelce idarî yargı mercilerine açılmış ve hangi aşamada olursa olsun kesinleşmemiş davalar düşmüş sayılır. Bu davalar nedeni ile taraflara harç ve yargılama gideri yüklenemez.

c) 16.3.1983 tarih ve 2805 sayılı Kanunun uygulanması nedeni ile mühürlenen inşa halinde veya yapımı bitmiş tüm binalar bu kanunun hükümleri uygulanmak üzere mühürlenmemiş sayılır.

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler.. Önerge kabul edilmiştir.

Bu önergeyi 22 nci madde olarak oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22 nci maddeyi 23 üncü madde olarak okutuyorum :

Yürürlükten kaldırılan kanunlar

MADDE 23. — a) 2805 sayılı Kanun yürürten kaldırılmıştır.

b) 11.1.1963 tarihli ve 141 sayılı Kanun ve diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

c) Boğaziçi Kanunundaki 2805 sayılı Kanunla ilgili hükümler yerine bu Kanun hükümleri uygulanır.

d) Bu Kanun kapsamına giren yapılarla ilgili evvelce idarî yargı mercilerine açılmış ve hangi aşamada olursa olsun kesinleşmemiş davalar düşmüş sayılır. Bu davalar nedeni ile taraflara harç ve yargılama gideri yüklenemez.

e) 2805 sayılı Kanunun uygulanması nedeni ile mühürlenen inşa halinde veya yapımı bitmiş tüm binalar bu Kanunun hükümleri uygulanmak üzere mühürlenmemiş sayılır.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Madde hakkında verilmiş değişiklik önergeleri vardır; geliş sırasına göre okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 S. Sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının 23 üncü maddesinin (Eski 22 nci maddesinin) (c), (d) ve (e) bentlerinin madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Altan Kavak	Arif Bilgin
İstanbul	Rize
Ferruh İlter	Orhan Ergüder
İstanbul	İstanbul

İhsan Nuri Topkaya
Ordu

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz tasarının «Yürürlükten kaldırılan kanunlar» başlığını taşıyan 23 üncü maddesine aşağıdaki (c) bendinin eklenmesi arz ve talep olunur.

İsa Vardal	Rıza Öner Çakan
Zonguldak	Zonguldak
A. Kemal Aydar	Yılmaz Hastürk
Ankara	İstanbul
Selahattin Taflıoğlu	Muhteşem Vasıf Yücel
Yozgat	Zonguldak

Madde 23. — bent (c) : 17 Ocak 1326 tarih ve 289 sayılı Tezkere-i Sâmiye'nin bu kanuna aykırı hükümleri kaldırılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 S. Sayılı İmar Affı Yasa Tasarısının 23 üncü maddesinin (d) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ederiz.

d) Bu kanun kapsamına giren yapılarla ilgili evvelce idarî, hukukî ve cezaî yargı mercilerinde ve hangi aşamada olursa olsun kesinleşmemiş davalar düşmüş sayılır. Bu davalar nedeniyle taraflara harç ve yargılama gideri yüklenemez.

Hüseyin Avni Güler — İstanbul
Mehmet Üner — Kayseri
Ali İhsan Elgin — İçel
Hayrullah Olca — İzmir
Yılmaz Hastürk — İstanbul

BAŞKAN — Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme koyuyoruz :

(İstanbul Milletvekili Altan Kavak ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet katılıyorlar mı?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet katılıyorlar.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum :

(Zonguldak Milletvekili İsa Vardal ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet katılıyorlar mı?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz.

DEVLET BAKANI SUDİ. N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet katılmıyorlar.

Önerge sahibi bir açıklamada bulunmak ister mi?

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan durum açık. Vakit kaybetmemek için yerimden çok kısa olarak arz edeyim.

Bu kanunun uygulanabilmesi Tezkere-i Sâmiye'nin bu kanuna aykırı hükümlerinin kaldırılmasına bağlıdır. O nedenle önergeyi sundum, takdir Yüce Genel Kurulundur. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Sayın Hüseyin Avni Güler ve arkadaşlarının vermiş olduğu önergeyi, biraz evvel kabul edilmiş olan önerge nedeniyle işleme koyamıyorum. Bu nedenle önergeyi işlemden kaldırıyorum.

23 üncü maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Yönetmelik

MADDE 24. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içinde Kanunun uygulanması ile ilgili yönetmelik ile tesis edilecek fonların harcama esaslarını düzenleyen yönetmelik ve uygulama ile ilgili diğer yönetmelikler Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanır ve uygulanır.

Ayrıca bu Kanunda geçen terimler, Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca düzenlenecek ilgili yönetmeliklerde tanımlanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Madde hakkında verilmiş bir önerge de bulunmadığı nedeniyle maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabur edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici madde 1'i okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 1. — İmar mevzuatına uygun inşa edilerek kullanma izni alınmış yapılarda; 1 Ocak 1983 tarihinden önce yapılan ve fen ve sağlık kurallarına aykırı olmayan ve yapının dış görünümünü bozmayan, yapı kat planının dış hatları içerisinde ve taşıyıcı elemanlarını etkilemeyen değişiklikler sahibinin, durumu belirtilen iki nüsha dilekçeyle müracaatı üzerine Kanunda öngörülen işlemler yapılmaksızın muhafazasına karar verilmiş sayılır. Dilekçe yapının dosyasına konur. Bu maksatla yapılacak müracaat süresi 1 yıldır. Bu dilekçelere sadece 2 000 TL. müracaat masraflarının ödendiğini gösteren banka makbuzu eklenir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Madde hakkında verilmiş olan değişiklik önergesini okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının geçici madde 1'in aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yeni metin :

Geçici Madde 1. — İmar mevzuatına uygun inşa edilerek kullanma izni alınmış yapılarda; 1 Ocak 1983 tarihinden önce yapılan, kendi bağımsız bölümlerine ait ve fen ve sağlık kurallarına aykırı olmayan ve yapının dış görünümünü bozmayan, yapı kat planının dış hatları içerisinde ve taşıyıcı elemanlarını etkilemeyen değişiklikler sahibinin, durumu belirtilen iki nüsha dilekçeyle müracaatı üzerine kanunda öngörülen işlemler yapılmaksızın muhafazasına karar verilmiş sayılır. Dilekçe yapının dosyasına konur. Bu maksatla yapılacak müracaat süresi bir yıldır. Bu dilekçelere sadece 2 bin TL. müracaat masraflarının ödendiğini gösteren banka makbuzu eklenir.

Ercüment Konukman	Alpaslan Pehlivanlı
İstanbul	Ankara
İsmail Saruhan	Hazım Kutay
Ankara	Ankara
İlker Tuncay	Ogan Soysal
Çankırı	Ankara
Kemal İğrek	Sezai Pekuslu
Bursa	Ankara
Mehmet Sağdıç	Memduh Mehmet Gökçen
Ankara	Bursa

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI İBRAHİM ÖZDEMİR (İstanbul) — Sayın Başkanım, 14 üncü maddenin (f) fıkrasına göre tarihin burada da 1 Ekim 1983 olması lazım; onu belirtmemişler orada. 14'te değiştirdik tarihi çünkü. Onun ötesinde «Kendi bağımsız bölümlerine» ibaresi hariç diğerlerine katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önerge sahipleri olarak, 1 Ocak 1983 tarihinin Komisyonun beyan ettiği şekilde olmasına katılıyor musunuz?

RECEP ERCÜMENT KONUKMAN (İstanbul) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Katılıyorsunuz...

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI İBRAHİM ÖZDEMİR (İstanbul) — «Kendi bağımsız bölümlerine» hariç diğerlerine katılıyoruz efendim. Orada bir ibare var...

İSMAİL SARUHAN (Ankara) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Biraz evvel Yüksek Heyetinize okutmuş olduğumuz önergede Sayın İsmail Saruhan imzası da mevcut bulunmaktadır. Sayın İsmail Saruhan Komisyon üyesi olması nedeniyle değişiklik önergesi veremez. Bu sebeple ismini önergeden siliyoruz. Yeteri kadar imza mevcut olduğu nedeniyle önergeyi görüşmeye devam ediyoruz.

Okunan şekliyle önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL ÖZDEMİR (İstanbul) — Söylediğimiz kısımlar hariç katılıyoruz efendim. Tarihi 1 Ekim 1983 olmak kaydıyla katılıyoruz efendim. «Kendi bağımsız bölümlerine» kısmı hariç diğerlerine katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon «1 Ekim 1983 tarihinden» şeklinde yapılan düzeltmeyle beraber bu önergeye katılıyor mu efendim?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu efendim?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Geçici 1 inci maddeyi önergede kabul edilen şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici 2 nci maddeyi okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 2. — Aşağıda belirtilen yapılar imar mevzuatına uygun inşa edilerek kullanma izni alınmış yapılar olarak kabul edilir. Yapılış tarihine bakılmaksızın gecekondular bu hükmün dışındadır.

a) 6785 sayılı İmar Kanununun yürürlüğe girdiği 17 Ocak 1957 tarihinden önce yapılmış yapılar,

b) 6785 sayılı İmar Kanununun ek madde 8 kapsamına giren alanlarda 10 Ocak 1975 tarihinden önce yapılmış yapılar.

c) 2565 sayılı Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kapsamına Giren veya Millî Savunma Bakanlığına Tahsisli Olan veya Tahsissiz olarak Millî Savunma Bakanlığınca kullanılmakta olan arsa ve araziler üzerindeki Millî Savunma Bakanlığına veya Türk Silahlı Kuvvetlerine ait yapılar,

d) Belediye ve Mücavir alan sınırları dışında, 6785 sayılı İmar Kanununun Ek - 8 maddesi gereğince çıkarılan yönetmeliğin 1.03 maddesi kapsamı dışında kalan köy ve mezralar ve dağınık yerleşik alanlardaki ve nehir kenarına 500 metrelik kara yönündeki kuşak içinde kalan alanlarda bu bölgelerde hazine, özel idare, belediye, köy tüzelkişiliği ve vakıflara ait arazilerde; köy nüfusuna kayıtlı ve sürekli oturanlara ait konut ve müştemilatı ile bu bent kapsamındaki yerlerdeki kamu hizmeti için yapılmış yapılar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Madde hakkında verilmiş olan değişiklik önergeleri vardır, geliş sırasına göre okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının Geçici 2 nci maddesinin (d) bendine aşağıdaki fıkranın ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahir Sabuniş Bursa	Ercüment Konukman İstanbul
Ferruh İlter İstanbul	Mustafa Çakaloğlu Antalya

Beşir Çelebioğlu
Mardin

«Ancak bu bentte sözü edilen yapılardan Hazine, özel idare, belediye, köy tüzelkişiliği ve vakıflara ait arazilerde bulunanlardan bu kanunun 18 inci maddesinin (e) bendine göre arsa bedeli de tahsil edilir ve gerekli tapu işlemleri tamamlanır.»

BAŞKAN — Diğer önergeyi okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının Geçici 2 nci maddesine uygulamada boşluk kalmaması ve tereddüt yaratmaması bakımından (e) bendi olarak aşağıdaki metnin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

GEÇİCİ MADDE 2. —

(e) 2 nci madde kapsamı dışında kalıp, orman sınırları içinde bulunan veya bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybettiği için tarım ve hayvancılığa tahsis edilmek üzere orman sınırları dışına çıkarılmış bulunan yerlerdekiler hariç, bu kanunda özel hüküm getirilmemiş yapılar.

A. Mazhar Haznedar Ordu	Ülkü Söylemezoğlu Kahramanmaraş
Rıfat Bayazıt Kahramanmaraş	Mustafa Çorapçıoğlu Balıkesir

Haydar Koyuncu
Konya

BAŞKAN — Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme koyacağım.

(Bursa Milletvekili Fahir Sabuniş ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum :

(Ordu Milletvekili Ali Mazhar Haznedar ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Maddeyi kabul edilen iki önerge doğrultusunda değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici 3'üncü maddeyi okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 3. — 6785 sayılı İmar Kanununda bu konuda değişiklik yapılıncaya kadar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra; imar mevzuatına aykırı ruhsat verenler, verilmesine müsaade edenler ve görevini kötüye kullananlar ile bu Kanuna göre yapılacak değerlendirmeleri etkileyecek şekilde

gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar veya belge düzenleyenler, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

BAŞKAN — Madde hakkında söz almak isteyen var mı?. Yoktur.

Madde hakkında verilmiş olan önergeler var, geliş sırasına göre okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yüce Meclisin gündeminde 12 sıra sayıyla görüşülmekte olan tasarının geçici 3 üncü maddesinin aşağıdaki gibi değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Geçici Madde 3. — 6785 sayılı İmar Kanununda bu konuda değişiklik yapılıncaya kadar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra;

a) Yapılacak gecekondular ile ruhsatsız yapılar taşınmaz malın bulunduğu yerin belediye başkanı veya en büyük mülkî amiri tarafından yıktırılır. İtiraz veya dava açılması, yıkım kararının uygulanmasını durdurmaz.

Yıkım masrafları yüzde 20 fazlasıyla yapımcı ve mal sahibinden tahsil edilir.

b) Yapılacak gecekondular ile başkasının mülküne tecavüzlü imar mevzuatına aykırı yapılar (a) fıkrasına göre yıktırılmakla beraber yapı sahipleri, fennî mesuller ve müteahhitleri altı aya kadar hapis ve 100 000 liradan 500 000 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar. Bu fiillerin tekrar edilmesi halinde söz konusu kimselere verilecek cezalar 1/3'ünden az olmamak üzere 3 katına kadar artırılır. Fennî mesullere ayrıca 1 yıla kadar meslekten men cezası verilir. Bu fıkra uyarınca yıktırılan yapıların enkazına ilgili idarelerce el konulur. Enkazın kullanılabilecek olanları irat kaydedilir.

c) İmar mevzuatına aykırı ruhsat verenler, verilmesine müsaade edenler ve görevini kötüye kullananlar ile bu Kanuna göre yapılacak değerlendirmeleri etkileyecek biçimde gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar veya belge düzenleyenler, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde; 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılırlar.

Ülkü Söylemezoğlu — Işılay Saygın
Kahramanmaraş — İzmir
Mustafa Çorapçıoğlu — Hilmi Biçer
Balıkesir — Sinop
Feyzullah Yıldırım
Gaziantep

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 S. Sayılı Yasa Tasarısının geçici 3 üncü maddesinin gerekçesine uygun şekilde aşağıda düzenlediğimiz biçimde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

GEÇİCİ MADDE 3. — 6785 Sayılı İmar Kanununda bu konuda değişiklik yapılıncaya kadar, bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yapılacak gecekondular ile ruhsatsız yapılar, taşınmaz malın bulunduğu yerin belediye başkanı yada en büyük mülkî amirinin yazılı emriyle tebligat yapılmaksızın yıktırılır.

Bu Kanun yürürlüğe girdikten sonra imar mevzuatına aykırı ruhsat verenler, verilmesine müsaade edenler ve görevini kötüye kullananlar ile bu Kanuna göre yapılacak değerlendirmeleri etkileyecek şekilde gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar veya belge düzenleyenler, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılırlar.

Hilmi Nalbantoğlu — Mehmet Üner
Erzurum — Kayseri
Osman Esgin Tipî — Süleyman Koyuncugil
Aydın — Gaziantep
Ahmet Sırrı Özbek
Adıyaman

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının geçici 3 üncü maddesinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ercüment Konukman — Mahmut Oltan Sungurlu
İstanbul — Gümüşhane
Göksel Kalaycıoğlu — Özdemir Pehlivanoğlu
Ankara — İzmir
Mustafa Tınaz Titiz
İstanbul

BAŞKAN — Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup, işleme alacağım.

(İstanbul Milletvekili Recep Ercüment Konukman ve arkadaşlarının önergeleri tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye Hükümet ve Komisyon katılıyor.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Bu nedenle diğer iki önerge işleme konulmayacaktır.

Geçici 4 üncü maddeyi geçici 3 üncü madde olarak okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 3. — 1605 sayılı Kanunla değişik 6785 sayılı İmar Kanununda değişiklik yapılıncaya kadar,

a) Devletin güvenlik ve emniyeti ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin harekât ve savunması bakımından gizlilik arz eden yapılara, belediyeden alınan imar durumuna (kat nizamı, cephe hattı, inşaat derinliği ve toplam m²'sine) uyularak projelerinin kurumlarca tasdik edildiği ve statik sorumluluğun kurumlarına ait olduğunun ilgili belediyesine yetkili mercilerce yazı ile bildirildiği takdirde, İmar Kanununun 4 üncü maddesinde belirtilen ruhsatıyla ekleri aranmaksızın yapı izni verilir.

b) İmarlı alanlarda kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak yapılara (a) bendinde belirtilen imar mevzuatı hükümlerine uyulmuş olmak şartıyla kurumlarının yetkili şubesince tasdik edilmiş 1/100 ölçekli avam projelerine yapı ruhsatiyesi verilir.

Ancak ruhsatiye verilmeden önce yapılacak tesisin gerekli tatbikat projelerinin kurumlarınca tasdik edildiği ve statik sorumluluğunun kurumlarına ait olduğunun ilgili belediyesine yazılı olarak bildirilmiş olması şarttır.

c) İskân dışı ve tasdikli imar planı olmayan yerlerde kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak yapılara (a) bendinde belirtilen mevzuat hükümleri aranmaksızın kurumlarınca tasdik edilmiş vaziyet planına göre yapı ruhsatiyesi verilir.

Bu yapıların da gerekli tatbikat projelerinin kurumlarınca tasdik edildiği ve statik sorumluluğunun kurumlarına ait olduğunun yazı ile ilgili belediye veya il imar müdürlüğüne bildirilmesi gerekir.

d) Köy yerleşik ve dağınık yerleşik alanlarda yapılacak her türlü, konut, ahır, ağıl, su ve yem depoları, gübre ve silaj çukurları, arıhaneler gibi tarım maksatlı yapılar için il imar müdürlüğünden alınacak tip projelere veya İmar Kanununun öngördüğü teknik elemanlarca yapılmış veya kamu kuruluşlarınca geliştirilmiş projelere göre İmar Kanununun 4 üncü maddesindeki belgeler aranmadan yapı izni verilir.

Bu madde hükümlerine göre yapılan yapıların geçici kabulleri yapıldığında bina yapı kullanma izin belgesi almış sayılır.

BAŞKAN — Madde hakkında söz almak isteyen var mı? Yok.

Madde hakkında verilmiş önergeler var. Veriliş sırasına göre okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yüce Meclisin gündeminde 12 sıra sayıyla görüşülmekte olan tasarının geçici 3 üncü maddesinin (c) bendinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Ülkü Söylemezoğlu	Rıfat Bayazıt
Kahramanmaraş	Kahramanmaraş
Ali Mazhar Haznedar	Işılay Saygın
Ordu	İzmir

Mustafa Çorapçıoğlu
Balıkesir

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının geçici 3 üncü maddesi (d) bendinin aşağıdaki gibi değiştirilmesini öneriyoruz.

d) Köy veya dağınık şekilde yerleşik alanlarda yapılacak her türlü konut, ahır, ağıl, su ve yem depoları, gübre ve silaj çukurları, arıhaneler gibi tarım maksatlı yapılar için il imar müdürlüğünden alınacak tip projelere göre veya İmar Kanununun öngördüğü teknik elemanlarca yapılmış veya kamu kuruluşlarınca geliştirilmiş projelere göre İmar Kanununun 4 üncü maddesindeki belgeler (mülkiyet belirtilen belgeler hariç) aranmaksızın yapı izni verilir.

Ercüment Konukman	Fatma Rezan Şahinkaya
İstanbul	Ankara
Lütfullah Kayalar	Hikmet Bicentürk
Yozgat	İçel

Hakkı Artukarslan
Bingöl

Gerekçe : İmar Kanununun 4 üncü maddesinde istenen belgeler arasında tapu belgesi de mevcuttur. Madde eski haliyle yasalaşırsa mülkiyet kontrol edilemeden yapı izni verilmiş olur ki, bu da mülkiyet haklarını zedeler.

BAŞKAN — Okunmuş bulunan önergeleri aykırılık sırasına göre okutup, işleme koyacağım.

(Kahramanmaraş Milletvekili Ülkü Söylemezoğlu ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet önergeye katılmıyor.

Önerge sahibi açıklamada bulunmak istiyor mu? Buyurunuz.

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten bu konunun üzerinde dönüp dönüp duruyoruz. Sebebini de, sizi sıkmadan bir daha anlatacağım. Devletin güvenlik ve emniyeti ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin harekât ve savunması bakımından gizlilik arz eden yapılar için imara uygunluk arıyoruz, projesini yaptığını bildirmesini istiyoruz, statik sorumluluğunu aldırtıyoruz. İmarlı alanlarda, yani planı yapılmış, imar şartları belirlenmiş alanlarda kamu kuruluşlarının avan proje vermelerine rağmen, tatbikat projelerini yapmış olmalarını ve statik sorumluluğunu almış olmalarını istiyoruz; fakat hiç imar planı yok, iskân dışı, ne için kullanılacağı belli değil bir alanda, bir kamu kuruluşunun, avan proje bile vermeden bina yapmasına, inşaat yapmasına müsaade etmek demek, plan ve imar anlayışını bir tarafa atmak demektir. Dönüp dönüp bunu söylüyorum; öbürlerinden aradığımız bir sürü şartı üstelik burada hiç aramıyoruz ve geçici kabulü yapılınca da iskân ruhsatını almış sayıyoruz.

İnanın ki, bu kamu kurum ve kuruluşları yönünden, imarın ve planın ortadan kaldırılması demektir, çok hatalıdır, geleceğe dönük fevkalade yanlış bir yol açmaktadır; zaten kamu kuruluşları örnek olmak gerekirken, bugüne kadar uymamıştır, bundan sonra tamamen bunun dışına alınmaktadır; mahzurludur. Dönüp dönüp bu konuyu huzurunuza getirdiğim için üzgünüm; ama çok önemli olduğu için bir daha arz ediyorum, takdirlerinize sunuyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutup, işleme alıyorum :

(İstanbul Milletvekili Recep Ercüment Konukman ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu efendim?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA — (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Efendim, müsaade ederseniz maddede bir iki kelimelik redaksiyon yapabilir miyiz? Oya sundunuz mu bilemiyorum, vakit geçtiyse affedersiniz.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Efendim, Geçici 3 üncü maddenin (d) fıkrasındaki ibarenin «köy veya dağınık şekilde yerleşik alanlarda» şeklinde düzeltilmesini istiyoruz. Yani, madde «köy veya dağınık şekilde yerleşik alanlarda» diye devam ediyor.

BAŞKAN — Komisyon geçici 3 üncü maddenin (d) bendinin şu şekilde değiştirilmesini istemektedir : «Köy veya dağınık şekilde yerleşik alanlarda yapılacak» diye devam ediyor.

Maddeyi bu şekliyle ve kabul edilen önerge muvacehesinde oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 4 üncü maddeyi okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu Kanunun uygulanmasında çıkabilecek sorunların çözümlenmesi ve uygulamanın eksiksiz gerçekleştirilmesinin temini amacı ile gerektiğinde bu Kanunda öngörülen sürelerin bir misline kadar uzatılmasına Bakanlar Kurulu yetkilidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen?.. Yok.

Madde hakkında değişiklik önergesi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni geçici madde ilavesini isteyen bir önerge vardır; bu önergeyi okutuyorum...

ÜLKÜ SÖYLEMEZOĞLU (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, önergeyi geri alıyorum.

BAŞKAN — Önerge sahibi önergeyi geri almış olduğu nedeniyle işleme almıyoruz efendim.

Bir başka geçici madde ilavesi önergesi var, onu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini arz ederiz.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte bahçeli nizama göre yapımı planlanmış ve inşaatının yüzde 50'si tamamlanmış bulunan yapı kooperatiflerinin inşaatları yapılamamış konutların aynı şekilde yapımına, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 yıl içinde izin verilir.

Hüseyin Avni Sağesen	Yılmaz Hocaoğlu
Ordu	Adana
Mehmet Yaşar	Şevki Taştan
Ağrı	Sivas
Ebubekir Akay	Fevzi Necdet Erdinç
Erzurum	Van

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılmıyor.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Hayır efendim.

BAŞKAN — Önerge sahibi açıklamada bulunmak ister mi?

Buyurun Sağesen.

HÜSEYİN AVNİ SAĞESEN (Ordu) — Sayın Başkan, sayın milletvekili arkadaşlarım; geç saatte vaktinizi aldığım için özür dilerim.

Efendim konu şu: Biliyorsunuz yapı kooperatifleri, genellikle memur, işçi ve esnaf gibi dar gelirli vatandaşların başlarını sokacakları birer evcik temin edebilmek için bir araya gelmeleri sonucu oluşturdukları nevi şahsına münhasır bir ortaklıktır.

Şimdi, biliyorsunuz konutların da iki tipi var: Birisi gökdelenler veya daha küçükleri gibi üst üste yığdığımız ve «nokta apartman» tabir ettiğimiz tipte yapılar, diğeri de bu grupların şehrin dışında; mücavir alan içinde veyahut bir yerleşim birimine yakın herhangi bir köyde buldukları geniş sahada bahçeli ev nizamında oluşturmaya çalıştıkları konutlardır. Bu tip yapılardan, apartman şeklinde olanlar, çatısı kapanmamış veya etrafı yapılmamış, yani bina tamamlanmamış, ama oturulabilir diye kabul edilenler af kapsamına giriyor. Bunu üst üste yığmayıp da bir sahaya dağıttığımızda, binaların bir kısmı bitmiş öbür kısmı bitmemiş, başlamamış; ama üst üste yığdığımızda, oturulacak yer gibi düşündüğümüz şeyi dağıttığımızda, bir kısmı var bir kısmı yok. Bu maddenin konulmasını istememizdeki amaç, orada kooperatifin birine, bir türüne sağladığımız imkânın bunlara da sağlanmasından ibarettir.

Şimdi öyle yerler var ki, mesela bu bahçeli ev yoldan 5 metre, komşudan 3 metre uzak duracak diye bir hüküm var. Ancak şimdi elimde bir tane örnek var: Ruhsat alınmış; fakat İmar İskân Bakanlığından gelen bir değişiklikte bahçeli ev nizamı içinde yapılacak olan konutlarda arazinin ancak yüzde 20'sini kullanabilirsiniz denilmiş. Elimdeki misalde 178 metrekarelik arsaya sahip vatandaş burada 36 - 37 metrekarelik ev yapacak, bunun içinde de oturacak; konu bu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Geçici madde ilavesi hakkında bir önerge daha vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görşülmekte olan 12 Sıra Sayılı Yasaya aşağıdaki geçici 5 inci maddenin ilavesini teklif ediyoruz.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu yasaya göre ruhsat ve kullanma izni verilen yapılara 6785 sayılı İmar Kanununun 18 ve 20 nci maddelerine göre ceza tahakkuk ettirilemez ve tahakkuk ettirilmiş cezalar terkin edilir.

Bu kanun kapsamına giren ve inşaası tamamlanmış yapılara Sosyal Sigortalar Kurumu primi ve cezaları uygulanmaz. Ancak ödenmiş olan primler iade edilmez. Müteahhit veya taşeron vasıtasıyla yaptırılan kamu inşaatları için bu geçici madde hükümleri uygulanmaz.

Eyüp Aşık	Cemal Özbilen
Trabzon	Kırklareli
Fahrettin Kurt	Kâzım Oksay
Trabzon	Bolu

Burhan Kara
Giresun

Gerekçe;

Komisyonca geri alınan 19 uncu maddenin meydana getirdiği boşluğu doldurmak üzere geçici madde olarak düzenlenmiştir.

BAŞKAN — Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet önergeye katılıyor. Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

MEHMET NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Sayın Başkan bir dakika, önerge hakkında konuşup konuşmayacak üye var mı diye sormadınız; sadece Komisyon ve Hükümete...

BAŞKAN — Komisyon katıldıktan sonra önerge kabul edilmiştir.

MEHMET NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Önerge hakkında söz vermediniz. Bu önerge geçici bir maddeyi teklif eden önergedir. Bunun üzerinde söz vermediniz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Evet efendim, haklısınız, doğru; yeni bir madde teklif etmektedir, söz isteyen varsa söz vereceğim.

MEHMET NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Ben söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurunuz efendim.

MEHMET NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Komisyon ve Hükümet, 19 uncu maddeyi değiştirecek şekilde bir geçici madde getiriyor; fakat getirilen maddenin burada okunması sırasında, maddenin teknik hususiyeti itibariyle zannediyorum Komisyon ve Hükümetten başka hiçbirimiz teknik hususiyetine vakıf olamadık. Anlamadan acaba nasıl geçirebiliriz bu maddeyi? Sosyal Sigortalar Kanunu son derece teknik bir kanundur ve hata kabul etmez. Hata yapıldığı takdirde ya işçi veya işveren hakları heder olur gider; takibe uğrar veyahut da düşer.

Onun için Sayın Başkandan rica edeceğim, bu önergeyi bir defa daha ve çok yavaş okumak suretiyle ıttılaımıza getirsinler, ondan sonra teknik açıdan izahatını yapmayı arzuluyorum.

(Trabzon Milletvekili Eyüp Aşık ve arkadaşlarının önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Evet buyurun efendim.

MEHMET NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Sayın milletvekilleri, getirilen metinde daha önce üzerinde durduğumuz sözler ve cümle aynen muhafaza edilmiş. Bu kanun kapsamına giren ve inşası tamamlanmış yapılara Sosyal Sigortalar Kurumu prim ve cezaları uygulanmaz; aynen muhafaza edilmiş. Bu kanun kapsamına giren dendiği vakit, kabul ettiğimiz 2 nci maddeye atıfta bulunmak lazım. Ne diyor? Bu kanun imar ve gecekondu mevzuatına aykırı olarak inşa edilen aşağıda belirtilen yerlerdeki bütün yapıları kapsar ve sahayı belirtmiş. Bu kanun her şeyden evvel imar ve gecekondu mevzuatına aykırı olarak yapılan inşaatlar hakkındaki düzeltmelere dairdir. Bunlara ait ıslahat tedbirleri ve düzeltme tedbirleri getirilmektedir: İnşaat faaliyetlerine, imar mevzuatına, ruhsata. Bunun Sosyal Sigortalar Kanunuyla hiçbir ilgisi yoktur. Sosyal Sigortalar Kanununa bu kanun da bir atıf yapmak suretiyle primleri kaldırıyorum diyemezsiniz. Bir an için bir kanun yaptık oldu diyelim, iştirak ediyorum; buraya da getirelim diyelim. Yalnız, Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, inşaatı tamamlanmış olan yapılara zaten tatbik edilmez. İnşaatı bitmeden önceki faaliyetlere tatbik edilir. İnşaat sırasında çalışmış olan kişilerin sigorta primleri alınır ve onların sigorta primine dayanan gün hesapları hesaplanır. Bu suretledir ki, prime dayalı günler nazara alınır; sigorta prim gün sayısı nazara alınır.

Binaenaleyh, inşaatı bitmiş olan bir yapıya Sosyal Sigorta primi ve cezaları uygulanmaz demek gibi bir abes içinde, ifadede bulunuyoruz, mümkün değil. Şu halde, Sosyal Sigortalar Kanunu; ancak bu kanunun kapsamına giren inşaat faaliyet... Biliyorsunuz Sosyal Sigortalar Kanunu, çeşitli iş kollarına uygulanıyor; ama bu kanunumuz açısından inşaatlara uygulanan Sosyal Sigortalar Kanunu, inşaat bittikten sonra zaten uygulanmaz. Yani, ifadede bir yanlışlık var.

O halde ne demektir? Sosyal Sigortalar Kanunu, bu kanun kapsamına giren ve inşaat sırasında uygulanan kanun demek oluyor. İnşaatı sırasında çalışmış, sigorta primleri tahakkuk etmiş, tahsil edilememiş veyahut tahsile verilmiş; fakat tahakkuk etmemiş de olsa, işveren sigorta kanunu kapsamına alınmıştır. Bir işyerine sigorta sicil numarası verilmiştir, orada çalışan işçileri, işveren bildirmek mecburiyetindedir. Bordrolarını verir veyahut vermez. Vermediği takdirde bir ölçümleme yoluna gidilir, tamamıyla teknik hususiyetlerdir. Bordrolarını verir, daha primini ödemez. Çünkü 1 aylık kanunî süreleri vardır, 3 aylık bordroları vermek kanunî süreleri vardır. Bu kanun, yayınlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girdiği vakit, o aydan sonraya kaldı diye daha önce, 2 ay önce tahakkuk etmiş primleri de alamayacağız.

Bu ise, prim ödeme gün sayıları hesaplanan işçilerin sosyal sigorta ihtiyarlık prim gün hesaplarını

ortadan kaldırmakta ve kendilerinin ihtiyarlık sigortası aylığı bağlanmak için gün hesaplarını yerine getiremeyecektir. Bunun için de işçilerin hakları heder olup gidecektir. («Kanunun amacı inşaattır» sesleri)

EYÜP AŞIK (Trabzon) — Alakası yok.

MEHMET NURİ ÜZEL (Devamla) — Bir dakika; kanunun amacı inşaattır; ama sosyal sigorta değildir. Kanunun amacı...

BAŞKAN — Hatibe müdahale etmeyiniz efendim.

MEHMET NURİ ÜZEL (Devamla) — Kanunun amacı, baştan beri okuyoruz beyler kanunun amacı: İmar ve gecekondu mevzuatına aykırı olarak yapılmış aykırılıkların düzeltilmesine dair bir kanun; ama bu aykırılıklar içerisinde Sosyal Sigortalar Kanununa aykırılık gibi bir hüküm getirmek mümkün değil; çünkü bu inşaat yapıldığı sırada o işçi çalışmış. Bazı işverenler, çok işverenler var ki, samimî işverenler bu kanun şümulüne girmiş olmakla, imar mevzuatına aykırı inşaat yapılmış olmakla beraber primini ödemiştir, işçisini sigorta ettirmiştir, tescil ettirmiştir, primini yatırmıştır ve sigortalının prim - gün hesabı tescile girmiştir.

Sayın Devlet Bakanı Millet Meclisinin ikinci binasının inşaatının ruhsatsız olduğunu ifade etti.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Bu binanın dedim efendim, bu binanın dedim.

MEHMET NURİ ÜZEL (Devamla) — Affedersiniz, özür dilerim, yanlış anladım.

Bu binanın ruhsatsız olduğunu ifade etti. Şimdi bu bina için ruhsatsızlıktan mütevellit, bu kanuna göre, gerekli düzeltmeleri yapmak, gerekli kanunî formaliteleri yerine getirmek durumunda olunca ve bu kanuna durumu uydurup da ıslah ettikten sonra ne olacak? Acaba primleri de geri mi vereceğiz Sigortalar Kurumu prim ve cezaları uygulanmaz. (Gürültüler) Bir dakika beyler. Prim ve cezaları uygulanmaz diyorsunuz. Halbuki buranın işverenin primlerini ödemiş, bir kısım primleri de hesaptan mütevellit geri kalmış. O primlerin işçilere ait olan kısmı hesaplanmış, ödenmiş ve işçilerin kendi şahsî hesaplarına girmiş; prim ödeme gün sayıları olarak ihtiyarlık sigortasında kendilerine bağlanacak hesaplamalara girmiş. (Şimdi burada ruhsatı almadan bir yapı yapıldı diye acaba o işçileri de çalışmamış mı kabul edeceğiz? Çünkü...

ALPASLAN PEHLİVANLI (Ankara) — Efendim iade...

MEHMET NURİ ÜZEL (Devamla) — İade diye bir konu yok efendim. «İnşaatı tamamlanmış yapılar» deniyor. Zaten inşaatı tamamlanmış yapılara Sosyal Sigortalar uygulanmazki ve «Primi de ödenmez, cezaları da alınmaz» diye bir hüküm getirilmez ki.

EYÜP AŞIK (Trabzon) — Hizmet tespit davaları var, ölçümleme var.

MEHMET NURİ ÜZEL (Devamla) — Ölçümleme var efendim, o da yine Sosyal Sigortalar Kanununun kendi teknik faaliyetleri içerisinde yapılan ölçümlemelerdir. Maalesef işçilerin çalıştıkları gün hesaplarını işverenlerin göstermemesinden mütevellit işçi hakları ortadan kalkmaktadır; yerine getiremiyoruz, tatbik edemiyoruz.

Şimdi, «İnşaatı tamamlanmış olan yapılara...»

BAŞKAN — Sayın Üzel, bir dakikanız kalmıştır efendim.

MEHMET NURİ ÜZEL (Devamla) — «Sigorta Kurumu primi ve cezaları uygulanmaz» demek suretiyle bundan sonra tamamlanmış, tamamlanmamış olmak gibi bir durum hâsıl olamayacak ki. İfadede bir yanlışlık var; bu mümkün değil.

Sigorta Kanununun kendi teknik hususiyeti itibariyle eğer bu fıkra böyle kaldığı sürece (çok rica edeceğim, lütfen bu fıkranın tatbikatını bütün uygulamalarda lütfen takip ediniz, özellikle takip ediniz) işçi hakları heder olacaktır. Bunu açık ve seçik ifade ediyorum. Kabul sizindir, takdir sizindir. Bu işçi haklarını buradan kaldırıyoruz derseniz bu madde, bu fıkra aynen kalsın; ama işçi haklarına riayet etmek lazım. Çünkü inşaatı tamamlanmış olan yerlerde işçiler çalışmış ve prim gün hesapları kendi sicillerine tescil edilmiştir. Bu madde böyle gelmekle o primler kalkacak ve tesciller de ayrı ayrı nazara alınmak suretiyle silinecektir. (ANAP sıralarından «Kalkmaz bu» sesleri.)

BAŞKAN — Tamamlayınız efendim...

MEHMET NURİ ÜZEL (Devamla) — Efendim, geçici madde diyorsunuz, kalkmaz diyorsunuz. Bir defa daha açık seçik okuyorum ve maddenin, kelimelerin...

BAŞKAN — Lütfen Sayın Üzel, süreniz dolmuştur efendim.

MEHMET NURİ ÜZEL (Devamla) — Bitiriyorum efendim.

Kelimelerin kendi anlaşmazlığı kendi içindedir. «Bu kanun kapsamına giren ve inşası tamamlanmış yapılara Sosyal Sigortalar primi ve cezaları uygulan-

maz», deniyor. Halbuki Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu inşaatı tamamlanmamış olanlara uygulanır.

Saygılarımla arz ederim efendim.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Aşık.

EYÜP AŞIK (Trabzon) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin sayın üyeleri; gecenin bu geç saatinde birkaç dakikanızı aldığım için özür dilerim. Ancak, çıkartmakta olduğumuz kanunun en can alıcı bir noktasını geçmeye gönlümüz razı olmadı.

Kanunun 19 uncu maddesini görüşürken verilen iyi niyetli bir önergeye maalesef Meclisin çoğunluğu biraz evvel yapılan açıklamaya da inanarak katılmış ve böylece 19 uncu maddeyi Komisyon İçtüzüğün 88 inci maddesinin 4 üncü fıkrası gereğince önergeyle birlikte geri almak zorunda kalmıştır. Bu durumda bir başka boşluk doğmuş oluyor. Korkarım ki, o şekliyle geçmesi halinde gecenin bu saatine kadar çalışıp yaptığımız, yıktığımıza yetmeyecek.

Türkiye'de 1 600 küsur belediye var. Belediye mücavir alanları içerisinde her belediye için 20 kabul etseniz yaklaşık 33 bin civarında köy var. Bu köylerde yapılan inşaatlar dahi ruhsata tabi tutulmak suretiyle ve küçücük bir gecekonduya da bugünkü uygulama, bugünkü hesaplarla en azından 300, 400 ve hatta bazen 500 bin liraya kadar sigorta prim cezası tahakkuk etmektedir. Ayrıca, geçmiş 10 yıla kadar yürütülmek suretiyle biraz evvel sayın hatip arkadaşımızın söylediğinin aksine, geçmişe de şamil olmak suretiyle ve faiziyle birlikte alınmaktadır. Bu durumda, verdiğimiz aldığımızı karşılamamaktadır. Affa belki de kırsal bölgedeki birçok fakir vatandaşımız razı olmayacaktır; aftan istifade etmek istemeyecektir.

Diğer bir yönden bakarsak, işçi haklarıyla konunun hiçbir alakası yoktur. Çünkü eklediğimiz geçici maddede taşeron ve müteahhit eliyle yapılan Devlet kamu inşaatlarını bu kanunun, bu maddenin dışında tuttuk. Şahsın kendi imkânlarıyla geçmişte yaptığı bir inşaatın cezasını affettik. Onda zaten işçi primi diye bir şey mevzubahis değildir.

Ayrıca, bu maddeye ilave ettiğimiz bir küçük fıkra ile bugüne kadar tahakkuk etmiş ve ödenmiş primlerin de geri ödenmesini kaldırdık. Böylece Sosyal Sigortalar Kurumunun da herhangi bir zarara uğramasını önlemiş oluyoruz.

Bir diğer husus; Komisyonca geri alınan 19 uncu madde hükmü ve ifadesi aynen muhafaza edilmedi. Bu sigorta primlerinin geri ödenmeme, geri iade edilmemesi şartı kondu. Ayrıca, kamu yatırımlarının bu maddenin dışında tutulması, böylece işçi haklarının korunması sağlanmış oldu.

Özetle şunu söylemek isterim : Burada affedilen, vatandaşın kendi imkânlarıyla yaptığı inşaatlardır. Siz eğer kırsal alanda, mücavir alanlar içerisindeki inşaatlara ruhsat mecburiyeti koyar ve onu affa tabi tutarsanız, inşaat bedeli kadar sigorta ondan ceza alacak ve karşılığında hiçbir işçiye de herhangi bir prim tahakkuk etmemiş olacak. Çünkü bu inşaatlar zaten geçmişte yapılmış ve herhangi bir işçi gösterilmemiş, kaçak olarak yapılmıştır.

Ayrıca, bu aftan istifade edecek kişiler işveren değil mal sahipleridir. Kendi inşaatını yapan mal sahipleridir. Bu itibarla geçici maddenin ilave edilmesinde affın, bu çıkartmak istediğimiz kanunun özü bakımından büyük fayda olduğu kanaatindeyim. Takdir Yüce Heyetinizindir.

Saygılarımla. (ANAP sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN — Biraz evvel yaptığımız görüşme esnasında Sayın Komisyon, 19 uncu maddeyi değişiklik önergesiyle birlikte geri almış idi. Eğer, bu geçici madde 19 uncu madde yerine kaim olmak maksadıyla Yüksek Huzurlarınıza getirilmiş ise, kanun tekniği ve görüşmemiz açısından bizce usule uygun değildir.

EYÜP AŞIK (Trabzon) — Yeni geçici madde olarak verdik efendim.

BAŞKAN — Komisyon 19 uncu maddeyi mutlak surette, ya eski kendi düşünceleri doğrultusunda ısrarla veyahut önergedeki şekliyle getirmek mecburiyetindedir. Komsiyonun böyle bir maddeyi kaldırma yetkisi yoktur.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU BAŞKANI İBRAHİM ÖZDEMİR (İstanbul) — Efendim, geçici 3 üncü maddeyi çektik; onu nasıl çektik?.

BAŞKAN — Bu sebeple Komisyonun 19 uncu madde hakkındaki değişiklik metnini bekliyoruz efendim.

Bu hususta Komisyona fırsat tanımak amacıyla Birleşime 20 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 00.45

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 01.05

BAŞKAN : Başkanvekili Yıldırım AKBULUT

KÂTİP ÜYELER : Süleyman YAĞCIOĞLU (Samsun), M. Murat SÖKMENOĞLU (Hatay)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36 ncı Birleşiminin 3 üncü Oturumunu açıyorum.

VI. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

1. — İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu. (1/450) (S. Sayısı : 12) (Devam)

BAŞKAN — Efendim, tasarının 19 uncu maddesi değişik şekilde Komisyondan Başkanlığımıza gönderilmiştir. Geçici 5 inci maddeye ilave bir madde teklifi hakkındaki önerge üzerinde müzakerelerimize devam ediyorduk.

Buyurun Sayın Aşık.

EYÜP AŞIK (Trabzon) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin muhterem üyeleri; biraz evvel görüşmekte olduğumuz ve arkadaşlarımla birlikte teklif ettiğim geçici 5 inci maddenin, kanun tekniği yönünden Komisyonca geri alınan 19 uncu maddenin tekrar Komisyonca değişik veya aynı şekilde sunulması mecburiyeti hâsıl olduğu için, tekrar 19 uncu madde olarak kanuna girmesini sağlamak açısından önergemi geri alıyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Önerge sahibi Sayın Aşık ve arkadaşları önergelerini geri almış olmaları nedeniyle önergeyi işlemden kaldırıyorum efendim.

Komisyondan gelen yeni 19 uncu maddeyi okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İçtüzüğün 88 inci maddesine göre Komisyonumuza geri çekilen 19 uncu madde aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Genel Kurulun takdirine arz ederiz.

MADDE 19. — Bu yasaya göre ruhsat ve kullanma izni verilen yapılara 6785 sayılı İmar Kanununun 18 ve 20 nci maddelerine göre ceza tahakkuk ettirilemez ve tahakkuk ettirilmiş cezalar terkin edilir. Bu Kanun kapsamına giren ve inşaası tamamlanmış yapılara Sosyal Sigortalar Kurumu prim ve cezaları uygulanmaz. Ancak ödenmiş olan primler iade edilmez. Müteahhit veya taşeron vasıtasıyla yaptırılan kamu inşaatları için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Komisyon Başkanı	Başkanvekili
İbrahim Özdemir	Yaşar Albayrak
Sözcü	Kâtip
Recep Kaya	Ayhan Uysal
Üye	Üye
İsmail Saruhan	Barlas Doğu
Üye	Üye
Altınok Esen	Mümtaz Özkök

Üye
Hayrettin Elmas

BAŞKAN — 19 uncu madde üzerinde söz isteyen var mı?

Buyurun efendim.

DEVLET BAKANI KÂZIM OKSAY (Bolu) — Sayın Başkan, maddenin başında, «Bu yasaya» deniyor, altında «Bu Kanun» deniyor; onun da değişmesinde fayda var, «Bu yasaya göre» değil de, «Bu Kanuna göre» olması daha uygun olur.

BAŞKAN — Evet efendim, o şekilde bir düzeltme yapılarak, «Bu Kanuna göre ruhsat ve kullanma izni» şeklinde devam edecek efendim.

Yeni metin üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

19 uncu maddeyi Komisyondan gelen şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bu Kanuna ekli cetvelde değişiklik kapsayan iki önerge vardır, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılarına Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısına ek Bu Kanun

Kapsamına Giren Yapılara Uygulanacak İlave Harç Cetveline aşağıdaki ara sınıf harç sırasının ilavesini teklif ederiz.

Kaloriferli konut :

0-100 metrekare için 200 Türk Lira.

101-200 metrekare için 350 Türk Lira.

201-300 metrekare için 500 Türk Lira.

301-400 metrekare için 750 Türk Lira.

401 metrekareden sonrası için 1 000 Türk Lira.

Ahmet Ekici — Kütahya
Hikmet Biçentürk — İçel
M. Tınaz Titiz — İstanbul
Fazıl Yöney — İstanbul
Saffet Sert — Konya

BAŞKAN — Cetveldeki bu değişiklik önergesine Komisyon katılıyor mu efendim?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Değişiklik önergesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenlesr... Kabul edilmiştir.

Diğer değişiklik önergesini okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 12 Sıra Sayılı Kanunun 18 inci maddesinin (a) bendinin 2 nci fıkrası M. Akkılıç ve arkadaşları ile E. Konukman ve arkadaşları tarafından verilen önergeler istikametinde birleştirilerek ve M. Akkılıç'ın önergesi esas alınmak suretiyle yüce Meclisce değişiklik yapıldığına göre bu cetvele dayalı 27 nci sayfadaki ilave harç cetvelindeki «turistik ve tarımsal yapılar» deyiminden «ve tarımsal» kelimelerinin çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Akkılıç — İzmir
Reşit Ülker — İstanbul
Hayrettin Ozansoy — Diyarbakır
Hayrullah Olca — İzmir
Hüseyin Avni Sağesen — Ordu

BAŞKAN — Okunan bu önergeye Komisyon katılıyor mu efendim?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ RECEP KAYA (Bilecik) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yürürlük maddesini okutuyorum :

Yürürlük

MADDE 25. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen sayın üye var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

26 ncı maddeyi okutuyorum :

Yürütme

MADDE 26. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz almak isteyen sayın üye var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanun tasarısının tümünü oylamadan evvel, oylarının rengini belirtmek için söz almak isteyen sayın üye var mı? Yok.

Kanun tasarısının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler...

İSA VARDAL (Zonguldak) — Sayın Başkan, açık oylama yapılması lazım, çünkü paraya taalluk eden konular var, harçlar var efendim.

BAŞKAN — Sayın üyenin «Harçlara» taalluk eden beyanı esasında doğrudur; ancak bu kanunda harçlara taalluk eden bir hususun olduğunu zannetmiyorum.

İSA VARDAL (Zonguldak) — Harç cetveli var Sayın Başkan.

BAŞKAN — Evet, «açık oylama» teklifi tüzüğe uygundur, açık oylama yapılacaktır.

Açık oylamanın oy kupalarının sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılması hususunu Yüksek Heyetinizin oylarına sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kupalar sıralar arasında dolaştırılmak suretiyle oylama yapılacaktır.

(Oylar toplandı)

2. — Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu. (1/448) (S. Sayısı : 13)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, birleşimin başında alınan karar gereğince 13 sıra sayılı Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkında Kanun Tasarısının görüşülmesine başlıyoruz.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Sayın Başkan, müsaade ederseniz bir önceki kanunun oylanmasından sonra, teşekkür mahiyetinde bir konuşma yapmak istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Bakan, oylamadan sonra size söz vereceğim efendim.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN — 13 sıra sayılı kanun tasarısının görüşülmesine başlıyoruz.

Komisyon?.. Hazır.

Hükümet?.. Hazır.

Raporun okunup okunmamasını oylarınıza sunuyorum : Raporun okunmasını isteyenler... Okunmamasını isteyenler... Raporun okunmaması hakkında Genel Kurulun iradesi tecelli etmiştir.

Kanunun tümü hakkında Milliyetçi Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Fehmi Memişoğlu söz istemiş bulunuyor.

Diğer gruplar adına söz isteyenler de isimlerini kaydettirsinler.

1. — İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu. (1/450) (S. Sayısı : 12) (Devam)

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan sayın milletvekili var mı? Yok.

Oylama işlemi tamamlanmıştır.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının oylama sonucu gelmiştir, okutuyorum efendim :

İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında 12 Sıra sayılı Kanun Tasarısının oylama sonuçları :

Oylamaya katılanlar	:	203
Kabul oyu	:	167
Ret oyu	:	27
Çekimser	:	6
Geçersiz	:	3

BAŞKAN — Tasarı kanunlaşmıştır, hayırlı olsun. (Alkışlar)

Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI SUDİ N. TÜREL (Antalya) — Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Türk cemiyeti için fevkalade yararlı ve değerli olduğuna inandığımız bu kanunun geçmesinde üstün gayretlerini esirgemeyen siz arkadaşlarıma ve kıymetli fikirleriyle bizleri tenvir eden, uyaran ve zaman zaman da tasarıya maddeler geçmesine vesile olan değerli muhalefet mensubu arkadaşlarımıza ve Başkanlık Divanımıza çok teşekkür eder, kanunun memleketimize ve milletimize hayırlı olmasını diler, saygılar sunarım (Alkışlar)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, Konut İnşaatının ve Yatırımların Teşviki Hakkında Kanun Tasarısının tümü üzerinde Milliyetçi Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Fehmi Memişoğlu ve Halkçı Parti Grubu adına Sayın Aydın Gürkan söz almışlardır.

Ancak, vaktin hayli ilerlemiş olması nedeniyle, bugün 24 Şubat 1984 Cuma günü saat 15.00'te toplanıp, kaldığımız yerden tasarının görüşülmesine devam etmek üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 01.40

IV. — SORULAR VE CEVAPLAR (Devam)

B) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Manisa Milletvekili İsmet Turhangil'in, Manisa - Akhisar Sigara Fabrikasına İlişkin Sorusu ve Maliye ve Gümrük Bakanı Vural Arıkan'ın yazılı cevabı (7/22)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sayın Maliye ve Gümrük Bakanı Vural ARIKAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı saygılarımla arz ederim.

1.2.1984

İsmet TURHANGİL

Manisa Milletvekili

SORU :

1. Manisa - Akhisar Sigara Fabrikasının Türk ekonomisindeki yeri ve fizibilite değeri,

2. Fabrikaya;

a) Şimdiye kadar yıllara göre yapılan harcama,

b) Yapılan, yapılacağın % kaçı,

c) Hali hazır durumu,

3. Fabrika hakkında bundan sonrası için ne düşünülmektedir?

T.C.
Maliye ve Gümrük
Bakanlığı
(Tekel Hizmetleri
Daire Başkanlığı)
Sayı : 4-1/688

22.2.1984

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Genel Sekreterliğinin (Kanunlar ve Kararlar D. Bşk.) 3 Şubat 1984 günlü, 7/22-721/01367 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın İsmet Turhangil tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması önerilen, Manisa - Akhisar Sigara Fabrikasına ilişkin yazılı soru önergesi cevabı ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerine arz ederim.

Vural ARIKAN
Maliye ve Gümrük Bakanı

Manisa Milletvekili Sayın İsmet Turhangil'in Manisa - Akhisar Sigara Fabrikası ile İlgili 1 Şubat 1984 Günlü Yazılı Soru Önergesinin Cevabıdır

Soru

1. Manisa - Akhisar Sigara Fabrikasının Türk ekonomisindeki yeri ve fizibilite değeri,

2. Fabrikaya;

a) Şimdiye kadar yıllara göre yapılan harcama,

b) Yapılan, yapılacağın % kaçı,

c) Halihazır durumu.

3. Fabrika hakkında bundan sonrası için ne düşünülmektedir?.

Cevap

1. Akhisar Sigara Fabrikası 1976 yılında programa alınmış, 1977 yılından itibaren yapımına başlanılmıştır. Yıllık sigara üretim kapasitesi 5 bin ton/yıl'dır. Fabrika işletmeye açıldığında, bölgede 400-500 kişilik ilave bir istihdam imkânı yaratılmış olacaktır. Halihazırda 6 adet sigara fabrikasının yapımı devam etmektedir. Bunlardan 10 bin ton/yıl kapasiteli Tokat Sigara Fabrikasına öncelik verilmiş olup, inşaatı tamamlanmış, makine ithalatları gerçekleştirilmiş, sadece iç makine yapım işleriyle, montaj işleri kalmıştır. Bu fabrikanın 1984 yılı içinde işletmeye açılabilmesi için çalışmalar büyük bir titizlikle sürdürülmektedir. Tokat Sigara Fabrikasının arkasından, inşaat durumu itibariyle Akhisar Sigara Fabrikası gelmektedir.

Adı geçen fabrikanın fizibilite değeri 20 milyar TL.'dır.

2. Fabrikaya :

a) Yıllar itibariyle aşağıdaki harcamalar yapılmıştır.

Yılı	Ödenek (000)	Yapılan harcama (000)	Gerçekleşme %
1977	120 000	119 357	95
1978	233 000	232 950	100
1979	280 000	279 992	100
1980	900 000	899 995	100
1981	2 750 000	2 747 931	99
1982	250 000	250 000	100
1983	50 000	44 323	99
	4 583 000	4 574 548	99.8

1984 yılı ödeneği ise 25 milyon liradır.

b) Proje tutarına göre 1983 yılı sonu itibariyle yapılan harcama, yapılacağın % 23'dür.

c) Fabrikanın kaba inşaatı ve tesisat işleri bitmiştir. Sadece kazan dairesi ile soğutma grupları ve bir kısım ince inşaatla ilgili işleri kalmıştır. Bunların bitirilip, makineleri hariç, inşaatının tamamlanabilmesi için tahminen 1,5 milyar TL.'na ihtiyaç vardır. Böylece, fabrika inşaatı 7 milyar TL. civarındaki bir harcamayla tümüyle tamamlanmış olacaktır. Bundan sonraki safhası makine ithalatı ve montajıyla ilgili bölümünü teşkil etmektedir.

3. Ekonomik kalkınmamızda herhangi bir atıl kapasite yaratmamak ve dolayısıyla kaynak israfına sebebiyet vermemek için, ülke düzeyindeki yatırımlar, halihazır ve muhtemel arz ve talep dengelerine göre sürdürülmektedir.

Bu nedenle, halihazırda sigara fabrikalarının mevcut kapasitesi ve üretimleri sigara tüketimindeki talebi karşılayacak seviyede bulunduğu, ayrıca 1984 yılı içinde de 10 bin ton/yıl kapasiteli Tokat Sigara Fabrikasıyla ilave bir kapasite yaratılacağı dikkate alınarak, diğer sigara fabrikalarının devreye girmeleri belli programlara bağlanmıştır. Buna göre Akhisar Sigara Fabrikasının 1987 yılında devreye girmesi programlanmıştır.

Keyfiyeti bilgilerine arz ederim.

Vural ARIKAN
Maliye ve Gümrük Bakanı

İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu

(Kanunlaşmıştır.)

Üye Sayısı	:	400
Oy verenler	:	203
Kabul edenler	:	167
Reddedenler	:	27
Çekimserler	:	6
Geçersiz Oylar	:	3
Oya katılmayanlar	:	196
Açık üyelikler	:	1

(Kabul Edenler)

ADANA
Ahmet Akgün Albayrak
Ledin Barlas
Coşkun Bayram
Cüneyt Canver
Ahmet Remzi Çerçi
Nurettin Yağanoğlu

ADIYAMAN
Arif Ağaoğlu
Mehmet Deliceoğlu

AFYONKARAHİSAR
Nihat Türker

ANKARA
Kamil Tuğrul Coşkunoğlu
Hüseyin Barlas Doğu
Nejat Abdullah Gülecek
Osman Işık
Göksel Kalaycıoğlu
H. İbrahim Karal
Hazım Kutay
Mehmet Seyfi Oktay
Mehmet Sezai Pekuslu
Mehmet Sağdıç
İsmail Saruhan
Ogan Soysal
Fatma Rezan Şahinkaya

ANTALYA
Mustafa Çakaloğlu
Abdullah Cengiz Dağyar
Ali Dizdaroğlu
Aydın Güven Gürkan
Sudi Neş'e Türel

ARTVİN
Nevzat Bıyıklı
Hüseyin Şen

BALIKESİR
İsmail Dayı

BİLECİK
Recep Kaya

BİNGÖL
M. Ali Doğuşlu

BOLU
Seçkin Fırat
Ahmet Şamil Kazokoğlu
Kâzım Oksay
Fuat Öztekin

BURDUR
Necip Oğuzhan Artukoğlu
Ali Kemal Erdem

BURSA
İlhan Aşkın
M. Memduh Gökçen
Kemal İğrek
Fahir Sabuniş

ÇANAKKALE
Onural Şeref Bozkurt
Nadir Pazarbaşı
Ayhan Uysal

ÇANKIRI
Ahmet Özkan
Saffet Sakarya
İlker Tuncay

ÇORUM
Ünal Akkaya
İhsan Tombuş

DİYARBAKIR
Özgür Barutçu

EDİRNE
Türkan Turgut Arıkan
İsmail Üğdül

ELAZIĞ
Mehmet Özdemir
Nevzat Yağcı
Naci Taşel
Zeki Yavuztürk

ERZİNCAN
Metin Yaman

ERZURUM
İlhan Aras
Sabahattin Aras
Mustafa Rıfkı Yaylalı

ESKİŞEHİR
Cemal Büyükbaş
Münir Sevinç
Mehmet Nuri Üzel

GAZİANTEP
Ahmet Ata Aksu
Mustafa Rüştü Taşar
Ünal Yaşar

GİRESUN
Burhan Kara
Yavuz Köymen
Ahmet Yılmaz

GÜMÜŞHANE
Akif Kocaman
Mahmut Oltan Sungurlu
İbrahim Turan

HAKKÂRİ
Mehmet Sait Erol

HATAY
Kâmran Karaman
Hamit Melek
M. Murat Sökmenoğlu

ISPARTA
Metin Ataman
Fatma Mihriban Erden
Mustafa Kemal Toğay
İbrahim Fevzi Yaman

İÇEL
Hikmet Bicentürk
Durmuş Fikri Sağlar
Rüştü Kâzım Yücelen

İSTANBUL
Bülent Akarcalı
B. Doğancan Akyürek
Yaşar Albayrak
Ömer Necati Cengiz
M. Vehbi Dinçerler
Hayrettin Elmas
Halil Orhan Ergüder
İsmail Safa Giray
Ömer Ferruh İlter
Altan Kavak
R. Ercüment Konukman
Leyla Yeniay Köseoğlu
Turgut Özal
İbrahim Özdemir
Bilal Şişman
Ali Tanrıyar
Mustafa Tınaz Titiz
Reşit Ülker
Fazıl Osman Yöney

İZMİR
Mahmut Akkılıç
Vural Arıkan
Hüseyin Aydemir
İsmet Kaya Erdem
Burhan Cahit Gündüz
Özdemir Pehlivanoğlu
Süha Tanık

KAHRAMANMARAŞ
Alaeddin Kısakürek

KAYSERİ
Nuh Mehmet Kaşıkçı
İbrahim Özbıyık
Mustafa Şahin
Cengiz Tuncer
Mehmet Sedat Turan
Mehmet Üner

KIRKLARELİ
Şükrü Babacan
Cemal Özbilen

KIRŞEHİR
Mehmet Budak
Tevfik Güneş

KOCAELİ
Osman Nuri Akyol
Abdulhalim Aras
Mustafa Batgün
Orhan Otağ

KONYA
Abdurrahman Bozkır
Kadir Demir
Ziya Ercan
Altınok Esen
Nihat Harmancı
Kemal Or
Saffet Sert

KÜTAHYA
Ahmet Büyükuğur
Ahmet Ekici
Mustafa Uğur Ener
Mustafa Kalemli

MALATYA
Metin Emiroğlu

MANİSA
Mehmet Timur Çınar
Münir Fuat Yazıcı

MARDİN
Beşir Çelebioğlu
Mehmet Necat Eldem

MUŞ
Alaattin Fırat

NEVŞEHİR
Ali Babaoğlu
Faruk Dırık
Hacı Turan Öztürk

NİĞDE
Haydar Özalp

ORDU
İhsan Nuri Topkaya

SAKARYA
Nihat Akpak
Turgut Sözer

SAMSUN
İlyas Aktaş
Mehmet Aydın
Fahrettin Uluç
Süleyman Yağcıoğlu

SİİRT
Rıza Tekin

SIVAS
Mahmut Karabulut
Ahmet Turan Soğancıoğlu
M. Mükerrem Taşcıoğlu

TEKİRDAĞ
Ali Rıfkı Atasever
Ahmet Karaevli

TOKAT
Metin Gürdere

TRABZON
Eyüp Aşık
Mehmet Kara
Fahrettin Kurt

YOZGAT
Mehmet Bağçeci
Lutfullah Kayalar
Mahmut Orhon

ZONGULDAK
Engin Cansızoğlu

(Reddedenler)

ADANA
Mehmet Erdal Durukan

ANKARA
Sururi Baykal
Ali Bozer
Neriman Elgin

AYDIN
Ertuğrul Gökgün

BALIKESİR
Mustafa Çorapçıoğlu

DİYARBAKIR
Mahmut Altunakar

EDİRNE
S. Hüsamettin Konuksever

ERZURUM
Hilmi Nalbantoğlu

GAZİANTEP
M. Hayri Osmanlıoğlu

İÇEL
Ali İhsan Elgin

KAHRAMANMARAŞ
Rıfat Bayazıt
Ülkü Söylemezoğlu

KAYSERİ
Muzaffer Yıldırım

KOCAELİ
Salih Güngörmez

KONYA
Salim Erel

MALATYA
İlhan Dinçel

ORDU
Ali Mazhar Haznedar
Hüseyin Avni Sağesen

RİZE
Turgut Halit Kunter
Fehmi Memişoğlu

SAMSUN
Hasan Altay

TEKİRDAĞ
Selçuk Akıncı
Salih Alcan

TOKAT
Cemal Özdemir

YOZGAT
Selahattin Taflıoğlu

ZONGULDAK
İsa Vardal

(Çekimserler)

AMASYA
Arsan Savaş Arpacıoğlu
Kâzım İpek

DİYARBAKIR
Hayrettin Ozansoy

EDİRNE
Muhittin Yıldırım

İZMİR
Hayrullah Olca

SİNOP
Halit Barış Can

(Geçersiz Oylar)

ANKARA
Alpaslan Pehlivanlı

ARTVİN
Ahmet Doğru

KONYA
Abdullah Tenekeci

(Oya Katılmayanlar)

ADANA
Vehbi Batuman
Ahmet Şevket Gedik
Yılmaz Hocaoğlu
Nuri Korkmaz
Metin Üstünel

ADIYAMAN
Mehmet Arif Atalay
Ahmet Sırrı Özbek

AFYONKARAHİSAR
Abdullah Altıntaş (İz.)
Metin Balıbey
Hamdi Özsoy
M. Şükrü Yüzbaşıoğlu (İ. A.)

AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Paşa Sarıoğlu
İbrahim Taşdemir
Mehmet Yaşar

AMASYA
İsmet Özarslan
Hasan Adnan Tutkun

ANKARA
Eşref Akıncı
Hüseyin Cahit Aral (B.)
Ahmet Kemal Aydar
Necdet Calp
Halil Şıvgın

ANTALYA
Kadri Altay
Ümit Halûk Bayülken

AYDIN
İskender Cenap Ege (Bşk. V.)
Halil Nüzhet Goral
Mehmet Özalp
Nabi Sabuncu
Osman Eskin Tipi

BALIKESİR
Davut Abacıgil
Fenni İslimyeli
Şerafettin Toktaş
Necat Tunçsiper
Cahit Tutum

BİLECİK
Yılmaz Demir

BİNGÖL
Hakkı Artukarslan

BİTLİS
Rafet İbrahimoğlu
Kâmran İnan
Faik Tarımcıoğlu

BOLU
Turgut Yaşar Gülez

BURDUR
Fethi Çelikbaş

BURSA
Ahmet K. Alptemoçin
Mehmet Azizoğlu
M. Kemal Gökçora
A. Sabahattin Özbek
İsmet Tavgaç
Mustafa Ertuğrul Ünlü

ÇANAKKALE
Cafer Tayyar Sadıklar

ÇORUM
Ali Rıza Akaydın
Ali Ayhan Çetin
Mehmet Besim Göçer

DENİZLİ
Muzaffer Aracu
Mustafa Kâni Bürke
Aycan Çakıroğulları
Halil İbrahim Şahin
İsmail Şengün

DİYARBAKIR
Şeyhmus Bahçeçi
Cevdet Karakurt
Kadir Narin
Ahmet Sarp

ERZİNCAN
Yıldırım Akbulut (Bşk. V.)
Veysel Varol

ERZURUM
Ebubekir Akay
Sabahattin Eryurt
Togay Gemalmaz

ESKİŞEHİR
Mustafa Balcılar
İsmet Oktay

GAZİANTEP
Galip Deniz (İz.)-
Süleyman Koyuncugil
Feyzullah Yıldırır

GİRESUN
Cevdet Karslı
Turgut Sera Tirali (İ. A.)

HAKKÂRİ
Lezgin Önal

HATAY
Tevfik Bilal
Mustafa Çelebi
Abdurrahman Demirtaş
İhsan Gürbüz

İÇEL
İbrahim Aydoğan
Mehmet Kocabaş
Edip Özgenç

İSTANBUL
Behiç Sadi Abbasoğlu
Mucip Ataklı
İmren Aykut
Sabit Batumlu
Hüseyin Avni Güler
Yılmaz İhsan Hastürk
Mehmet Kafkaslıgil
Doğan Kasaroğlu
Feridun Şakir Öğünç
Tülay Öney
Kemal Özer
Günseli Özkaya
Namık Kemal Şentürk
Arife Necla Tekinel
Saim Bülend Ulusu
İbrahim Ural
Ahmet Memduh Yaşa

İZMİR
Durcan Emirbayer
Fikret Ertan
Yılmaz Önen
Işılay Saygın
Turgut Sunalp
Ahmet Süter
Rüştü Şardağ
Ali Aşkın Toktaş

KAHRAMANMARAŞ
Mehmet Turan Bayezit
Mehmet Onur
Ali Topçuoğlu

KARS
İlhan Aküzüm
Sabri Aras
Aziz Kaygısız
Ömer Kuşhan
Musa Öğün
Halis Soylu

KASTAMONU
Sadettin Ağaçık
Hüseyin Sabri Keskin
Şaban Küçükoğlu
Erol Bülent Yalçınkaya

KIRKLARELİ
Erol Ağagil

KIRŞEHİR
İsmet Ergül

KONYA
Vecihi Akın
Sabri Irmak
Haydar Koyuncu
Emin Fahrettin Özdilek

KÜTAHYA
A. Necati Kara'a

MALATYA
Ayhan Fırat
Ahmet İlhami Kösem
Fahri Şahin
Talat Zengin

MANİSA
Abdullah Çakırefe
Mustafa İzci
İsmail Özdağlar (B.)
Mekin Sarıoğlu
Gürbüz Şakranlı
İsmet Turhangil

MARDİN
Süleyman Çelebi
Abdülkerim Yılmaz Erdem
Kenan Nuri Nehrozoğlu

MUĞLA
Mehmet Umur Akarca
Ahmet Altıntaş
İdris Gürpınar
Muzaffer İlhan

MUŞ
Nazmi Önder
Atilla Sin

NİĞDE

Emin Alpkaya
Mustafa Sabri Güvenç
Birsel Sönmez
Arif Toprak

ORDU

Nabi Poyraz
Bahriye Üçok
Şükrü Yürür

RİZE

Arif Şevket Bilgin
Ahmet Mesut Yılmaz (B.)

SAKARYA

Mustafa Kılıçaslan
Mümtaz Özkök
A. Reyhan Sakallıoğlu

SAMSUN

Muhlis Arıkan
Berati Erdoğan
Gülami Erdoğan

SİİRT

Aydın Baran
M. Abdürrezak Ceylan
Nejdet Naci Mimaroğlu

SİNOP

Hilmi Biçer
Özer Gürbüz

SIVAS

Yılmaz Altuğ
Ruşan Işın
Mustafa Kemal Palaoğlu
Şevki Taştan

TOKAT

Selim Koçaker
Enver Özcan
Talat Sargın
Mehmet Zeki Uzun

TRABZON

Osman Bahadır
Necmettin Karaduman (Başkan)
Yusuf Ziya Kazancıoğlu

TUNCELİ

Musa Ateş
Ali Rıdvan Yıldırım

URFA

Vecihi Ataklı
Mustafa Demir
Osman Doğan
Bahri Karakeçili
Aziz Bülent Öncel

UŞAK

Yusuf Demir
Mümtaz Güler
Mehmet Topaç

VAN

Hüseyin Aydın Arvasi
Fevzi Necdet Erdinç
Mirza Kurşunluoğlu
Ferit Melen

YOZGAT

Hüseyin Mükerrem Hiç

ZONGULDAK

Hasan Pertev Aşçıoğlu
Veysel Atasoy (B.)
Rıza Öner Çakan
Fevzi Fırat
Cahit Karakaş
Muhteşem Vasıf Yücel

(Açık Üyelik)

BİNGÖL (1)

Türkiye Büyük Millet Meclisi

GÜNDEMİ

36 NCI BİRLEŞİM

23.2.1984 Perşembe

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

6

SÖZLÜ SORULAR

1. — Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, bakanlıklarda görev aldığı iddia edilen milletvekillerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/14)

7

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — İmar ve Gecekondu Mevzuatına Tabi Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu. (1/450) (S. Sayısı : 12) (Dağıtma tarihi : 18.2.1984)